

MCWILLIAM
...stroomversnelling...

107E JAARGANG - NO.: 86 DONDERDAG 12 APRIL 1990

AMIGOE

Preke

Aruba: Status Apartheid

BREDE COALITIE IN REGERING VAN DDR
NAVO keihard tegen dubbel lidmaatschap

Nieuw Duitsland lid van NAVO én Warschau-pact

OOST BERLIJN/MOSKOU/BRUSSEL - Op de dag dat in de DDR de brede coalitie tussen christen- en sociaal-democraten samen met de liberalen een feit werd lanceerde Moskou het idee van een verenigd Duitsland dat zowel lid van de NAVO als van het Warschau- pact zou zijn. Deze gedachte werd echter al meteen van de tafel geveegd door de NAVO, welke daarin geen brood zag.

Een verenigd Duitsland zou zowel tot de NAVO als het Warschau- pact kunnen behoren. Dit idee heeft de Sovjet-minister van Buitenlandse zaken, Edoeard Sjevardnadze, naar voren gebracht in een artikel van een maandblad van de NAVO dat volgende maand verschijnt, zo is woensdag bekend geworden. Moskou heeft zich tot nu toe steeds verzet tegen een NAVO-lidmaatschap van een verenigd Duitsland. De uitspraak van Sjevardnadze kan duiden op een verandering in het standpunt van de SU dat een verenigd Duitsland neutraal moet zijn.

PRAGMATISCH

"Veel van onze deskundigen ... menen dat een het idee van een "dubbel-lidmaatschap" voor Duitsland een pragmatische manier is om uit de impasse te geraken", aldus Sjevardnadze in het artikel in "NATO's 16 nations". De Sovjet-minister riep op tot een grondige analyse van deze mogelijkheid voor een verenigd Duitsland. Het idee van een dubbel-lidmaatschap is afkomstig van de vroegere Westduitse bondskanselier Helmut Schmidt.

De NAVO heeft het voorstel gelijk van de hand gewezen. Het bondgenootschap blijft bij zijn standpunt dat een verenigd Duitsland deel moet uitmaken van de NAVO, zo zei een woordvoerder in Brussel. Ook de Verenigde Staten hebben het idee van Sjevardnadze onmiddellijk verworpen, met het argument dat het "een nieuwe formule voor neutraliteit" is. Zowel de NAVO als de VS zijn tegen een neutraal Duitsland. De woordvoerder van het WiTte Huis Marlin Fitzwater herhaalde dat behalve alle Westerse landen ook Oosteuropese landen van mening zijn dat een verenigd Duitsland lid moet zijn van de NAVO.

SPD AKKOORD

De DDR krijgt een niet-communistische grote coalitie van christendemocraten (CDU, DSU en DA), sociaaldemocraten (SPD) en liberalen (LDP). De parlementsleden van de SPD gingen woensdag als laatste fractie akkoord. Het formele coalitie-akkoord wordt vanochtend (donderdag) ondertekend. Dit heeft SPD-onderhandelaar Frank Terpe woensdagavond bekendgemaakt.

De SPD-fractie bleef lange tijd grote moeite houden met de kandidatuur van DSU-voorman Hans-Wilhelm Ebeling, die de SPD in de verkiezingen op een lijn had gesteld met de oude communistische machthebbers. Uiteindelijk is deze kandidatuur toch aanvaard.

■SJEVARDNADZE

De CDU krijgt onder meer het premierschap: Lothar de Maiziere, kabinetchef: Klaus Reichenbach en Economie: Gerhard Pohl (CDU); de SPD krijgt bv Buitenlandse zaken: Markus Meckel, Financien: Walter Romberg (SPD) en Sociale zaken en werkgelegenheid: Regine Hildebrandt , de LPD Justitie: Kurt Wunsche (LDP) en regio-en gemeentezaken: Manfred Preiss (LDP), de DSU Binnenlandse zaken en vice premier: Peter-Michael Diestel (DSU) en Ontwikkelingszaken: Hans-Wilhelm Ebeling (DSU) en de DA Rainer Eppelmann (DA). Regeringswoordvoerder wordt Matthias Gehler (CDU).

Moeder Teresa overste áf

PARIJS - De Nobelprijswinnares voor de vrede Moeder Teresa heeft besloten af te treden als overste van de zusterscongregatie Missionarissen van de Liefde, welke zij heeft opgericht in 1948. Moeder Teresa is tachtig jaar en werd verleden jaar behandeld aan een hartkwaal. (AFP-satellietfoto)

In New York:

Olieprijs stijgt

NEW YORK - De prijzen van ruwe olie zijn woensdag na zes dagen van daling in New York weer gestegen.

Na eerder op de dag in New York te zijn gedaald tot een dieptepunt van 16,25 dollar per vat klom de prijs van de toonaangevende Amerikaanse oliesoort West Texas Intermediate (WTI) voor levering in mei woensdag tot 20,06 dollar. In eerste instantie daalden de olieprijzen woensdag in New York nog verder nadat dinsdag werd bekendgemaakt dat de olievoorraden in de Verenigde Staten de afgelopen week met 8,13 miljoen vaten waren toegenomen tot 370.9 miljoen vaten.

Onderonsje in Knesset

■JERUZALEM - De leider van de Israelische Arbeiderspartij Shimon Peres heeft een onderonsje met de leider van de Agudat Israel-partij, rabbijn Menahem Porush, tijdens de Knesset-vergadering, welke eigenlijk was uitgeschreven om het nieuwe kabinet-Peres een kans te geven. Op het laatste ogenblik bleek de kabinetsformatie toch mislukt omdat de Agudat Israel-partij niet met Peres in zee wilde gaan. (AFP-satellietfoto)

Theodorakis in Griekse regering

ATHENE - Om de Griekse regering een nieuw imago te geven, heeft de woensdag beedigde premier Constantin Mitsotakis de internationaal bekende zanger/componist Mikis Theodorakis in zijn kabinet opgenomen.

Theodorakis, die onder meer de muziek voor de film 'Zorba, de Griek' schreef, is minister zonder portefeuille. Na de beediging van het nieuwe kabinet uitte de conservatieve premier felle kritiek op zijn voorganger, de socialist Andreas Papandreou. "De staat die Papandreou heeft achtergelaten, was niet alleen spilziek, maar ook onbetrouwbaar, bureaucratisch en verdiende geen respect. In feite was het een staat in verval", zei Mitsotakis.

Voorman wegens mishandelen van Turken opgehouden

ORANJESTAD — De recherche heeft de dertigjarige Amerikaanse voorman R.O., werkzaam voor Forster Wheeler op het Coastal-terrein, aangehouden op verdenking van mishandeling met gebruikmaking van een wapen.

De aanhouding geschiedde om twaalf uur 's middags, nadat drie Turkse werknemers van hetzelfde bedrijf aangifte van mishandeling hadden gedaan. R.O. bleef tijdens het verhoor met klem ontkennen dat hij mishandeling had gepleegd. Hij werd om half negen 's avonds nadat proces-verbaal was opgemaakt weer op vrije voeten gesteld.

Volgens Surinaamse politie:

SU-diplomaat slachtoffer van roofmoord

PARAMARIBO - De Surinaamse politie heeft drie mannen gearresteerd, die hebben bekend de Sovjet-diplomaat Stasys Obukauskas te hebben vermoord. Dit heeft een politiewoordvoerder in Paramaribo woensdagmiddag meegedeeld.

De drie mannen, allen Surinamers, werden woensdagmorgen in het district Nickerie in west-Suriname, op ruim 150 kilometer van de hoofdstad, door een speciaal recherche-team aangehouden. Volgens de woordvoerder waren zij met de privewagen van Obukauskas naar Nickerie gereden.

Het drietal trok de aandacht toen het de auto, die was voorzien van een diplomatiek kenteken, wilde verkopen. Na de arrestatie nam de politie de auto en sieraden die ook eigendom van de diplomaat waren in beslag, alsmede een vuurwapen. Volgens de politie gaat het om een roofmoord. Het lichaam van Obukauskas was dinsdagochtend vroeg gevonden in een greppel buiten de hoofdstad. Hij was drie keer door het hoofd geschoten. Obukauskas (41) was consul en tweede secretaris op de Sovjet-ambassade. Hij was sinds eind 1986 in Suriname. De politie heeft gezegd dat in dit gebied eerder twee andere misdaden werden gepleegd, aldus TASS.

ZO VADER, ZO ZOON...

■PEKING - Vader en zoon steken het Tiananmen-plein in Peking over. Zoonlief heeft zich daarbij bewapend met een (speelgoed) M-16-geweer en is verder voorzien van een levensgrote militaire pet. Veelbelovend voor het Chinese leger en mogelijk een gunstige of ongunstige voorbode voor het plein waar een jaar geleden de democratie leek op te bloeien totdat het leger begin juni bloedig ingreep en het plein meteen maar voor lange tijd voor het publiek afsloot. Dezer dagen gebeurde dit wederom, ditmaal omdat men bang was dat de dodenherdenking zou uitlopen op een betoging ten gunste van de democratie. De grote vraag is of dit krijgshaftige kind het nog mee zal maken dat China zich democratisch kan noemen. (AFP-satellietfoto)

Atheisten in VS:

Christusbeeld moet uit zee

KEY LARGO - De vereniging van Amerikaanse atheisten stoort zich aan de aanwezigheid van een Christusbeeld op de zeebodem voor de kust van Florida.

Het drie meter hoge beeld ligt er al meer 25 jaar, maar moet nu snel worden opgeruimd, vinden de atheisten. De vereniging voert als argument de scheiding van kerk en staat aan. Sinds de zeebodem rond het eiland Key Largo onlangs tot nationaal onderwaterpark is verheven, bevindt het beeld zich op staatsterrein en wordt dit heilig principe in de ogen van de atheisten geschonden.

Aanslag in Colombia: dertien doden

BOGOTA - Bij een aanslag met een zware autobom in de omgeving van Medellin, centrum van de Colombiaanse cocainehandel, zijn woensdag dertien mensen gedood en zeker honderd gewond geraakt.

Bij de aanslag kwamen acht politiemannen om het leven en vijf burgers. De bom ontplofte namelijk in de nabijheid van een politiebureau in Itagui, een stad ten zuiden van Medellin. De autobom had een gewicht van 800 kilo. Volgens een woordvoerder van een plaatselijk ziekenhuis zijn ten minste 22 mensen zwaargewond geraakt. Bij de ontploffing liepen auto's en gebouwen in een straal van driehonderd meter grote schade op. Itagui ligt niet ver van Envigado, een stad waarvan de autoriteiten vermoeden dat het is uitgegroeid tot het centrum van het Medellin-kartel. Vorige week werd deze stad tot militair gebied verklaard, waar de noodtoestand geldt.

Fidel Castro tot Oecumenische raad:

Discriminatie van christenen voorbij

HAVANA - De Cubaanse president Fidel Castro heeft christenen en andere gelovigen beloofd om discriminatie van staatswege te beeindigen. Ook ligt voor belijdende christenen toetreding tot de Communistische partij in het verschiet. Deze beloftes, vorige week door de Cubaanse leider gedaan op een bijeenkomst van de Oecumenische raad, zijn eerst dinsdag door de Cubaanse tv bekendgemaakt.

Castro eist voor zijn toeschietelijkheid wel enige cooperatie van de christenen. Sinds de omwentelingen in Oost-Europa en Nicaragua, waar de communistische machthebbers het veld moesten ruimen, is Cuba in een internationaal isolement geraakt. Kritiek in eigen land is daarom minder gewenst dan ooit. "Op basis van wederzijds vertrouwen, waarbij het land en de revolutie geen gevaar lopen, is alles mogelijk", aldus Castro.

In de Oecumenische raad zijn alle geloven van het eiland, op een na, vertegenwoordigd. De machtige en tot aan het midden van de jaren zeventig Castro-vijandige RK-kerk maakt hiervan geen deel uit. Sindsdien is de relatie echter verbeterd en naar verwachting brengt de paus op korte termijn, mogelijk al binnen een jaar, een bezoek aan het eiland.

Onderzoek Scandinavian Star-ramp:

Meeste brandwerende deuren werkten niet

KOPENHAGEN - Bij de brand op de veerboot Scandinavian Star, waarop in het weekeinde mogelijk tweehonderd doden zijn gevallen, zijn nagenoeg tegelijkertijd drie vuurhaarden ontstaan. Dat heeft de Deense maritieme inspecteur en brandexpert Flemming Jensen woensdag tijdens de eerste dag van het justitieel onderzoek verklaard.

Flemming zei verder dat van de voorgeschreven zestien brandwerende deuren er maar vijftien aanwezig waren en slechts vijf functioneerden waardoor het vuur zich in ongehinderd kon verspreiden. Het vuur wakkerde verder aan omdat na het uitbreken van de brand nagenoeg alle ventilatiekleppen open bleven. Jensen liet zich niet uit over de vraag of er sprake is van brandstichting. Kapitein Hugo Larsen herhaalde woensdag voor de onderzoekscommissie dat het schip in technisch goede staat verkeerde.

De politie in het Zweedse havenstadje Lysekil, waar de Scandinavian Star ligt afgemeerd, meldde dat tot nu toe 150 stoffelijke overschotten geborgen zijn. Het officiele aantal doden en vermisten ligt op 186 maar men vreest dat het totale dodencijfer de tweehonderd nog kan overschrijden.

NAPA

AMIGOE-abonnees ontvangen vandaag de weekend-bijlage NAPA met reportages en interviews over aktuele gebeurtenissen zowel in binnen- als buitenland. Daarnaast een aantal interessante rubrieken voor jong en oud.

Degenen die zich nog niet op de AMIGOE hebben geabonneerd, kunnen de AMIGOE inclusief NAPA verkrijgen voor de prijs van **één gulden** bij de diverse verkooppunten.

AGENDA
CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen, het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

****

VERENIGING VAN TANDARTSEN
voor de dienstdoende arts gedurende het weekeinde en op feestdagen gelieve tel.: 82222 op te bellen.

****

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet', consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 82344, 82412 en 82947; Montagne Abao tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht) tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster Leito, tel.: 641217.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 44231/44232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pietersz, tel.: 671147, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Pietersz, tel.: 671147.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel. 43838/44510: voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere woensdagmiddag van 13.30-16.00 uur
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
(Fontein 35, tel. 648077) open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Willems, tel.: 641327

****

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
13 april 1990 vanaf 08.00 uur tot 14 april 1990 om 24.00 uur
Dokter Braakman, Sentro Mediko Montagne Abao, tel.: 673355: spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel. 671313 b.g.g. 89266/89337.
15 april 1990 vanaf 01.00 uur tot 17 april 1990 om 07.00 uur
Dokter Braam, Sentro Mediko Marie Pampoen tel.: 615265, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur, spoedgevallen tel.: 78725 b.g.g. 89266/89337
(dit geldt voor patiënten van de volgene artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, Nassy-Tseng, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
12 april 1990 vanaf 17.00 uur tot 14 april 1990 om 24.00 uur
Dokter Rosales-Concession, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 77244; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur, spoedgevallen: tel.: 75611 b.g.g. 89266/89337.
15 april 1990 vanaf 01.00 uur tot 17 april 1990 om 07.00 uur
Dokter Heerenveen, Spreekkamer: Muizenberg, tel.: 44349, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 44349 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, Braakman-Bonder, Gerstenbluth, Goilo-Henry, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession, Pablo, Elhage en Davelaar)

DERDE DISTRICT BANDABAO
12 april 1990 vanaf 17.00 uur tot 14 april 1990 om 24.00 uur.
Dokter Lucacius, Sentro Mediko Soto, tel.: 641790, spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641356 b.g.g. 89266/89337.
15 april 1990 vanaf 01.00 uur tot 17 april 1990 om 07.00 uur
Dokter Tweed, Sentro Mediko Tera Kòrá, tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur, spoedgevallen: tel.: 86294 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Schellens, Lucacius en Spong).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

****

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

donderdag
Otrobanda
del Pueblo, Breedestraat 82, tel.: 625333/625444
Punda
del Pueblo, Sha Caprileskade 7-A, tel.: 612444/612555.

vrijdag
Otrobanda
Otrabanda, Winkelcentrum Colon, tel.: 625633/625634
Punda
Popular, hoek Madurostraat/Columbusstraat, tel. 611269/612376.

zaterdag
Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg 155, tel.: 80800.
Punda
Wilhelmina, Hendrikplein 3, tel.: 612380/613078.

zondag
Otrobanda
de Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 82857.
Punda
Juliana, Julianaplein 6, tel.: 54500.

maandag
Otrobanda
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum), tel.: 85022/85023.
Punda
Vredenberg, Socratesstraat 3, tel.: 613300/54492.

****

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS

13 april: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.
14 april: R.J. Grüning, Patrijsweg 9.
15 april: R.A. de Windt, Uteweg 53.
16 april: S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.

****

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.

****

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

******

TOERISTENSCHEPEN
vrijdag
07.00-16.00 uur 'Regent Star' (MtGB).
08.00-16.00 uur 'Paficic Princess' (S.J.)
zaterdag
08.00-19.00 uur 'The Victoria' (S.J.).
maandag
09.00-18.00 uur 'Carla Costa' (S.J.).

****

Voor Kerkdiensten zie pagina 13

POLITIEK GESCHUIFEL

WILLEMSTAD — De combinatie SI/FOL zou drie namen op het 'verlanglijstje' hebben staan voor één of meer ministersposten, zo verneemt de Amigoe uit politieke kringen. Die lijst zou reeds vóór de laatste Staten-verkiezingen zijn opgesteld, in de hoop - en SI/FOL-veronderstelling - dat de partijcombinatie vijf tot zes zetels zou behalen.

Zo zou de oud-hoofdcommissaris van politie Johan Oldenboom als vak-minister naar voren worden geschoven door SI/FOL voor Justitie. De partij-combinatie zag in Robert Bomberg, een econoom die werkzaam is geweest bij het Sociaal-Economisch Planbureau (SEP), ook een minister. De derde naam, die gevallen is: drs Ben Rosheuvel, directeur van de Curaçao Holding N.V., het overheidsbedrijf dat de zeggenschap heeft over de overheidshotels.

Naar in politieke kringen verluidt, zou met name FOL de terugkeer van de huidige minister van Arbeid en Sociale Zaken drs Stanley Inderson niet met gejuich begroeten. Er zouden, zo vernam de Amigoe uit goede bronnen, fricties zijn ontstaan tussen Inderson en één van de FOL-hoofdmannen, gedeputeerde Tolinchi Pietersz. De gedeputeerde, die min of meer de rol vervult van partijleider, zou het niet eens zijn met de wijze waarop Inderson zijn ministerschap vervult.

FRICTIES

Politieke waarnemers melden de Amigoe dat Inderson een meer 'academisch gevormde' politiek voert, terwijl Pietersz (en Papa Godett, eveneens een FOL-topman; red.) meer de 'populistische lijn' willen volgen. De plannen van FOL om te komen tot de oprichting van een criminologisch bureau zouden ook in de richting wijzen van een verwijdering van Inderson uit het Fort Amsterdam. Inderson, die criminologie heeft gestudeerd, zou dan hoofd kunnen worden van het criminologisch bureau, waarvoor hijzelf indertijd de blauwdrukken heeft vervaardigd.

Anderzijds, aldus onze zegslieden, wordt het moeilijk om 'zonder kleerscheuren' van het ministerschap van Inderson af te komen, omdat hij 'nogal wat' voorkeursstemmen heeft behaald. In politieke kringen wordt gesteld, dat Inderson zelf graag gevolmachtigde minister in Den haag zou worden, een post die momenteel door Edsel 'Papy' Jesurun wordt ingenomen.

BLOK

Naar de Amigoe verneemt, zouden SI/FOL en de UPB (de Bonaireaanse partij van Rudi Ellis; red.) reeds vóór de verkiezingen afspraken hebben gemaakt om een 'blok' te vormen. In dit ging de combinatie SI/FOL ervan uit vijf tot zes zetels te zullen behalen. Samen met de UPB, die, sterk uit de bus zou komen - zo kon al voor de verkiezingen worden voorspeld - zouden de twee dan een 'stevige vinger' in de 'formatie-pap' hebben gehad. Dat gebeurde niet, omdat SI/FOL slechts drie zetels behaalde en dus 'een toontje lager moest zingen'.

Drs Chucho Smits, de huidige minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid, keert vermoedelijk niet terug in de nieuwe regering, omdat zijn 'portefeuille' wordt opgeheven en zal worden ondergebracht in een andere portefeuille, mogelijk in Ontwikkelingssamenwerking. Ook Smits, zo vernam de Amigoe, heeft belangstelling getoond voor het Haagse gevolmachtigde ministerschap, maar, aldus onze zegslieden, 'dat lijkt voor Chucho een welhaast onhaalbare kaart'. In de politieke wandelgangen wordt nu gesproken over een gedeputeerdeschap voor Chucho Smits, indien de PNP bij de volgende verkiezingen voor de Eilandsraad sterk uit de stembus komt.

NIHIL

De kansen voor Inderson, zo werd tegenover de Amigoe gesteld, van Inderson om naar Den Haag te kunnen afreizen, lijken vrijwel nihil. In het verleden heeft hij 'het niet gewerkt' dat in Den Haag een gevolmachtigde minister werkzaam is, die niet tot de partij van de premier behoort. 'Een gevolmachtigde minister in Den haag is een vertrouwensfiguur van de minister-president. Welnu, aangenomen mag worden dat Maria Liberia-Peters de volgende premier zal zijn. Zij is van de PNP en Inderson van FOL', zo werd gesteld.

Tevens werd erop gewezen, dat 'Papy' Jesurun nu al ruim een jaar is ingewerkt als gevolmachtigde minister en dat hij een en ander 'niet onverdienstelijk' heeft gedaan. Een nieuwe gevolmachtigde minister zou wederom een jaar nodig hebben om zich in te werken in de Nederlandse politieke en diplomatieke wereld.

WILLEMSTAD — Radio Korsou FM heeft een speciale programmering in de paastijd die vanavond om 20.00 uur begint.

Om 20.45 uur wordt de Mattheus Passion van Johan Sebastian Bach volledig uitgevoerd. Om 01.00 uur vrijdag begint de nachtwake met speciale muziek. In de ochtenduren is een gemengde programmering van bezinning, nieuws en licht-klassieke muziek. Vanaf 13.30 uur volgen meditatieve programma's over het lijden en sterven van Jezus Christus. Om 16.00 uur is er religieuze muziek te horen van diverse componisten, daarna volgt instrumentale muziek en na het nieuws van 18.00 uur wederom klassieke muziek.

Op Paaszaterdag, zondag Eerste Paasdag en maandag Tweede Paasdag zijn alle programma's aangepast aan het Paasfeest. Dat is overigens gebeurd met "ernst en luim", aldus een persbericht van de leiding van het radiostation.

Sunset kaminada op eerste Paasdag

WILLEMSTAD — Zoals gebruikelijk organiseert 'Plataforma Otrobanda' elke eerste en derde zondag van de maand en wandeltocht door de romantische straten straten en steegjes van oud-Otrobanda, beginnend op het Brionplein, tegenover de brug, onder de grote klok, om vijf uur in de namiddag. Ook komende zondag, op eerste Paasdag, is er zo'n wandeltocht.

De 'kaminada' geeft de deelnemer een inzicht in de geschiedenis van dit stadsdeel en wijst op de unieke schoonheid van de 18e en 19e eeuwsarchitectuur.

WILLEMSTAD — Degenen die geïnteresseerd zijn in de 'Belastinggids', uitgegeven door de consumentenbond, en deze nog niet in bezit hebben, zullen snel moeten zijn. Volgens de bond is het boek bijna uitver

Het boek is voor vijf gulden verkrijgb het kantoor van de F hon pa Konsumidó, tueerd in de Consc teeg 2(0).

Bouterse op doorreis

■*WILLEMSTAD Surinaamse legerleid Bouterse en echt Ingrid hebben gister tussenlanding op C gemaakt op doorreis n Dominicaanse republie arriveerde met de (v SLM vlucht rond kwar acht 's avonds op H grote verbazing -en v ooggetuigen- ergernis e woede van vele Surin die hier passagiers op ten. Bouterse, die we verklaringen af te legge journalisten, overnach Willemstad en vertrok ochtend om half tien m ALM naar de Dominic republiek. Toen werd foto gemaakt. Het ec Bouterse en hun ongeve lijfwachten verlieten a sten het toestel en w daarbij vergezeld van de directeur op Curaçao, Goedhart. Men werd direct naar de VIP-room waaruit de groep in d platform geparkeerde naar het hotel vervoerd Navraag bij de Antillia voorlichtingsdienst we dat de Antilliaanse re niet op de hoogte was v komst van de legerlei niets afweet van zijn vangst' in de VIP-room is niet officieel ontva omdat de heer Boutersе staatshoofd is,' werd t nen gegeven. Zijn aan heid heeft bij nogal w Curaçao wonende lan ten de nodige gemoeder gemaakt. 'We hadden niet verwacht,' zei ee hen.*

Metaalvakbond Cadmu:

In metaalsector weer vee buitenlandse werknemer

WILLEMSTAD —Het aantal buitenlandse werknemers werkzaam in vooral de metaal-sector op Curacao neemt met de dag toe. Ook het fenomeen van zogenaamde 'losse werknemers' neemt schrikbarende vormen aan. Dit verklaarde de voorzitter/woordvoerder van de metaalvakbond Cadmu, Ronald Sluis, onlangs tijdens het wekelijkse radiopraatje.

Hij maakte melding van een drastische toename van het aantal buitenlandse werknemers: een onlogische situatie volgens de vakbond, vooral gezien de grote werkloosheid op Curacao. De Isla-raffinaderij werd als voorbeeld genoemd: daar werken nu, volgens de Cadmu, verschillende Venezolanen, wiens werk gemakkelijk door landskinderen gedaan zou kunnen worden. Begrijpelijk vindt de vakbond het dat in piektijden en voor bepaalde specialismen buitenlandse krachten aangetrokken moeten worden, maar momenteel loopt het de spuigaten uit.

In het radioprogramma hield Sluis een pleidooi voor meer en betere participatie van het vakbondswezen, vóór groen licht gegeven wordt voor het inschakelen van buitenlanders.

Met wijlen gezaghebber Ronnie Casseres werd indertijd overeenstemming bereikt over een overlegorgaan inzake de toelating van buitenlandse krachten. Toen werd ook besloten dat in de kranten lijsten verschijnen van banen/beroepen waarvoor lokaal geen mensen gevonden worden. Volgens de Cadmu is het de hoogste tijd dat dat overlegorgaan nieuw leven wordt ingeblazen.

Cadmu maakt zich ook zorgen om het fenomeen van 'losse werknemers': werd eerst gedacht dat dit alleen in koppelbazenprakt voorkomt, nu blijkt, ald bond, dat ook grote schappijen als de Isla CDM zich daaraan sch maken. Werknemers w op contractbasis aan men, wanneer dat co afloopt blijven ze vo werkgever werken, maa via een koppelbaas. 'Er ren heel wat vree zaken.

Het departemen arbeid zal er versteld staan, dat dit soort ui praktijken anno 1990 voorkomen. De werkn durven niets te ze omdat ze bang zijn hun te verliezen, 'aldus C voorzitter Sluis. Hij no de Isla en de CDM aan einde van het pr wederom bij naam en ze bijzonder jammer te vi dat ook zij dit soort toestaan. De Isla, er hij, tracht er wat aa doen, nu de CDM nog.

Theorie: Gelijke beloning voor gelijk werk
Praktijk: ONgelijke beloning voor gelijk werk
CONCLUSIE: Bij God en op Curacão is alles mogelij

[P]NP-secretaris McWilliam:

'Formatie dit weekeinde [i]n stroomversnelling"

[W]ILLEMSTAD — Als [...]t aan de PNP ligt zullen [de] voorbereidingen om te [ko]men tot de formatie van [ee]n nieuw kabinet dit [la]nge paasweekeinde in [ee]n stroomversnelling [kom]en. Dit betekent dat [...]d eind volgende week [de] samenstelling van een [nie]uwe regering 'voor tach[tig] procent' rond is. Zo [ve]rklaarde vanochtend [PN]P-sekretaris-generaal, [...] Rufus McWilliam aan [de] Amigoe. Geruchten als [zou] nu al een 'letter of [un]derstanding' getekend [wor]den door bepaalde par[tije]n die met elkaar gaan [sam]enwerken wees hij [va]n de hand. Dat lijkt de [PN]P in dit stadium nog [gee]n goed idee. 'Wij pra[ten] in principe met alle [par]tijen en willen met de [on]dertekening voorko[men] dat de indruk wordt [gew]ekt dat wij aan blok[vor]ming doen. Wij gelo[ven] niet in blokvorming. [Voo]r de ondertekening [van] zo'n document is het [nog] een beetje te vroeg', [aldu]s McWilliam.

[D]e afgelopen dagen werd [het] bericht verspreid dat [enk]ele partijen op het punt [sto]nden een document te teke[nen] om daarmee hun aan[sta]ande samenwerking te con[cret]iseren.

BINNENSKAMERS

[Het] ging, volgens deze bericht[en] om de PNP, SI/FOL, [UP]B en DP St. Maarten. [Mc]William, een van de [mee]st invloedrijke PNP-ers, [zei] vandaag dat daarover [weli]swaar gesproken werd, [maa]r dan níet op initiatief [van] de PNP. Welke partij [da]n wel met het voorstel [kw]am, wilde hij niet ver[kla]ppen. 'Dat is iets dat bin[nens]kamers moet blijven', [zeg]t hij.

SI/FOL

[Het] document zou inhouden [dat] de partijen kenbaar [mak]en dat ze wat de forma[tie] betreft, 'op dezelfde lijn [zitt]en'. Niets meer en niets [min]der, aldus de PNP-er, die [zei] dat de groene partij er [de] voorverkoos, dat papier[tje] nu nog niet te tekenen. [Me]n wil eerst nog met meer[der]e partijen praten. De DP [St.] Maarten en de WIPM [van] Saba waren reeds aan [de] beurt, de SI/FOL staat [ook] op het lijstje. Dat bena[druk]te hij. 'Met de SI/FOL [kunn]en we zonder meer aan [taf]el zitten. Dit is de tweede [groo]tste partij van Curacao. [Er] is trouwens nooit over [gesp]roken om niet met SI/[FO]L te praten', zo reageerde [hij] op het gerucht dat de [PN]P er in eerste instantie [voo]r piekerde SI/FOL niet op [te n]emen in de nieuwe land[sreg]erheid. 'In ons vocabu[lair]e komt het woord 'uitslui[ten]' niet voor. Op een gege[ven] moment wordt er een [sam]enwerkingsakkoord bere[ikt] tussen partijen die [elka]ar kunnen vinden en het eens worden over het actie-programma', aldus drs McWilliam, uit wiens woorden niet helemaal duidelijk werd of de PNP ook de MAN en DP Curaçao zal uitnodigen voor een gesprek.

VOORBARIG

Hij ontkende wel dat in feite alles al rond is en dat het kabinet zal bestaan uit de PNP (7), SI/FOL (3), UPB (3) en DP St. Maarten (3), mogelijk aangevuld met de DP Statius (1), WIPM Saba (1) en Nos Patria (1). 'Het is echt voorbarig om daar van uit te gaan. We moeten nog even wachten'.

Zoals bekend rondt spoedig informateur Gilbert de Paula de tweede ronde besprekingen af, na wederom de partijleiders gesproken te hebben. Hij zal vervolgens weer verslag uitbrengen aan de gouverneur. Hij praat helemaal niet met de media.

VEEL WERK

Zijn partijgenoot McWilliam liet vandaag weten dat er op partijniveau de komende dagen veel werk verzet zal worden, zodat men over één week stukken verder is en de formatie dan bijna rond is. Welke partijen uiteindelijk deel zullen uitmaken van het kabinet is nu nog niet te zeggen, liet McWilliam aan de Amigoe weten.

NIEUW

Zo goed als zeker staat wél vast, dat er (opnieuw) een portefeuille staatkundige struktuur in het leven wordt geroepen, gezien de vele werkzaamheden die er op dat gebied verzet zullen moeten worden. 'De informateur heeft een belangrijk deel van zijn vragen gewijd aan dit onderwerp, ook minister Hirsch Ballin heeft een voorstel gepresenteerd. We kunnen beweging verwachten op staatkundig gebied, dus een aparte portefeuille is volgens mij op zijn plaats'.

HIW

Minder zeker is McWilliam dat nu al de portefeuille van Handel, Industrie en Werkgelegenheid (HIW) 'opgedoekt' moet worden als aparte portefeuille. Veel hangt af van de snelheid waarmee de taken van dit ministerie gedecentraliseerd worden en wat dat betreft heeft niet alleen de PNP het voor het zeggen, maar ook de andere partners. 'We zijn nog niet rond met de volledige decentralisatie van HIW. We moeten eerst zien hoe dat gaat'. De Amigoe berichtte onlangs dat HIW mogelijk wordt ondergebracht bij één andere portefeuille, wellicht die van Ontwikkelingssamenweking. Uit de woorden van McWilliam bleek dat er op politiek niveau daarover nog geen overeenstemming werd bereikt.

Hij stelde met klem dat nu de tijd is gekomen dat er een kabinet tot stand komt dat gebaseerd is op 'keiharde feiten'. 'Dat is in het verleden vaak genoeg níet het geval geweest'.

[L]ijk gevonden

[W]ILLEMSTAD — Vanoch[ten]d omstreeks 09.40 uur [we]rd gemeld aan de politie[cen]trale dat er een lijk bij de [Ha]ns Hendrik Werf was gesig[nal]eerd. Het bureau van de [recherche]npolitie zoekt aan de [han]d van deze melding de [zaa]k uit. Het is niet duide[lijk] of het stoffelijk overschot [van] een man of een vrouw is. [Het] politiebulletin maakte [e]r vanochtend geen mel[din]g over.

[E]nkele dagen geleden is [een] vrouw spoorloos verdwe[nen]. Haar auto werd leeg op [de] brug aangetroffen. Het [kon] vanochtend niet vastge[stel]d worden of deze twee [ge]vallen iets met elkaar te [mak]en hebben.

[Di]efstal van [bo]uwmateriaal

[WIL]LEMSTAD — Onbeken[den] hebben bij een in aan[bou]w zijnde woning te Kaya [...] ramen, deuren en [...]en delen weggenomen.

'Kadè' 47 jaar

GISTEREN vierde gezaghebber drs Elmer ('Kadè') Wilsoe zijn verjaardag. Hij bereikte de jeugdige leeftijd van 47 jaar. Veelvuldig werd hij gisteren gelukgewenst, begeleid met de woorden: 'Dat je een grote(re) jongen mag worden, Kadè!'

Wilsoe was vóórdat hij tot het gezaghebberambt werd uitverkoren directeur en vervolgens commissaris van de Amigoe N.V. Vandaar dat deze krant hem alsnog van harte 'pabieneert'.

Evertsz (Radio Hoyer): Afspraken nodig

Frictie politie-media bij rekonstructie moordzaak

WILLEMSTAD — De 'geheime' rekonstruktie, gisteravond, van de moord op de Indische zakenman Prem Mirpuri in de zaak Shop Rite heeft tot een ware clash geleid tussen de politie en enkele journalisten. De politie kreeg van superieuren de opdracht iedereen op een 'veilige afstand' te houden, journalisten vinden dat ze alles behalve correct behandeld zijn. Voor de leiding van Radio Hoyer was het incident tussen een van zijn verslaggevers en de politiewoordvoerder aanleiding een gesprek met de politieleiding aan te vragen: de ontwikkelingen die zich gisteren afspeelden en andere aspecten van het contact politie-pers zullen aan de orde komen. Radio Hoyer hoofdredakteur Edsel Evertsz zei dat er betere afspraken moeten komen. 'Er zijn al tijden klachten. We moeten beter samenwerken.'

Gisteren vond de rekonstruktie plaats van de zaak die de gemoederen op Curaçao al tijden bezig houdt. Onder zware politie bewaking werd I.R., die een volledige bekentenis aflegde, naar de zaak in de Breedestraat vervoerd. Daar wachtten, tot grote verbazing van de autoriteiten, heel veel nieuwsgierige mensen, waaronder ook journalisten, hem op.

Wat min of meer in alle stilte moest gebeuren, was bij honderden mensen en vrijwel alle media bekend. Hoe kan dat? Politiewoordvoerder Mando Davelaar zei 'geen idee' te hebben. 'Zelfs bij ons wisten maar enkele mensen het, ' aldus Davelaar.

Hij kreeg op een gegeven moment kennelijk problemen met verslaggever Chaco Castro van Radio Hoyer. Kranten meldden dat er zelfs klappen vielen. Davelaar noch hoofdredakteur Evertsz willen zover gaan. 'Er is wat geduwd en er zijn wat harde woorden ('palabranan fuerte') gevallen. Er werd trouwens door veel mensen gescholden, dus was de situatie nogal onoverzichtelijk.

Feit is dat de zaak niet vlekkeloos is verlopen en wij graag nadere uitleg wensen van de politieleiding.' Evertsz zei dat zich trouwens al tijden irritaties voordoen over de informatieverschaffing en werkwijze van de politie tegenover de media. Er zit iets niet goed. 'Gisteren is de situatie uit de hand gelopen, maar dat is niet het enige probleem. We moeten nodig tot bepaalde afspraken komen. We hebben elkaar immers nodig,' redeneerde de hoofdredakteur, die zei begrip te hebben voor bepaalde mate van terughoudendheid van de politie.

'Maar wij doen ook gewoon ons werk.'

Woordvoerder Davelaar zei dat van handgemeen of scheldwoorden geen sprake was. 'Ik voerde gewoon mijn opdracht uit en heb niemand uitgescholden. Het was de verslaggever die op een gegeven moment een beetje te ver ging.'

Davelaar zei dat het politie onderzoek rond de moordzaak nu bijna rond is. I.R. zit in de gevangenis en er werden geen arrestaties meer verricht.

Officier van Jusititie, De Muij, de officier die met deze zaak belast is, zei over de rekonstruktie in dit stadium nog niets kwijt te willen. De informatie komt binnenkort tijdens een persconferentie. Hij zei enkel dat de rekonstruktie veel informatie heeft opgeleverd. Wanneer R. voorkomt en wat de eis zal zijn, zijn alle vragen die nu nog niet beantwoord kunnen worden, aldus de officier.

REKONSTRUCTIE WIJST UIT:

Inzake niet inschakelen politie

Mirpuri wilde geen belofte doen aan R.

WILLEMSTAD — De 33-jarige elektriciën I.R. vroeg op 30 maart vlak na sluitingstijd netjes om toestemming om de zaak Shop Rite in de Breedestraat te kunnen betreden. Eigenaar Prem Mirpuri kende hem, hij had daar immers verschillende karweien opgeknapt. Nadien brak voor Mirpuri de hel los. Minder dan twee uur later was hij dood.

Zo bleek uit de rekonstruktie, gisteren, van een van de meest schokkende moordzaken van de laatste jaren, die heel Curaçao deed opschrikken: criminaliteit is een nijpend probleem, de stad is onveilig, zeer onveilig zelfs.

R. ging direct aan het werk: hij dwong de eigenaar de vitrines waarin zich de juwelen bevonden te openen en begon een tas te vullen. Hij spoot Mirpuri daarna met een giftig gas in het gezicht. Dat had weinig effect op de Indische zakenman. R. dwong hem vervolgens het kantoor in te gaan en de brandkast te openen. Hij zei verlegen te zitten om geld. Hij had heel hard geld nodig. Het ging 'hodidu'. Dat weigerde Mirpuri in eerste instantie, waarna R. een trapstoeltje naar hem gooide.

Hierna vond er handgemeen plaats, waarbij het slachtoffer tegen de brandkast gegooid werd. Hij opende de brandkast. Daarin zaten circa 10.000 gulden en juwelen.

Mirpuri zocht toen zijn toevlucht in het toilet. R. wilde weten of hij een geheim kon bewaren en de politie níet zou inschakelen. Mirpuri zei dat hij de politie wel zou inlichten. Die vraag werd tot drie maal toe gesteld. Het antwoord was steeds hetzelfde.

Mirpuri besloot op een gegeven moment het toilet te verlaten. Er werd weer gevochten en deze keer kreeg R. een schop in het kruis. Toen haalde R. zijn schroevedraaier tevoorschijn en stak hem twee maal in de borst. R. bond zijn slachtoffer vervolgens op een stoel vast, waarna hij hem met een elektriciteitsdraad wurgde.

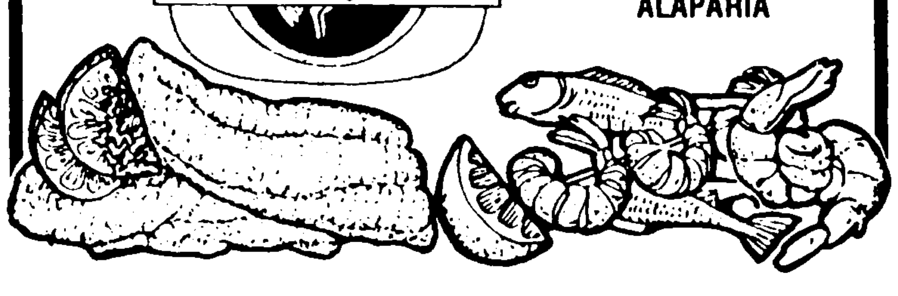
Zo bleek uit de rekonstruktie van de zaak; de laatste levensuren van zakenman Mirpuri. R. werd ongeveer een week na deze afgrijselijke gebeurtenis aangehouden.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt en droog.
Matige tot vrij krachtige oostelijke wind (tussen tien en 25 knopen).
Momenteel bevinden zich in het Caribisch gebied geen storingen die van belang zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. In de komende 24 uur wordt geen verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID
Vanmorgen 08.00 L.T. Afgelopen 24 uur

Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Bonaire	half bewolkt	-.-	-.-	0.0
Curaçao	half bewolkt	31	25	0.0
St Eusttius	zwaar bewolkt	28	25	4.0
St Maarten	half bewolkt	31	24	0.2
Amsterdam	nevel	12	6	0.0
Caracas	half bewolkt	31	20	0.0
Kingston	licht bewolkt	31	27	0.0
Paramaribo	half bewolkt	30	24	19.0
Port-au-Prince	zwaar bewolkt	33	23	0.0
Port of Spain	licht bewolkt	33	22	0.0
San Juan	zwaar bewolkt	31	22	0.0
Sto Domingo	zwaar bewolkt	30	22	0.0

KANTOORUREN AMIGOE 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-743.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
(zaterdag, zondag en maandag)
DRIVE-IN: 20.30 uur Harlem Nights (comedy, 18 jr).

* * * * * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Sabao brug: del Pueblo, tel.: 21253.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

* * * * * *

NACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter B.A.R. Heinze, Kaya Maguey 5, tel.: 24783.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M. Cheung via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

* * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martinez, tel.: 24696.

* * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 30089 (24 uur per dag).

* * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * * * * *

FADA (Paardenbaaistraat 8, tel.: 32999): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * *

TELEARUBA
DONDERDAG: 18.00 Ragedy Ann & Andy; 18.27 Jerusalem of heaven & earth: 'Capital of Israël'; 18.50 CNN Sports; 19.10 Showbiz today; 19.30 Dan Wowo: 'Is sex voor tijdverblijf?'; 20.00 Telenotocias; 20.30 Gobierno ta informa; 21.00 CNN international news; 21.30 Movie: 'Clash of the Titans'; 23.30 Sports late night; 24.00 Sluiting.

VRIJDAG: geen uitzending.

ZATERDAG: 18.00 Father Murphy: 'Happiness is.....'; 18.50 Style with Elsa Klensch; 19.00 Leu to'i kas; 20.00 Queen in concert/Real Magic; 21.00 CNN international news; 21.30 The Bible (deel 1); 23.30 Sports late night; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Matinee special: 'The Bible (deel 2); 18.45 Special: 'Shalom aan de Israël'; 19.30 Showtime; 20.30 Richard Clydermann; 21.00 Live uitzending verkiezing van Miss Universe 1990 vanuit Shubert Theatre in Los Angeles; 23.00 Rod Stewart in concert; 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 18.00 Duck Tales; 18.26 CNN Sports; 18.45 Methodist Church; 19.00 Special: 'Easter in Russia'; 19.55 Sportlotto; 20.00 CNN international news; 20.45 Anno Domini (last); 23.30 Sports late night; 24.00 Sluiting.

* * * * * *

KERKDIENSTEN
STILLE ZATERDAG
BRAZIL: 19.00 uur.
DAKOTA: 20.00 uur
NOORD: 20.00 uur.
ORANJESTAD: 22.00 uur.
SAN NICOLAS: 23.00 uur.
SANTA CRUZ: 20.00 uur.

* * * * * *

EERSTE PAASDAG
BRAZIL: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: 08.00 en 10.00 uur.
EMANUELKAPEL: 09.00 uur.
NOORD: 07.30, 11.00 (doop) en 18.00 uur.
ORANJESTAD: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
SAN NICOLAS: 10.00 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: 06.30, 10.00 en 18.30 uur.
TANKI LEENDERT: 09.00 uur.

* * * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
GOEDE VRIJDAG
ORANJESTAD: 19.00 uur viering van het Avondmaal.

EERSTE PAASDAG
ORANJESTAD: 10.00 uur Paasdient o.l.v. ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur Paasdienst o.l.v.ds A. van den Doel.

* * * * * *

BELANGRIJK AANVOEREN TOERISTEN

Samenwerking Air Aruba met Air Holland een feit

Boeing met gejubel op Aruba ontvangen

AEROPUERTO REINA BEATRIX — 'Hij staat daar, doe je best', zo merkte directeur John Blok van Air Holland gistermiddag tot slot van zijn toespraak op bij aankomst van de boeing - in Air Aruba-kleuren, -naam en -emblemen - op de Arubaanse luchthaven. Zowel minister van Verkeer en Communicatie Elio Nicolaas als Air Aruba-directeur Tawa Irausquin uitte hun voldoening, dat deze nieuwe mijlpaal in de Arubaanse luchtvaartmaatschappij geschiedenis in zo'n korte tijd bereikt kon worden. Minister Nicolaas benadrukte het belang van het feit dat Air Aruba zo meer toeristen naar Aruba kan brengen.

Vol verwachting werd gisteren rond zes uur uitgekeken naar de nieuwste aanwinst van Air Aruba, een van Air Holland gehuurde Boeing 757, die begint met de lijnvluchten op Miami en Sao Paolo.

De grote motor achter dit project, Tawa Irausquin, vertelde hoe in 1986 werd begonnen met het contact met Air Holland. Voorbereidingen werden getroffen en eindelijk is het dan zover dat nu de machine op de luchthaven klaar staat om met de vluchten te beginnen.

'We zijn gelukkig en blij met 'De Pelikaan',' aldus Tawa Irausquin, 'en zien dit als een eerste steenlegging van een succesvolle samenwerking tussen Air Aruba en Air Holland'. Hij hoopt dat de komende jaren voor deze samenwerking nog meer bouwstenen kunnen worden aangedragen.

ANDERHALF

Toen op 17 augustus 1988 Air Aruba op bescheiden wijze met twee vliegtuigen begon, merkte één der gasten op zeker van te zijn dat binnen drie jaar Air Aruba ook over straalvliegtuigen zou kunnen beschikken. 'Hij had ongelijk', aldus Irausquin. 'We hebben het in anderhalf jaar gedaan'.

Minister Elio Nicolaas vertolkte de vreugde van de regering, dat het zover is en noemde het een belangrijke mijlpaal die in 1986 op papier begon. 'Een korte tijd voor zulk succes, maar we zijn op de goede weg', aldus de bewindsman, 'met behulp van een andere maatschappij'. Hij hoopte dat Air Aruba een groot aandeel zal hebben in het brengen van meer toeristen naar Aruba en haalde aan dat bijvoorbeeld Jamaica en Cayman-eilanden op deze manier dit bereiken. 'Vandaag is de eerste stap gezet', aldus besloot minister Nicolaas, 'Air Holland welkom op Aruba'.

Air Holland-directeur John Blok was blij dat zijn maatschappij met dit 'pronkjuweel' kan bijdragen tot de glorie van Air Aruba en Aruba in zijn geheel. Hij benadrukte dat landen die hun vrijheid hebben gekregen een eigen luchtvaartmaatschappij verdienen.

'Ik ben blij dat dit idee niet langer besproken behoeft te worden, want met de komst van 'De Pelikaan' ligt de basis er'. Hij stelde nog tegenover Air Aruba-directeur Irausquin: 'Wat wij beloofd hebben, hebben we gedaan'.

Daarna werd het glas geheven en getoost op het verdere succes van de samenwerking tussen beide maatschappijen.

■ *AEROPUERTO REINA BEATRIX — Veel belangstelling bestond er op de Arubaanse luchthaven voor de aankomst van de Air Holland Boeing 757*

Onder de velen die hierbij aanwezig waren, bevonden zich minister Elio Nicolaas, president-commissaris Ebby Arends, Tawa Irausquin van Air Aruba en Beck en Beaujon van de Air Holland-directie.

IN AMBTENARENZAAK VAN WIJLAND

Rechter: partijen moeten onderling wijsheid betrachten

Onmiddellijke hervatting van behandelen drugszaken bevolen

ORANJESTAD — In de zaak die officier van Justitie mr Jan van Wijland aanspande tegen de officier van Justitie als hoofd van het parket, de Procureur Generaal, de minister van Justitie en de gouverneur wees plaatsvervangend rechter in Ambtenarenzaken mr J.Th. de Wit gistermiddag vonnis.

Van Wijland werd in zijn vorderingen, voorzover gericht tegen minister Van Justitie mr Hendrik Croes en gouverneur F. Tromp niet ontvankelijk verklaard.

De aangevallen maatregelen van de officier van Justitie, hoofd van Parket, -bij wie Van Wijland geen drugszaken mocht behandelen - wordt door de rechter nietig verklaard. Voorts beval de rechter dat Van Wijland, behoudens nieuwe ontwikkelingen zijn werkzaamheden ter zake de landsverordening Verdovende Middelen met onmiddellijke ingang zal kunnen voortzetten en zal kunnen blijven uitoefenen op dezelfde voet als hij deed voor 12 oktober 1989.

GROND ONTVALLEN

In het vonnis waarin Van Wijland de minister van Justitie en de gouverneur aanspreekt, wijst de rechter erop, dat de minister van Justitie in zijn schrijven van 19 december 1989 niet op de juistheid van zijn beslissing is teruggekomen, doch integendeel die beslissing louter heeft ingetrokken omdat de officier van Justitie, hoofd van het parket, een soortgelijke beslissing jegens Van Wijland had genomen.

De aangevallen beslissing, hoezeer deze ook voor kritiek vatbaar moge zijn, is immers ingetrokken en een ingetrokken beslissing kan nu eenmaal niet meer worden vernietigd, wetshalve in casu tevens de grond ontvalt aan de overige vorderingen. Wat het bezwaarschrift tegen de gouverneur betreft, wordt Van Wijland niet ontvankelijk verklaard, aangezien de gouverneur niets van doen heeft met de aangevallen beslissing.

De rechter merkte onder meer nog op: 'Overigens, meer nog dan de juridische klaarheid is in deze kwestie van belang, dat zowel de minister van Justitie als de leden van het Openbaar Ministerie in hun onderlinge verhouding wijsheid betrachten. Wijsheid evenwel kan in geen enkel rechtsgeding worden afgedwongen.

UITPUTTEND

Wat de maatregel van de hoofdofficier van Justitie betreft, die door de Ambtenarenrechter vernietigd wordt, wijst de rechter erop, dat de door de hoofdofficier aangevoerde grond, te weten dat zij met de maatregel beoogt zich te houden op met name de doorgaans sterk in de publiciteit staande drugszaken, de getroffen maatregelen onvoldoende kon bijdragen, nu in de richtlijnen reeds op andere wijze uitputtend is vastgelegd dat en hoe de officieren van Justitie hun hoofdofficier dienen te informeren opdat zij haar taak naar behoren kan uitoefenen. Slechts indien zou blijken dat deze laatste regeling niet werkt - hetgeen evenwel tot op heden onvoldoende is aangetoond - kan een maatregel als de onderhavige alsnog geredelijk in overweging worden genomen.

Voorts is komen vast te staan, dat Van Wijland niet omtrent de aangevallen maatregelen is gehoord, nog daargelaten dat hij noch zijn ambtgenoot door de hoofdofficier van Justitie zijn betrokken bij de vaststelling van de geheel nieuwe interne richtlijnen voor het Arubaanse parket, hetwelk binnen de cultuur van het Openbaar Ministerie, gelet op de eigen aard daarvan, volstrekt ongebruikelijk en, op de keper beschouwd, onbestaanbaar is.

De rechter acht de gewraakte maatregel dan ook nietig. Het gerecht is overigens van oordeel dat niet is komen vast te stan dat de hoofdofficier zich zou hebben schuldig gemaakt aan detournement de pouvoir of machtsmisbruik. Dit is evenmin het geval met de Procureur Generaal.

PROBLEMEN MET OM NIET STRUCTUREEL

Mishandelde Turken hebben zich misschien bezeerd

Minister mr Croes op Schiphol: CNV-er vrijwillig vertrokken

SCHIPHOL - De Arubaanse minister van Justitie H. Croes heeft woensdag bij zijn aankomst op Schiphol verklaard dat hij geen bevel heeft gegeven tot de uitzetting van de CNV-bestuurder Talip Demirhan. Wel had hij de Immigratiedienst laten weten dat Demirhan "aan zijn jasje getrokken" moest worden omdat hij zich had ingelaten met interne Arubaanse politieke zaken. De Immigratiedienst heeft dat gedaan en Demirhan is maandag uit eigen beweging teruggekeerd naar Nederland, aldus Croes.

De CNV'er Demirhan heeft volgens minister Croes tijdens zijn verblijf op Aruba uitspraken gedaan die niet door de beugel kunnen. Hij zou de Arubaanse regering ervan beschuldigd hebben "ondemocratisch" te zijn en "dictatoriale tendenzen" te vertonen. Demirhan, aldus Croes, heeft zich met hart en ziel in het arbeidsconflict gestort en heeft zich daardoor laten meeslepen.

VRIJWILLIG

Croes bestreed de uitspraak van Demirhan dat de uitzetting van de Turkse vakbondsleider Mehmed Serif veel weg had van een "onmenselijke ontvoering". Bij justitie is geen aangifte van ontvoering binnengekomen, aldus Croes. Serif is trouwens niet het land uitgezet, aldus de bewindsman, maar vrijwillig vertrokken.

Bij Justitie is wel door drie Turkse werknemers op Aruba aangifte gedaan van mishandeling door werknemers van de Amerikaanse maatschappij ARRC. Croes houdt echter de mogelijkheid open dat de drie Turken "zich hebben bezeerd" toen zij over het hek van het industrieterrein sprongen om terug te kunnen naar hun onderkomen. Hen was de toegang tot het terrein ontzegd omdat zij waren ontslagen.

Minister Croes stelde tijdens zijn persconferentie dat Aruba niet weet wat het aan moet met de ontslagen Turkse aannemers. Aruba heeft volgens hem met het Amerikaanse bedrijf afgesproken dat de buitenlandse werkgever er voor moet zorgen dat de werknemers vertrekken. Aruba heeft voor hen geen vervangende huisvesting, aldus Croes. "Als de nieuwe strafgevangenis klaar was geweest hadden wij hen tijdelijk daar kunnen onderbrengen".

De Arubaanse bewindsman spreekt donderdag met zijn Nederlandse ambtgenoot Hirsch Ballin. Deze heeft de Arubaanse regering om opheldering gevraagd over het arbeidsconflict.

Minister Croes staat bloot aan felle kritiek over zijn eigenmachtig ingrijpen bij besluiten van het Arubaanse Openbaar Ministerie. De voormalige Nederlandse minister van Justitie Korthals Altes had zich in januari als Kamerlid in de Tweede Kamer bezorgd uitgelaten over de relatie tussen Croes en de Nederlandse officieren van justitie op Aruba. Korthals Altes hekelde het herhaald ingrijpen van de minister en vreesde dat de bereidheid van Nederlandse rechterlijke ambtenaren om functies te bekleden op de Antillen zou afnemen.

INDIANENVERHALEN

Croes noemt de kritiek op zijn handelwijze ten opzichte van het Openbaar Ministerie "indianenverhalen". "Ik kan me voor al mijn daden verantwoorden", aldus Croes, die zijn strubbelingen met de Nederlandse officieren van justitie "niet structureel" noemt. Hij noemde zowel de vorige officier van justitie, Hoogland, als de huidige, Van Wijland, "incompetent". De Arbuaanse bewindsman verklaarde dat de benoeming van de opvolger van Van Wijland bijna rond is. Dat wordt opnieuw een Nederlander.

Boks, Bouman en Van der Lee:

Bezorgd

ORANJESTAD — 'Wij zijn bezorgd over de verschillende ontwikkelingen die de laatste dagen in onze gemeenschap plaatsvinden. Als burgers van Aruba, die zich ook verantwoordelijk voelen voor de toekomst van ons land, met name op intermenselijk en christelijk niveau, willen wij een beroep doen op allen die grote verantwoordelijkheid dragen, op allerlei groeperingen en individuele personen om de onrust die er momenteel heerst niet te laten escaleren'.

Aldus beginnen de pastoren A.L. Boks O.P., J. Bouman O.P. en J. van der Lee O.P. hun open brief an de Arubaanse gemeenschap. 'Wij constateren een zekere agressiviteit tegen bepaalde groepen en individuele personen, waardoor deze laatsten zich bedreigd gevoelen in hun meningsuiting en vrijheid. Zelfs één der pijlers van onze rechtsstaat wordt ondermijnd. De rechterlijke instanties vereisen onze eerbied om hun werk ten bate van de gemeenschap te kunen vervullen. Wat mogen wij verwachten van een volk als degenen, die grote verantwoordelijkheid dragen, zo handelen dat de vrijheid van meningsuiting en respect voor elk individu, het zij mensen- en democratische rechten, gevaar lopen te verdwijnen?'

'Met anonieme pamfletten is niemand gediend. Integendeel: anonimiteit is een gevaarlijk wapen, waartegen de mensen die aangevallen worden, weerloos zijn en zich niet kunnen verdedigen. Ze kunnen mensen mentaal vermoorden'.

De pastoren Boks, Bouman en Van der Lee besluiten hun verklaring met: 'Slechts respect voor elk individu, voor groepen en vooral officiële instanties kan een gezonde maatschappij scheppen. Een echt democratisch land vraagt om eenheid, samenwerking, objectieve informatie en eerbied voor iedereen'.

TE KOOP **PRIME AREA**
Mooi gelegen
BOUWGROND
1000 m². eigendomsgrond; hoek perceel, te Santa Rosa (Harbour View Estate) geschikt voor woondoeleinden en/ of dienstverlening.
Serieuze gegadigden kunnen reageren onder nummer 28 van dit blad, Curacao.

Paasaanbieding!
Prachtig Paastafelstuk f. 24.95
Normaal f. 30,-. Deze week f. 24.95
En nog vele andere Paasartikelen
BONSAI - Fokkerweg - Tel.: 615385 - Zuikertuintje - Tel.: 79643

Zaterdag 14 april
GESLOTEN
Prettige
Paasdagen
Bon Aparte 't roze huisje
Jan Noorduynweg 12

NEEDED A MAID:
She should be able to do the work properly and with responsibility.
Call for an appointment: 72466

Speshal pa Kuaresma!
Pizza di Bakiou
Pizza Hut.
Makin ' it great !!

"Voor Speciale Momenten"
Strand - Op het water - party's
Zorg dat u een" Quicksnap Flash "
in huis hebt.

Slechts f. 24.95

PORCHSALE
te houden op zaterdag 14 april ALABLANCAWEG 20 (hoek Warawaraweg) vanaf 11.00 tot 13.00 uur.
O.A.: koel/vrieskasten, microwave, wasdroger, boeken- en klerenkasten, bedden, matrassen, tafels, stoelen porchsets en tuinmeubelen en fietsen.

Wij zoeken een
JONGEMAN
voor de volgende werkzaamheen:
A) Installeren van deepwell- en regenbakpompen.
B) Aanleggen van drip- en sproeiirigatiesystemen.
Moet in het bezit zijn van LTS-diploma (anders onnodig te solliciteren) en in het bezit zijn van een rijbewijs.
Telefonische afspraak maken: tel. 72466 of 676655.

GRAND-CAFE
"Special"
Saturday Night Menu
Geniet op ons overdekte Terras of in het Restaurant van deze nieuwe specialiteiten.
HAPPY HOUR
VAN
17.00 TOT 19.00 UUR
EN
23.00 TOT 24.00 UUR!
met gratis snacks

Tel.: 617077

TE KOOP
TOYOTA COROLLA LIFTBACK
wit, 5-deurs, 44.000 km., november 1985, airco, 1e eigenaar, model 1986.
Tel.: 75266 na 19.00 uur.

Te koop
wegens vertrek
PORSCHE 924 1980
BMW 316 1983
VW Passant (stoe) 1988
PORCH SALE
Za. 14 apr. 11.00 am - 16.00 pm
o.a.: koelkast Philips Tropic ... 220 V. ... Wasautomaat Marynen 220 V.
[illegible]
Div. huishoudelijke artikelen.
Kaya Papermaat 11
Jan Thiel cool - tlf. 676192

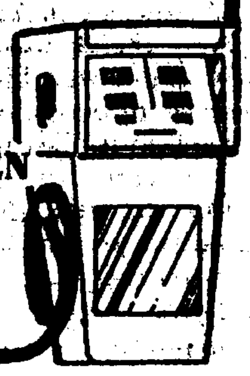
TE KOOP
WEGENS VERTREK
Zitkamerset f. 1000,—. Wandmeubel (wit met licht) f. 800,— ... [illegible] ... TV-kast op wielen en nog meer. Ook artikelen.
Te bezichtigen op vrijdag 13 ... zaterdag 14 en zondag 15 april 1990.
[illegible]

Voor de Heren ontvangen:
[illegible]
La Indiana N.V.
Heerenstraat 11

CONVOCATION
The undersigned, Chaltel Inc., shareholder in the limited liability company under Netherlands Antilles law,
TISANA N.V. (the "Company")
hereby convokes an
EXTRAORDINARY GENERAL MEETING
of shareholders of the Company, to be held on April 20th 1990 at 11.00 a.m. at Pietermaai no. 6. The only item on the agenda is:
"The Banque Worms loan and the report of the management of the Company thereon".
Chaltel Inc.

Openingstijden
i.v.m. de komende vrije dagen
GOEDE VRIJDAG
Geopend van 4 n.m. - 11 n.m.
Zaterdag 25 maart van 7.00 am tot 1.00 am ('s nachts)
PAASZONDAG en PAASMAANDAG
Geopend van 9.00 a.m. tot 11.00 n.m.
Wij wensen onze cliënten
PRETTIGE DAGEN
CUROIL
Service Station
Marchena

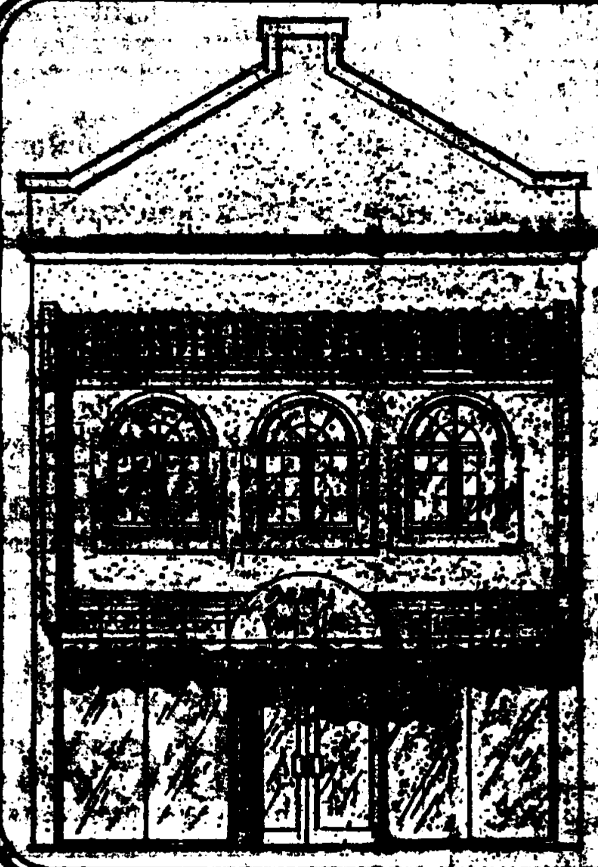

Callanetics
The best bodyshaping program.
REMINDER
De lessen beginnen dinsdag 17 april
Nog enkele plaatsen open:
Caracasbaaiweg 22D.
Tel.: 616617/77383

ART & GIFTSHOP
ART BELA

[illegible]
Woensdag, Donderdag en zaterdag
Grootste Paaskorting
15% korting
op alle artikelen.
Behalve op schilderijen, posters en postkaarten.
[illegible]

REPRESENTATIEVE KANTOORRUIMTE?
DAN IS DIT UW ETAGE!!
binnenkort wordt dit gebouw aan het Gomezplein gerenoveerd.
Medio september is de 120m² van de eerste etage te huur.
Informaties: Tel. 616768.

McDonald's
PUNDA
Geopend op Goede Vrijdag
VAN 9.00 v.m. - 4.00 UUR n.m.
[illegible]
Wij wensen U allen
Prettige Paasdagen

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE
Do you wish to learn ENGLISH CONVERSATION and receive a recognized certificate? Contact R. Nicholson Trinitait College (Biesheuvel). Mon, Tues, Wed, Thurs, Frid. 6.00 p.m. - 8.00 p.m.

schildersbedrijf
Perfect
Voor alle schilderwerkzaamheden
TEL.: 601788
snel, goed en goedkoop.
gedipl. MEESTERSCHILDER

Hij is er.
De koning van alle kedsen
"The Pump"
van Reebok
Verkrijgbaar bij:
Changes
Madurostraat 21

Te huur aangeboden
[illegible]
Tel. [illegible]

[illegible]

PELICAN
MANAGEMENT VACANCY
[illegible]
Accounting ... Controller
... Beach ...
Qualifications required:
- ... I & II (Staats Praktijk Diploma) ...
- A.M.B.A. (Associate Member Of ...) ...
- A.C.A. (Associate Member Of ... Chartered Accountants)
- C.P.A. (Certified Public Accountant)
Experience required:
Minimum 5 years experience.
Applicants must be self-motivated, ... working ... hours.
... will be given preference.
... resume within seven days ...

BEKENDMAKING
In verband met de reisdag van ons computer-systeem maakt KODELA ... bekend dat het kantoor aan de Pater Euwensweg zal zijn van DINSDAG 17 APRIL tot en met VRIJDAG 20 APRIL 1990 ALLEEN geopend zijn voor het afhandelen van de volgende zaken:
— alle betalingen van onze ...
— aanvragen voor ...
— het maken van afspraken ...
afrekening en voorschotten ...
Voor alle overige zaken zijn ... vanaf ... gang van MAANDAG 23 APRIL ...

[illegible]

TOYOTA CROWN '88
Super Saloon, in prima staat, fully eq. f. 10.000.
Zaagmachine ... f. 575.
Valk v. Dildebank f. 1980.
Kleinestraat 67 (bij Groteklokweg)

RANJESTAD — De Ronnie Richardson weer een record geves- punching bag schoppen nde tien uren en vijf- minuten. Hij begon om uur 's nachts met een van karateschoppen hiermee om 11.05 de ochtend. Ronnie een gemiddelde van schoppen per uur ofwel schoppen per minuut.

Op 10 maart vorig jaar vestigde Ronnie Richardson het record van twaalf uur en vijftien minuten punching bag slaan en werd voor deze prestatie opgenomen in het Guiness Book of Records.

Ronnie's eerstvolgende activiteit is om samen met zijn zus Candy Richardson proberen om dertig uur lang in een zwembad te zwemmen.

nderzoek of Aruba ensenrechten tart

EN HAAG - De Kamerfracties van CDA en PVDA dat minister Hirsch Ballin (Antilliaanse en baanse zaken) onderzoekt of Aruba in de rel rond vakbondsman Talip Demirhan solt met de men- ke rechten en vrijheden van vakbondspersoneel. Kamerleden Krajenbrink en Aarts (beiden CDA) en eend en Haas (beiden PvdA) dringen in schriftelijke en aan op toetsing aan het Statuut van het koninkrijk Nederlanden dat het recht van werknemers garandeert met behulp van hun vakbond voor hun belangen op te en.

e parlementariers wensen verder van de bewindsman onomwonden oordeel over het feit dat de Arubaanse oriteiten Demirhan hebben verzocht het eiland te verla- op straffe van uitzetting.

Nelson Oduber aan Hirsch Ballin:

Onheuse publicaties kunnen goede relaties vertroebelen

ORANJESTAD — In een brief aan minister voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken mr Ernst Hirsch Ballin reageert premier Nelson Oduber op de uitlating van directeur KABNA drs Frits Palm, die namens de minister de bezorgdheid uitte over het plotselinge vertrek uit Aruba van Talip Demirhan.

Wellicht wordt deze bezorgdheid ingegeven door de uitlatingen van de heren Hofstede en Demirhan, waarover afzonderlijk opheldering aan het CNV zal worden gevraagd. De premier zet uiteen dat de niet altijd even heuse verklaringen gisteren breedvoerig in de Arubaanse ministerraad werden besproken.

CONCREET

'In overeenstemming met diens gevoelens verzoek ik U thans - kan het zijn per omgaand - heel concreet aan te geven de in Uw midden levende bezorgdheid waarbij ik U bij voorbaat toezeg op alle vragen dienaangaande zeer ruim te zullen ingaan. Ik stel het evenwel op prijs dat U bij de vraagpunten tevens vastlegt, hetgeen U reeds ter zake aan mij telefonisch heeft becommentarieerd', aldus Oduber aan Hirsch Ballin.

Volgens Oduber mag daarbij de concrete visie van Hirsch Ballin op de uitlatingen van Hofstede en Demirhan niet ontbreken. Vooral ook omdat Hofstede tegenover de pers de naam van Hirsch-Ballin bezigde.

Premier Oduber wijst er vervolgens op dat Hirsch Ballin uit vorenstaande kan opmaken, dat de ministerraad zich ernstige zorgen maakt over deze met verstrekkende gevolgen zijnde negatieve publicaties. Het effect zal zich ongetwijfeld laten voelen in de toeristische industrie. Thans nog de belangrijkste economische pilaar van Aruba. Niet publiekelijk opponeren tegen deze publicaties zou daarom eerstens zo uitdrukkelijk betekenen dat wij daarmee instemmen en tweedens bij niet onderkennen van de consequenties ervan.

Uitvoerig gaat premier Oduber in zijn brief dan in op de openheid die zijn regering voorstaat vanaf het begin dat zij is aangetreden. In dit verband wijst hij op het indienen van het wetsontwerp bij de Staten om inhoud te geven aan het bepaalde in de Staatsregeling. 'De overheid betracht bij de uitvoering van haar taak openbaarheid voor zover dit niet strijdig is te achten met het belang van het land. En met dat van het koninkrijk en voor zover gerechtvaardigde belangen van derden daardoor niet onevenredig worden geschaad. Bij landsverordening worden terzake nadere regels gesteld'.

Ook haalt de premier als bewijs van openheid aan, dat aan de politieke partijen en alle groeperingen de schets van een Gemenebest-constitutie voor het koninkrijk ter beschikking werd gesteld, terwijl om commentaar van deze schets gevraagd werd. Naast een daartoe ingestelde ambtelijke commissie zijn de Raad van Advies en de SER eveneens voor commentaar uitgenodigd.

'Van oordeel zijnde dat niet weerlegde onheuse publicaties alleen maar de zo goede verstandhouding zouden kunnen vertroebelen en voorts het verstrekkende karakter ervan onderkennende heb ik', aldus besluit premier Oduber zijn brief aan minister Hirsch Ballin, 'gemeend aan deze brief algemene bekendheid te moeten geven'.

AVP: binnen jaar volks- raadpleging

ORANJESTAD — De AVP zal spoedig een officieel verzoek indienen om het referendum over Aruba's toekomstige status binnen een jaar te organiseren. De AVP zelf is zich hierop al geruime tijd aan het voorbereiden.

Dit werd woensdagavond bekendgemaakt op de vergadering voor wijkleiders in het partijgebouw aan de Arendstraat. De vergadering werd bijeengeroepen naar aanleiding van het gebeuren in de Statenzaal, waarbij de Statenvoorzitter de MEP-fractieleider mr Henny Eman met politie-assistentie uit de Statenzaal liet verwijderen. Op de agenda stond ook het punt: dictatoriale ontwikkelingen van de laatste tijd op Aruba.

***

HET PRIJS-indexcijfer voor consumptiegoederen steeg in Mexico in maart met 1,8 procent. Hiermee komt de inflatie uit op 9,1 procent over de eerste drie maanden van 1990. Het streefcijfer is 20 procent over het hele jaar 1990. De stijging bedroeg in januari en februari respectievelijk 4,8 en 2,3 procent.

Activiteiten Windracers

ORANJESTAD — De Wind Racers Club Aruba organiseerde in het afgelopen weekeinde weer windsurfwedstrijden als voorbereiding op de Aruba Hi-Winds Pro/Am in juni aanstaande.

Tegenover Fisherman's Hut werd een wedstrijd gehouden voor junioren en beginnelingen die het volgende resultaat opleverde: 1. Bruce Harms, 2. Marco de l'Isle, 3. Mario Harms. Tegenover Tamarijn Resort, mogelijk de nieuwe plek voor de Hi-Winds van dit jaar, werd een pro-race gehouden. Hier waren de winnaars: Rudi de Miranda, Pat Flaherty, Jeroen Weststrate, Celeste Pas en Shane Harper.

De eerstvolgende activiteiten zijn de long distance race en speed slaloms op 29 en 30 april.

MEP maant AVP naar Staten terug te keren

ORANJESTAD — Fractieleidster van de MEP Grace Bareño zond een brief aan de AVP-Statenfractie naar aanleiding van de verwijdering van mr Henny Eman uit de Statenzaal.

'De MEP-fractie', schrijft ze, 'is van mening dat Eman zich opzettelijk heeft misdragen teneinde bij te dragen aan jullie campagne van onrust en ongehoorzaamheid zaaien in de gemeenschap'.

'Het weglopen', aldus Grace Bareño, 'voor jullie verantwoordelijkheid in de Staten, een verantwoordelijkheid waarvoor jullie betaald worden, draagt niet bij aan het functioneren van onze democratie. Wij verzoeken jullie een positieve houding aan te nemen en de Statenvergaderingen bij te wonen overeenkomstig de geldende regels'. Tot zover de brief van Bareño aan de AVP-Statenfractie.

WASHINGTON - Het Amerikaanse leger heeft een eigen officier aangeklaagd wegens moord tijdens de invasie van Panama in december vorig jaar. De sergeant zou een Panamese burger hebben doodgeschoten met een M-16 en drie anderen hebben aangevallen. De aanklacht is het gevolg van een onderzoek door het leger naar misdrijven tijdens de invasie waarbij dictator Manuel Antonio Noriega werd verdreven en vervolgens gearresteerd. In totaal zijn zestig incidenten onderzocht waarbij Amerikaanse invasietroepen waren betrokken.

Voor tweede achtereenvolgende keer

Drs Leito-beker voor Pierewietje en Flash

ORANJESTAD — Voor het tweede achtereenvolgende jaar heeft zanggroep Pierewietje en Flash onder leiding van Martha Figueroa-Lacle de 'Gouverneur drs F.J.M. Leito Jeugdbeker' toegekend gekregen.

Voorts kende de jury stimulansprijzen toe aan de jeugdige sportman Giovanni Arends, die vooral op zwemgebied lokaal en internationaal successen boekte alsmede aan de jeugdige Theo Nemans van het Heilig Hart College te Savaneta, die op sportgebied vele successen boekte en bekend staat - van jongs af aan - als een veelzijdige sportman.

Op Koninginnedag zal gouverneur F.B. Tromp de jeugdbeker en stimulansprijzen uitreiken. Dit gebeurt nadat de voorzitter van de Staten Felix Flanegin gelukwensen heeft aangeboden op het plein voor het kabinet van de gouverneur.

Het is de achttiende maal dat de beker wordt toegekend. De jury bestond uit Jos van der Schoot voorzitter en leden Bernadette R. Geerman en M. Wijnaar, Vicky Gaster, Ibo Tromp en Ruth Odor.

Alliance Aruba

ORANJESTAD — Alliance Française d'Aruba nam onlangs afscheid van de Franse honorair consul, Elyana Gorsira, en maakte tegelijkertijd kennis met de nieuwe consul Michel Remy en echtgenote.

Namens de Arubaanse Alliance overhandigde voorzitster Maria da Silva een typisch Arubaanse schilderij aan mevrouw Gorsira en een Arubaboek aan Remy ter kennismaking met het eiland.

Alliance Française d'Aruba organiseerde onlangs ook een lezing voor de leden over parfum, getiteld 'L'air des parfums'. De lezing werd verzorgd door Alliance-lid Idis Emers en liet bij de leden een zeer goede indruk en reuk achter.

De Alliance is met een ledenwerving begonnen waarbij belangstellenden één van de volgende dames kunnen bellen: Maria da Silva (tel. 48053, na 18.00 uur), Marie-Therese Croes (21187) en Anda Driessen (29066, na 18.00 uur).

PAASMEN

'S

UDA
INDONESIAN
RESTAURANT
Caribbean Hotel
(achter tennisbaan)
Tel.: 626519
...ijdag gesloten
... voor lunch open
...en
...vanaf 7.00 uur
...Paas Buffet
...asdag gesloten

RYSTTAFEL
RESTAURANT
INDONESIA
Mercuriusstraat 13-15
Telefoon: 612606 - 612999

Goede Vrijdag gesloten

1e en 2e Paasdag
open voor
lunch en diner

wij wensen eenieder
goede paasdagen toe

We wish you all a Happy Easter

Fort Nassau
RESTAURANT
CURACAO
Reserveringen Tel.: 613450

SALADE MELEE AUX OEUFS BROUILLY ET CREVETTES DE STELLENDAM
salad with scrambled egg and dutch shrimps
salade met roerei en hollandse garnalen
* * * * *
TRANCHE DE SAUMON D'ECOSSE AUX COURGETTES ET SAUCE BASILIC
fillet of scotch salmon with zucchini and basil sauce
filet van schotse zalm met courgette en basilikum saus
* * * * *
MIGNONS D'AUTRUCHE SAUTE AUX POIVRES VERTS
fillet of ostrich with green peppers
biefstukjes van struisvogel met groene pepers
* * * * *
FEUILLETE AU MOUSSE DE CHOCOLAT ET ANANAS
tartlet with chocolate mousse and pineapple
taartje met chocolade mousse en ananas
Naf. 69,50

* Menu zonder zalmgerecht Naf. 57,50
(exclusief 10% service charge)

...urant Grill Caribbean
De Rouvilleweg no. 9
...vanaf 12.00 a.m. van onze Paasgerechten
...gemaakt door onze chefkok Javier Jaegen

...ENU I	PAASMENU II
...soep	Vissoep
...cocktail	Lobster met crab salad
...Fillet	gebakken aardappel en rijst
...dappel en rijst	Ijscream-Koffie
...-Koffie	Gratis fles witte wijn
... witte wijn	
...rijs f. 50,--	Prijs f. 60,--

KINDERMENU
Vissoep
Kip met frites
Vischips
Ijscream-Thee of soft
Prijs f. 18,--

...g - Zondag - Steelband
...k van 'De Vriends'
...4 april en
...e Paasdag Live Music
...t & his Sound
...RIJDAG GESLOTEN
...u prettige paasdagen toe

"Margarita"
Tel.: 72155
Winkelcentrum Brievengat

Donderdag:
Milaneza con arroz
(steak cutlet)

Goede Vrijdag: gesloten

Zaterdag
Bacalou Mexicana
(kabeljauw)

Zondag: Eerste Paasdag
Bolitas de Pescado Mexicana
(visballetjes)
Live Mariachi muziek

Maandag: Tweede Paasdag
Pescado a la plancha

Dinsdag: gesloten

Woensdag
Kabritu Mexicana

'The real taste of Mexico'

EASTER DINING

Goede Vrijdag gesloten

Zaterdag, Zondag en Maandag
zijn wij open voor een
feestelijke Paasmaaltijd

Eerste Paasdag leuke verrassing
voor de dames

RODEO RANCH
South of the Border
(original Mexican food)
At the Seaquarium
For reserv. phone: 615757

WEEKEND

...U PAASWEEKEND
...E FRUIT DE MER
...licate thin pancake
...th seafood ragout
* * *
...IME DOUBLE AUX ...UMES DIVERS
...h with several egetables
* * *
...RON SORBETH
Lemon sorbeth
* * *
...EUF AUX POIREAU ET ...E CHAMPAGNE
...e steak with leek
...champagne sauce
ou
...UGET A LA BRETONNE
...of red snapper with
...rimp and mushrooms
* * *
...FRUITS A LA GLACE ...DE COCO
...of fresh fruit with
...conut ice cream
* * *
CAFE
Coffee
à Naf 75,-- p.p.
excl. 10% service
...: Tel 79842
Tel 79237

Wij wensen U vrolijke Paasdagen met een wijntje van
BG
BARTON & GUESTIER
LICORES MADURO
Dokweg z/n Tel.: 76233 - 76255

Pinocchio
FAMILY RESTAURANT
Goede Vrijdag gesloten
Zaterdag
Eerste en
Tweede Paasdag
normaal geopend
Wij wensen u
prettige Feestdagen

Blue Note
t.o. Centrum Mahaai
Wegens overweldigend succes
a.s. zaterdag en zondag
vanaf 12.00 uur
"Indonesische
Nasai Special"
Take out f 12,50 - Eat in
15,00
Reservering zoer op prijs gesteld
Tel. 370685
Wij wensen u
prettige Feestdagen

El Sombrero
Grill Bar & Terrace
Plaza Mundo Merced 2/n
Tel.: 612604
Gezellige bar met tropische sfeer
Geopend van 7.30 am - 11.00 pm ...
Voor Lunch hebben wij iedere dag een special à f. 6,50, voor take out
Eat in f. 10,--
a.s. Vrijdag 13 april
Goede Vrijdag GESLOTEN

EL ENTABLAO
Indjuweg 47
(Dominguito, ...)
Tel.: 614606
CHILEENS GOURMET RESTAURANT
WEEKEND SPECIAL
* Langosta
* Mariscos
* Carnes
* Camaron relleno
* Calamares rellenos
* Parilla chilena
Goede Vrijdag GESLOTEN
1e en 2e Paasdag GEOPEND
PRETTIGE PAASDAGEN

't OOSTERS HUISJE
Uw Indische Toko en Rijsttafel Specialist
Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur kunt U weer genieten van
Lekkere Indische
garnalen fried rice
Ook verkrijgbaar:
Roti en Lemper
Tot ziens in 't Oosters huisje.

LAROUSSE
RESTAURANT
Pim & Marjolein
GOURMET CUISINE
Phone: 55418
Penstraat 5
Curaçao

Wij zijn open
op Goede Vrijdag
1ste en 2e Paasdag.
Prettige Paasdagen.
Security aanwezig.

Cardenales verslagen met 7-2

Angels en Pichingolo in softball-finale

WILLEMSTAD — De finale van het damessoftball wordt definitief een reprise van de titelstrijd van vorig seizoen tussen Blue Angels/Marchena Hardware en Pichingolo/Nissan-Goodyear. Blue Angels verzekerde gisteravond zijn deelname aan de finale door concurrent Cardenales/Kentucky Fried Chicken voor de derde achtereenvolgende maal te verslaan. Gewonnen werd met de score van 7-2.

Geen enkele winstpartij dus voor Cardenales in de halve finale. Het verlies van gisteravond kwam des te gevoeliger aan omdat dit de definitieve uitsluiting van verdere deelname betekende en ook met een grotere score dan de eerste twee partijen aan het kortste eind werd gertokken.

START

Cards had een bemoedigende start met reeds een punt in de eerste slagbeurt maar wist hieraan geen passend vervolg te geven. Erger nog het opende zelfs met drie kostbare misgrepen in de verdediging de mogelijkheid om de nodige punten op het scorebord te brengen.

Het scoreverloop was als volgt: Cards nam in de eerste inning de leiding op een driehonkslag van Elvira Steenbaar en een sacrifice-fly maar moest in de derde inning toezien hoe Blue Angels met 2-1 het initiatief nam. Deze twee runs werden gescoord op een veldfout van werpster Shadira Pieters, een driehonkslag van Solange van Gurp en een honkslag van Migarda Doran.

Via een 2-2 gelijkstand liep Angels in de vijfde slagbeurt met een grote rally van 5 punten uit tot 7-2 mede dankzij twee veldfouten bij Cardenales. Dit echter gecombineerd met opportuun slagwerk van Migarda Doran, Norinda de la Cruz, Audrey Obispu (driehonkslag) en Sharine Paulina. De laatste run werd gescoord op een wildpitch.

De eindcijfers waren: 7-8-0 voor Angels met Solange van Gurp als winnende werpster en 2-5-3 voor Cardenales met Shadira Pieters als verliezende werpster. Pieters werd in de vijfde inning vervangen door Judy Mourillon.

De eerste finalewedstrijd tussen Angels en Pichingolo vindt volgende week donderdagavond plaats in het Little League Ballpark.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

ZEILEN
(Curaçao Regatta)
20.00 uur captainsmeeting (vissersboten) -Caroussel Bar, Princess Beach Hotel & Casino

BASEBALL
(AA-klasse)
Wisselbeker Willy Pietersz
20.00 uur Amstel vs Royal Scorpions -Sentro Deportivo Kòrsou.

TENNIS
(Tennisclub Asiento)
18.00-22.30 uur voortzetting damesdubbeltoernooi - banen Asiento.
* * * * * *

VRIJDAG
ZEILEN
(Curaçao Regatta)
voor de kust vanaf het Spaanse Water tot het Caribbean Hotel.
* * * * * *

ZATERDAG
ZEILEN
(Curaçao Regatta)
voor de kust vanaf het Spaanse Water tot het Caribbean Hotel.

BSEBALL
(AA-klasse)
Wisselbeker Willy Pietersz
17.00 uur Sopresa vs Santa Rosa Indians; 20.30 uur Blue Hawks vs Wild Cats -Sentro Deportivo Korsou.
* * * * * *

ZONDAG
ZEILEN
(Curaçao Regatta)
voor de kust vanaf het Spaanse Water tot het Caribbean Hotel.
* * * * * * *

MAANDAG
DAMMEN
(Curaçaose Dambond)
18.00 uur mini-match Wolf vs Alias - Landhuis Hel te Saliña
* * * * * *

DINSDAG
TENNIS
(Dunlop Junioren Open 1990)
09.00 uur start jeugdtoernooi - banen Tennispark Julianadorp.
* * * * * *

Na vakantie niet meer terug

KNVB zet Libregts nu al op non-actief

ZEIST - Thijs Libregts hoeft zijn werkzaamheden als technisch directeur na zijn vakantie niet te hervatten.

De Rotterdammer is uit zijn functie van bondscoach ontheven. Formeel is hij nog in dienst van de voetbalbond als technisch directeur. Libregts eiste onlangs in een kort geding dat hij in in beide hoedanigheden -bondscoach en technisch directeur - zijn contract mocht uitdienen. Het contract loopt tot 1 juli.

De rechter stelde Libregts in het ongelijk. Hij vond dat de verstoorde relatie tussen bondscoach en spelers het sectie-bestuur betaald voetbal voldoende aanleiding gaf de trainer op non actief te stellen.

"Door de affaire is de relatie werknemer/werkgever in een ander vaarwater gekomen", verklaarde een woordvoerder van de voetbalbond. "De KNVB kan zich voorstellen dat Libregts er niet voor voelt om straks weer achter zijn bureau te gaan zitten."

De KNVB hoopt nog wel zonder de kantonrechter tot een akkoord over de afvloeiingsregeling van de bondscoach te komen. De voetbalbond beraadt zich over eventuele voorstellen in de richting van Mr. Mentink.

* * * * *

VOETBAL / EMMEN - De eerste divisie-club Emmen heeft een oefenduel tegen de Noorse kampioen Lillestrom gelijkgespeeld: 1-1. Metz opende de score, Frigard scoorde tegen.

Nog twee titelkandidaten

FC Porto vergroot voorsprong op Benfi[ca]

LISSABON - FC Porto heeft in de Portugese competitie de voorsprong op rivaal Benfica vergroot tot vier punten. Porto won met 2-1 bij Tirsense, terwijl Benfica in een saaie wedstrijd tegen Maritomo niet verder kwam dan 1-1.

De Zaïrees Kipulo Kioma zette middenmoter Tirsense na tien minuten op voorsprong na een geslaagde counter. De Braziliaan Branco liet vier minuten later de kans op de gelijkmaker liggen.

Hij schoot een stra[...] over. Zijn Algerijnse [...]genoot Rabah Madjer [...] hem dat binnen zestig [...]den vergeten. De win[...] treffer werd ver i[n de] tweede helft gemaakt [...] Rui Aguas.

Maritimo kwam n[...] kwartier voor tegen [...]fica. Jose Luis dri[...] door de defensie en [...] beheerst. Tien minut[...] rust maakte invaller [...] Garcia gelijk.

Guimareas, dat m[...] verloor bij Belenenses [...]eg op de derde plaats [...]schap van Sporting [...] punten deelde met [...] 1-1. Met elf punten [...] stand op Porto koe[...] beide geen kampioen[...]raties meer.

UITSLAGEN EN ST[AND]

De uitslagen en de sta[nd] de 27e speeldag:

Feirense - Portimo[...] 1-1, Uniao - Nacional [...] Chaves - Vitoria Se[...] 2-0, Belenenses - Vi[...] Guimaraes 4-0, Am[...] -Beira Mar 3-1, Bo[...] -Penafiel 3-0, Tirsense [...] Porto 1-2, Braga - Sp[...] Lissabon 1-1, Mariti[...] Benfica 1-1.

Stand:
1. FC Porto
2. Benfica
3. Vit. Guimaraes
4. Sporting Lis.
5. Vit. Setubal
6. Belenenses
7. Chaves
8. Amadadora
9. Boavista
10. Tirsense
11. Beira-Mar
12. Braga
13. Maritimo
14. Uniao
15. Penafiel
16. Nacional
17. Portimonense
18. Feirense

MVV in Maastricht verslagen: 0-1

Volendam behoudt nog kans op Europese voetbal

MAASTRICHT - MVV en Volendam hebben de spanning in de eredivisie opgevoerd. Door thuis met 1-0 te verliezen van Volendam heeft de ploeg uit Maastricht niet de verwachte kloof kunnen slaan met de mede-degradatiekandidaten. MVV haalde uit de laatste zes duels slechts een punt. Volendam daarentegen, dat binnen twee dagen drie punten aan zijn totaal toevoegde, mag zeker nog niet afgeschreven worden in de race naar Europees voetbal.

Zeker in de eerste helft was niets te merken van de inspanningen, die Volendam twee dagen eerder had moeten leveren tegen PSV. De bezoekers maakten een frissere indruk dan MVV, waren sneller, feller en wonnen de meeste duels. De Maastrichtse defensie kwam handen en voeten tekort om de tegenstanders af te stoppen.

Uit een van de vrije trappen (21e minuut) schoot Berghuis net naast en twee minuten later stuurde Steur twee verdedigers de verkeerde kant op, waarna hij het doel op een haar miste.

In de 32e minuut was het toch raak. Berghuis werd op links de diepte ingestuurd en schoof de bal naar Steur, die doelman De Haan geen kans gaf. MVV kon daar niets tegenover stellen. Pas in de 43e minuut moest Volendam-doelman Schilder voor het eerst ingrijpen. Hij onderschepte een voorzet van Vincent.

Na rust begon MVV aan een verbeten race tegen de klok. Binnen vier minuten werd verdediger Uitman vervangen door aanvaller Raymond Smeets. Doelman Schilder moest in de 54e minuut in de korte hoek een schot van Lanckohr stoppen. In de 60e minuut werd hij verslagen door een schot van Thal, dat via de voet van Samuel veranderde in een fraaie boogbal. De lat bracht redding.

De druk op het doel van Volendam werd heviger en de gelijkmaker leek nog slechts een kwestie van tijd. Volendam probeerde met succes de Maastrichtse storm te breken met enkele blessurebehandelingen. In de 69e minuut gooide MVV er nog een extra aanvaller (François) tegenaan, maar Volendam liet er zich niet door van de wijs brengen.

Veld 25 april dicht

AC Milan speelt laatste duel elders

MILAAN - AC Milan kan zijn laatste thuiswedstrijd in de Serie A, op 29 april tegen Bari, niet in het eigen San Siro-stadion spelen. De gemeenteraad van Milaan besloot dat het stadion op 25 april zal worden gesloten.

De FIFA heeft het gemeentebestuur, de officiële eigenaar van het stadion, opdracht gegeven de grasmat te vervangen, voordat op 8 juni de openingswedstrijd van het toernooi om het wereldkampioenschap tussen Argentinië en Cameroen wordt gespeeld. Het gras van San Siro is totaal versleten en ongeschikt voor het spelen van topwedstrijden.

AC Milan kan nog net de tweede wedstrijd van de strijd om de nationale beker tegen Juventus op eigen veld spelen. Dat duel vindt plaats op 25 april. Onmiddellijk daarna gaan de poorten dicht. Inter, bespeler van hetzelfde stadion, ondervindt geen hinder van de vroege sluiting. De titelverdediger speelt op 22 april, tegen Fiorentina, zijn laatste thuiswedstrijd.

AC Milan heeft grote problemen met het besluit van de gemeenteraad. De ploeg vreest competitie-vervalsing, ook al wordt het duel met Bari mogelijk niet worden verplaatst. AC Milan is (nog) ranglijstaanvoerder in Italië, op een punt gevolgd door Napoli, dat echter een protest heeft lopen bij de Italiaanse voetbalbond

Opening baseball-seizoen met Bush

TORONTO - De president van de Verenigde Staten, George Bush (rechts) en de premier van Canada, Brian Mulroney, verrichten hier de opening van het baseballseizoen van de Major League. Toronto Blue Jauys was de gastheer voor de Texas Rangers.

Alemao gewond door munt

Napoli tekent protest aan tegen verwonding

NAPELS - Napoli heeft bij de Italiaanse voetbalbond protest aangetekend tegen de uitslag van 0-0 in de wedstrijd van zondag tegen Atalanta Bergamo.

Napoli eist dat het gelijkspel wordt omgezet in een reglementaire overwinning van 2-0 omdat Alemao, na geraakt te zijn door een voorwerp dat van de tribune op het veld gegooid is, niet verder kon spelen.

De Braziliaanse middenvelder werd twaalf minuten voor tijd, vermoedelijk door een muntstuk, aan het hoofd geraakt. De speler verliet daarop het veld. Manager Moggi van Napoli stelt in zijn protest dat het noodzakelijke vertrek van Alemao van invloed is geweest op het resultaat van de wedstrijd. Napoli bezet de tweede plaats op de ranglijst, met een punt achterstand op AC Milan.

Alemao werd na de wedstrijd opgenomen in een ziekenhuis voor onderzoek. Maandag werd hij weer ontslagen met de mededeling dat de behandelende artsen geen ernstige verwondingen hadden kunnen constateren.

Verwacht wordt dat de beroepscommissie van de Italiaanse voetbalbond op 18 april een uitspraak zal doen in deze zaak. Volgens de regels van de bond kan de beroepscommissie een reglementaire uitslag vaststellen voor een wedstrijd indien de verrichtingen van een elftal nadelig zijn beïnvloed door supportersgeweld.

NEW YORK - De [...]gen van het Amerik[aanse] baseball van woensda[g] als volgt: American le[ague] Boston Red sox - D[...] Tigers 3-2 (10 innings), [Min]nesota Twins - Oakla[nd] 3-0, Texas Rangers - T[...] Blue Jays 11-5, Kansas [...] Royals - Baltimore O[...] 2-1, California Angels - S[...]le Mariners 1-0; Na[tional] League: New York M[...] Pittsburgh Pirates 3-0, [Mon]treal Expos - St Louis C[...]nals 6-4, San Fra[ncisco] Giants - Atlanta Brave[s ...]ste wedstrijd 8-0, twe[...] 4, Cincinnatie reds - [...]ton Astros 5-0, San [...] Padres - Los Angeles [...]gers 3-1.

Ook Anderlecht en KV Mechelen winnen

Club Brugge behoudt twee punten voorsprong

BRUSSEL - Club Brugge heeft op de 29e speeldag van de Belgische voetbalcompetitie zijn voorsprong op Anderlecht en KV Mechelen behouden. De Brugse koploper versloeg de nummer laatst, Racing Mechelen, overtuigend: 4-0. Anderlecht (2-1 bij AA Gent) en KV Mechelen (3-0 tegen Cercle Brugge) maakten bij de achtervolging geen fout.

Anderlecht had in Gent niet over geluk te klagen. De Brusselse ploeg moest aantreden zonder de geblesseerde Keshi, Van Tiggelen en Musonda, maar kwam niettemin, en tegen de verhouding in, met 2-0 voor door treffers van Nilis en Van der Linden. De laatste profiteerde simpel van een blunder van de voormalige Anderlecht-verdediger De Groote.

Op dat moment stond Nilis al onder de douche. Hij werd na ruim een uur uit het veld gestuurd wegens natrappen. AA Gent drong in de tweede helft sterk aan, maar kwam niet verder dan een te late tegentreffer van Verdegem, na een vrije trap van Veyt in de laatste minuut.

Op de zege van het goed en vlot combinerende KV Mechelen tegen een mak Cercle Brugge viel niets af te dingen. Uitblinker Wilmots en Bruno Versavel zorgden al in de eerste helft voor de beslissing. Ohana, de zwakste Mechelse schakel, bepaalde in de 55e minuut de eindstand op 3-0.

SPIONAGEWERK

Club Brugge was voor rust in het Olympia-stadion, waar Anderlecht-trainer Aad de Mos persoonlijk spionagewerk verrichtte, nauwelijks sterker te noemen dan Racing Mechelen. De bezoekers toonden zich 45 minuten lang gelijkwaardig, maar moesten wel een tegentreffer accepteren.

De uitslagen van de 29e speeldag:

AA Gent - Anderlecht 1-2, KV Mechelen - Cercle Brugge 3-0, Standard Luik -Beerschot 1-1, Charleroi - FC Luik 2-0, Beveren - Waregem 1-0, Lierse SK - Antwerp 2-1, Club Brugge - Racing Mechelen 4-0, Germinal Ekeren - Lokeren 2-2, Kortrijk - St. Truiden 2-1.

Stand:

1. Club Brugge	29-48
2. Anderlecht	29-46
3. KV Mechelen	29-45
4. Antwerp	29-36
5. Standard	29-34
6. AA Gent	29-32
7. Cercle Brugge	29-27
8. Kortrijk	29-27
9. Charleroi	29-27
10. Lokeren	29-27
11. Beerschot	29-26
12. Lierse SK	29-25
13. Germinal	29-24
14. FC Luik	29-24
15. St. Truiden	29-22
16. Beveren	29-18
17. Waregem	29-18
18. Rac. Mechelen	29-16

Voetbal-toernooi Kura'i Shon Fil

WILLEMSTAD - Komishon Kura'i Shon Fil organiseert op 15 en 16 april een knock-out voetbal-en sofbaltoernooi.

's Morgens tussen 10.00 en 12.00 uur worden er softbalwedstrijden gespeeld. Vanaf 13.00 uur start voetbaltoernooi waaraan de volgende teams deelnemen: Juventus, Domi Abao, Rif, Shato Boys, Charo, Bati Kibra, Divi-Divi, Mi Placer, De Savaan, Real Kura'i Shon Fil, Kintjan Boys, Domi Ariba.

Het voetbaltoernooi wordt de volgende dag vanaf 13.00 uur voortgezet. Daarvoor heeft men vanaf 10.00 uur softbal gespeeld.

Een grote bijzonderheid bij het voetbal-toernooi is het feit dat de buitenspel-regel buitenspel is gezet. Er kan dus niet op de scheidsrechter worden gemopperd, dat hij niet voor buitenspel heeft gefloten!

ATLETIEK / NEW YORK -De Amerikaanse atletiekbond (TAC) heeft de schorsing van de sprinter Andre Cason opgeheven. De 20-jarige atleet was geschorst omdat hij niet verschenen was bij een doping-controle. Cason beriep zich echter, en volgens de TAC naar later bleek terecht, op het feit dat de bond de oproep voor de controle naar zijn oude adres had gestuurd.

* * * * *

WIELRENNEN / LONDEN - De Britse wielrenner Tony Doyle zal op 29 april in een wielerkoers in Noord-Engeland zijn rentree maken in het peloton. De Brit kwam eind november vorig jaar tijdens de Zesdaagse van München ten val, waarna hij drie dagen in coma heeft gelegen. De voormalig wereldkampioen achtervolging, die aan de val ook fracturen in de rechterarm en schouder overhield, is weer in training.

Haan trainer 1. FC Nürnberg

NEURENBERG - Arie Haan wordt met ingang van 1 juli trainer van de Bundesligaclub 1 FC Nürnberg. Dat is tijdens een persconferentie in de Westduitse stad bekend gemaakt.

De 41-jarige Nederlander, die drie weken geleden op staande voet werd ontslagen bij VFB Stuttgart, wordt de opvolger van Hermann Gerland, die afgelopen maandag na uitlatingen in een interview waarin hij voorzitter Schmelzer ernstig bekritiseerde, op straat werd gezet.

Haan tekende een contract voor twee jaar. De Nederlander wordt in Neurenberg niet alleen volledig verantwoordelijk voor de profafdeling van de club maar zal zich ook met bepaalde aspecten van het management bezig houden.

Hoger beroep[...]

Coerver krijg[t] acht maande[n]

DEN BOSCH - [...] Coerver, de manager [van] Roda JC, is door [het] gerechtshof in [Den] Bosch veroordeeld [tot] een gevangenisstraf [van] acht maanden, waa[rvan] vier voorwaardelijk.

Coerver werd eerder [door] de rechtbank in Maas[tricht] vrijgesproken in de [...] geldaffaire, die bij de [...]raadse club van 197[...] 1984 heeft gespeeld. In [Den] Bosch werd de pen[ning]meester uit die pe[riode] Toon Vreuls, veroordeeld [tot] een boete vn 12.000 g[ulden] en acht maanden voor[waar]delijk.

Onderzoek van de fi[scale] inlichtingen en opspo[rings]dienst (FIOD) had aa[nge]toond dat Roda JC [meer] dan twee miljoen g[ulden] had uitgegeven via [het] zwart-geldcircuit. De r[echt]bank in Maastricht h[ad in] december 1989 zowel C[oer]ver als Vreuls vrijge[spro]ken wegens gebrek [aan] bewijs. Het openbaar m[inis]terie is tegen die uitsp[raak] in beroep gegaan. Co[erver] is van plan cassatie a[an te] tekenen tegen de uitsp[raak] van het Bossche gerecht[s]hof.

TOEKOMSTIGE PREMIER VAN HONGARIJE

Museum-directeur en leider van centrum-rechts

Antall voelt zich verwant met Westduitse kanselier

BUDAPEST - Jozsef Antall, vrijwel zeker de premier van de eerste post-communistische regering van Hongarije, is directeur van het museum voor de Geschiedenis van de geneeskunst in Budapest en voorzitter van het Hongaars Democratisch forum, de centrum-rechtse partij die de verkiezingen gewonnen heeft.

Als gematigd politicus acht hij zich verwant met de Westeuropese christendemocratie, zoals de Westduitse CDU-kanselier Helmut Kohl dat voor het voetlicht brengt. Tijdens een persconferentie in het hoofdkwartier van het MDF, een groot gebouw aan de Donau, gedroeg hij zich zondag als een zelfbewuste aspirant-premier door aan te kondigen dat hij spoedig een ontmoeting denkt te hebben met president Michail Gorbatsjov van de Sovjetunie.

VOORZICHTIG

Het MDF is een coalitie van christen-democraten, populisten en nationalisten. Dit in 1987 gevormde forum is voorstander van een markteconomie op zijn Duits en van een geleidelijke "privatisering" van de staatssector. In vijf jaar wil het MDF het aandeel van staatsbedrijven in de nationale economie terugbrengen van negentig naar dertig procent. In de buitenlandse politiek richt het MDF zich op het Westen, maar het doet dat heel omzichtig en wil bij voorbeeld de Sovjetunie niet tegen zich innemen door overhaast uit het Warschau-pact te stappen.

De op 8 april 1932 in Budapest geboren Antall is de zoon van Jozsef Antall (1896-1974), de leider van de partij van Kleine landeigenaren. Dat was na de Tweede Wereldoorlog de belangrijkste partij in Hongarije. Hij erkent dat hij beinvloed is door zijn vader, die in de oorlog talrijke joden gered heeft als commissaris voor Vluchtelingen voordat hij minister van Wederopbouw en Financien werd in de conservatieve regering die in 1945 en 1946 aan de macht was.

OPSTAND

Als doctor in de geschiedenis (net als Helmut Kohl sic) aan de universiteit van Budapest is Jozsef Antall Junior directeur van de archieven, de bibliotheek en het museum voor de Geschiedenis van de geneeskunst in de hoofdstad van Hongarije. Hij volgde een middelbare opleiding aan een RK school in Budapest voordat hij een graad in de geschiedenis behaalde aan de Eotvos-universiteit in Budapest.

In 1956, toen het Hongaarse volk in opstand kwam tegen het Stalinistisch bewind, werd hij voorzitter van het Revolutionair comite aan het Eotvoslyceum, nam hij deel aan de reorganisatie van de partij van Kleine landeigenaren en aan de oprichting van de bond van Jonge christenen.

Nadat Antall verscheidene jaren op een zijspoor had verkeerd na het neerslaan van de opstand, keerde hij in 1974 in zijn beroep terug dank zij de stabilisering onder Janos Kadar. Hij publiceert verscheidene werken over geschiedenis en politiek.

VAN PAS

Hij komt in 1988 opnieuw in de schijnwerpers als de democratisering gaat doorzetten. Hij is actief betrokken bij de oprichting van het Hongaars Democratisch forum. Zijn bekwaamheden als intellectueel en onderhandelaar komen hem zeer van pas in de moeilijke onderhandelingen met de regering over de overgang naar de democratie. Op 21 oktober kiest het MDF Antall op zijn tweede congres tot voorzitter.

Velen zien in hem een stabiliserende factor in het licht van het tumult van de Hongaarse politiek en de economische crisis.

EINDELIJK VRIJ!

■ *BAYRUT - De bijzondere Franse gezant, Georgina Dufoix, (rechts) hield de pas vrijgelaten Jacqueline Valente (links) bij de arm wanneer deze op het punt staat Libanon te verlaten samen met haar levensgezel Fernand Houtekins en hun beider dochter Sophie-Liberte (midden) wier laatste naam nu eindelijk werkelijkheid is geworden. Het paar is behouden in Frankrijk aangekomen en werd eerder door de Abu Nidal-groep na ruim twee jaar gegijzeld te zijn geweest vrijgelaten. (AFP-satellietfoto)*

Met steun van eenmans-fractie

Mitsotakis nieuwe premier Griekenland

ATHENE - De leider van de conservatieve partij Nieuwe democratie Konstantinos Mitsotakis wordt de nieuwe premier van Griekenland. De nieuwe regering - gesteund door Nieuwe demokratie en de splinterpartij Diana (Democratische vernieuwing) - zal naar verwachting woensdag beedigd worden. Dat maakte Mitsotakis maandagmiddag bekend.

In eerste instantie leek het erop dat Mitsotakis voor de derde keer binnen een jaar juist te weinig stemmen had gewonnen om zich voor de komende vier jaar premier te mogen noemen. Nieuwe democratie behaalde bij de zondag gehouden verkiezingen exact de helft (150) van de in totaal driehonderd parlementszetels (46,9 procent van de stemmen), net te weinig voor een absolute meerderheid. Met de steun van Diana (een zetel) kon Mitsotakis alsnog gaan regeren.

De socialistische Pasok, onder leiding van de in opspraak geraakte ex-premier Andreas Papandreou, viel in vergelijking met de vorige verkiezingen terug naar 123 zetels (38,62 procent van de stemmen), een stemmenverlies van twee procent. De Communistische partij behaalde 10,2 procent van de stemmen, goed voor negentien zetels. De overige zetels vallen toe aan kleine partijen.

CENTRAAL

Mitsotakis liet maandag weten dat het economisch herstel van Griekenland centraal komt te staan tijdens zijn regeerperiode. Het land staat aan de rand van een economisch bankroet en deskundigen uit zowel binnenals buitenland dringen aan op een sanering van de economie via drastische bezuinigingen op de overheidsuitgaven. Op het terrein van de buitenlandse politiek wil Mitsotakis zo snel mogelijk met Washington tot een akkoord komen over het behoud van de Amerikaanse militaire bases in Griekenland. De socialistische regering van Papandreou dreigde meermalen met sluiting van de bases voor november 1990.

PROCES DUURT HELE MAAND APRIL

Beklaagde voelt zich in cel gelukkiger dan als generaal

Broer Roemeense dictator beschuldigd van moorden

BUKAREST - Het proces tegen Nicolae Andruta Ceausescu, broer van de afgezette Roemeense dictator Ceausescu, zal naar verwachting een maand gaan duren. Hij is de eerste van de Ceausescu-clan die voor het gerecht moest verschijnen na de berechting en executie van de dictator en zijn echtgenote Elena tijdens de bloedige revolutie van eind december.

De jongere broer wordt ervan beschuldigd tijdens de roerige decemberdagen persoonlijk zeven betogers te hebben gedood. Verder moet hij terechtstaan omdat hij jonge kadetten van de Securitate heeft aangezet tot een 'onvoltooide genocide'. De aanklacht meldt dat Ceausescu tijdens de eerste demonstraties in Bukarest zijn kadetten heeft opgedragen het vuur te openen op de betogers. Nicolae Andruta was tot de revolutie hoofd van de opleidingsschool van de Securitate in Bukarest. Een van zijn ondergeschikten omschreef hem voor de aanklager als 'impulsief, grof en wreed'.

VOORGROND

Nicolae Andruta die de rang van generaal had, trad gedurende de 25-jarige bestuursperiode van zijn broer zelden op de voorgrond. Volgens legerbronnen had hij maar weinig invloed en beschikte hij ondanks zijn functie nauwelijks over enige macht binnen de Securitate.

De aangeklaagde probeerde in een kranteinterview voor het proces begon afstand te nemen van het regime van zijn broer. Hij zei dat hij jarenlang door de dictator was dwars gezeten omdat hij diens vrouw Elena tijdens de Tweede Wereldoorlog naakt in het gezelschap van een Duitse soldaat had gezien. Nicolae Andruta zei dan ook dat hij zich momenteel in de gevangenis gelukkiger voelde dan tijdens het bewind van zijn broer.

Aan het eind van de maand april moeten de drie kinderen van Nicolae Ceausescu- Nicu, Valentin en dochter Zoia -voor de rechtbank verschijnen. Die worden momenteel op geheim gehouden plaatsen in Roemenie vast gehouden.

Gulden met mark in lift

AMSTERDAM - De koers van de Amerikaanse dollar is vandaag (woensdag) ongeveer twee cent lager geopend.

Op de wisselmarkt in Amsterdam lag de koers om tien uur uur op Nf 1,8855 tegen een slotkoers van Nf 1,9050 op dinsdag. Het lagere koerspeil was dinsdagavond al bereikt op de valutamarkt in New York. De gulden profiteerde van hernieuwde belangstelling voor de Westduitse mark onder invloed van uitlatingen van de Westduitse minister van Economische zaken, Helmut Haussmann. Deze voorspelde in een interview een "Wirtschaftswunder" in de DDR en zei dat de Duitse monetaire unie de positie van de mark zal versterken.

Watersnood Tanzania: doden

DAR ES SALAAM - Bij zware overstromingen hebben in Tanzania zeker 52 mensen het leven verloren; duizend huizen in het zuiden van het land zijn weggevaagd, zo heeft de politie dinsdag meegedeeld.

Het dodental kan nog toenemen. Volgens de politie zullen reddingswerkers, die naar het getroffen gebied bij de kuststeden Lini en Mtwara zijn gestuurd, nog meer slachtoffers vinden. Volgens Tanzaniaanse functionarissen is de overstroming de grootste die het land sinds 1942 heeft getroffen. In het rampgebied bestaat grote behoefte aan voedsel, tenten en medicijnen.

Opstandeling ingerekend

■ *MANILA - Luchtmacht-kapitein Rogelio Seradoy (rechts) werd in het luchtmacht-hoofdkwartier in een voorstad van de Filipijnse hoofdstad in een detentie-centrum ondergebracht nadat hij opnieuw was gearresteerd en wel in de provincie Pangasinan. Seradoy verliet op 7 april zijn cel met twee militaire begeleiders om zijn familie te bezoeken, hoewel hij daartoe geen vergunning had. Hij heeft eerder deel genomen aan een opstand tegen het bewind van president Corazon Aquino. (AFP-satellietfoto)*

Lloyds:alles in orde op Scandinavian Star

Politie:oorzaak brand is niet te achterhalen

LYSEKIL - De oorzaak van de brand op de veerboot 'Scandinavian Star', waarop in het weekeinde mogelijk tweehonderd doden zijn gevallen, is waarschijnlijk niet meer te achterhalen. Dit heeft een woordvoerder van de Zweedse politie dinsdag verklaard in Lysekil, waar de zwaargehavende veerboot ligt afgemeerd.

"Het schip is volledig afgebrand. Bewijzen voor de oorzaak van de brand zijn daarom waarschijnlijk niet meer te achterhalen", zo zei politiewoordvoerder Leif Skoglund. De Noorse politie herriep dinsdag zijn verklaring van maandag, dat een lid van de bemanning de brandstichter zou hebben gezien. Desondanks zegt de politie in Oslo 'optimistisch' te zijn over het verloop van het onderzoek.

De overlevenden, die voor een deel zijn ondergebracht in een hotel in Oslo, hebben besloten hun belangen gezamenlijk te verdedigen. Op deze manier willen ze een schadevergoeding bewerkstelligen. De Noorse premier Jan Peter Syse liet dinsdag weten dat zijn regering de getroffenen hierbij wil helpen.

De eigenaar van het rampschip, de Deen Henrik Johansen, heeft dinsdag verklaard zijn belangen in 'Dano Line', inclusief de 'Scandinavian Star' op korte termijn te willen verkopen. De Deen kocht het schip vorige week van een Amerikaanse rederij voor twintig miljoen dollar. "Ik kan gebeurtenissen als in het afgelopen weekeinde niet aan", aldus Johansen.

De Deense rederij heeft dinsdag steun gekregen van het verzekeringsconcern Lloyds in Londen, waar men volhoudt dat alles in orde was met de alarmsystemen. Lloyds-medewerker Garry Beaumont, die het schip 19 januari in Miami grondig heeft onderzocht, zei dinsdag dat op de Scandinavian Star "alles in orde" was.

Na mislukken van formatie nieuwe Israelische kabinet

Jeruzalem verwacht:dagen Peres als leider geteld

JERUZALEM - Het falen van de leider van de Arbeiderspartij bij de formatie van een nieuwe Israelische regering heeft meteen geleid tot speculaties over de eventuele opvolging van Shimon Peres. Waarnemers en politieke commentatoren twijfelen aan de leiderscapaciteiten van de 66-jarige Peres nadat hij op "zo'n vernederende wijze" in de steek werd gelaten. Zij achten de kans klein dat Peres in de komende vijftien dagen wel een kamermeerderheid achter zijn nieuwe kabinet weet te krijgen.

Tijdens een uitermate tumultueuze zitting van het Israelische parlement liep de kabinetsformatie door Peres vast, toen twee leden van de ultra-orthodoxe Agudat Israel-partij onverwachts wegstapten waardoor Peres zijn beoogde meerderheid in de Knesseth voor een nieuw kabinet verloor. De Knesseth ging daarop uiteen zonder over een nieuwe regering te stemmen. Peres kreeg later op de dag van president Chaim Herzog vijftien dagen de tijd alsnog een nieuwe regering te vormen die kan rekenen op een meerderheid in het parlement.

Door deze ontwikkelingen komt de formatie van een volgend kabinet van nationale eenheid met het rechtse Likud-blok weer dichterbij waarbij de voormalige minister van Defensie Yitzak Rabin als compromiskandidaat voor het premierschap kan dienen. De twee leden van de Agudat Israel-partij, de rabbi's Avraham Verdiger en Eliezer Mizrahi zeiden in een reactie geen kabinet te kunnen steunen dat leunt op Arabieren die sympathiseren met de PLO. Peres had tijdens zijn formatie de steun weten te winnen van de leden van de Arabische Democratische lijst.

De zitting van de Knesseth blonk woensdag uit in wanorde. Parlementsvoorzitter Dov Shilansky wist op geen enkele manier de orde te handhaven. Joodse en Arabische parlementsleden beschuldigden elkaar over en weer. "De zitting van van vandaag was een schande voor de Knesseth en de democratie", aldus een afgevaardigde van de Likud.

Peres zei later op de dag dat hij wellicht al binnen 48 uur een kabinet kan presenteren dat kan rekenen op een meerderheid in de Knesseth. Hij baseerde zich op uitlatingen van Menachem Porush, de leider van Agudat Israel, die eerder toezegde de twee afvallige afgevaardigden te vervangen en de afspraak met Peres na te komen. Probleem is dat een van de twee, Eliezer Mizrahi, wel uit de Agudat Israel is gestapt maar weigert zijn parlementszetel op te geven. Porush kan hierdoor maar een afgevaardigde vervangen waardoor Peres slechts de steun krijgt van zestig van de 120 Knessethleden.

JOHANNESBURG - Onbekenden hebben dinsdagochtend in een zwarte woonwijk in Natal een minibusje beschoten. Zeven passagiers werden gedood en drie liepen verwondingen op.

'Praten is zinloos, werken gaat niet meer'

Verkeerstorenpersoneel vraagt overplaatsing

WILLEMSTAD — De luchtverkeersleiders (LVL'ers) van Hato laten in een brief aan het bestuurscollege weten ten einde raad te zijn. De vijf LVL'ers vragen overplaatsing aan per 1 mei naar een andere dienst. Als dat zou gebeuren zou Curaçao genoodzaakt kunnen zijn uit het buitenland mensen te halen voor bemanning van de controletoren van Hato.

De LVL'ers geven zeven redenen aan waarom ze weg willen.

Ten eerste is er het tekort aan personeel waar niets aan gedaan wordt, zeggen zij. In september is het BC geïnformeerd over een opleiding voor LVL'ers die in januari 1990 zou starten. Er is geen enkele moeite door het BC gedaan om Curaçaoënaars op de cursus te krijgen, zeggen de briefschrijvers. Aruba en Sint Maarten hebben wel mensen op de cursus. De eerstvolgende cursus is in januari 1991. Dit betekent dat pas in mei 1992 nieuw personeel aan de torenbemanning toegevoegd kan worden.

GEHEIM

De vijf mannen zijn ook zeer ontevreden over de structuur van het luchthavenbedrijf die verdeeld is in een NV en een landsdienst. Regels en maatregelen voor personeel van Curinta NV worden opgedrongen aan de ambtenaren van het luchthavenbedrijf, waar ook de LVL'ers onder vallen. Omgekeerd worden voorstellen van de LVL'ers voor verbeteringen in de bedrijfsvoering en de veiligheid niet behandeld. Het rapport Liering Luchtverkeersbeveiliging uit 1983 wordt angstvallig geheim gehouden, zeggen de vijf.

De veiligheid van het luchtverkeer krijgt nauwelijks aandacht, zo luidt de derde klacht. Voorstellen zijn al maanden "in behandeling".

DEFECT

Verder wordt apparatuur die defect is geraakt niet aanstonds gerepareerd. Curinta NV geeft haar eigen apparatuur prioriteit, boven apparatuur die van belang is voor de veiligheid van het luchtverkeer. De monitor voor meteorologische gegevens is sind augustus 1989 defect. De communicatie tussen de verkeerstoren op Hato en het luchtruimcontrolecentrum op Mahuma is sinds diezelfde maand onbetrouwbaar en deficiënt. Ook de telexmachine werkt niet naar behoren.

CARRIERE

Als vijfde klacht zeggen de vijf: "De carrièrelijn van de LVL is een farce." De overheid komt beloften die bij indiensttreding gedaan zijn niet na en voorstellen van het personeel in deze richting worden niet eens bestudeerd door de overheid.

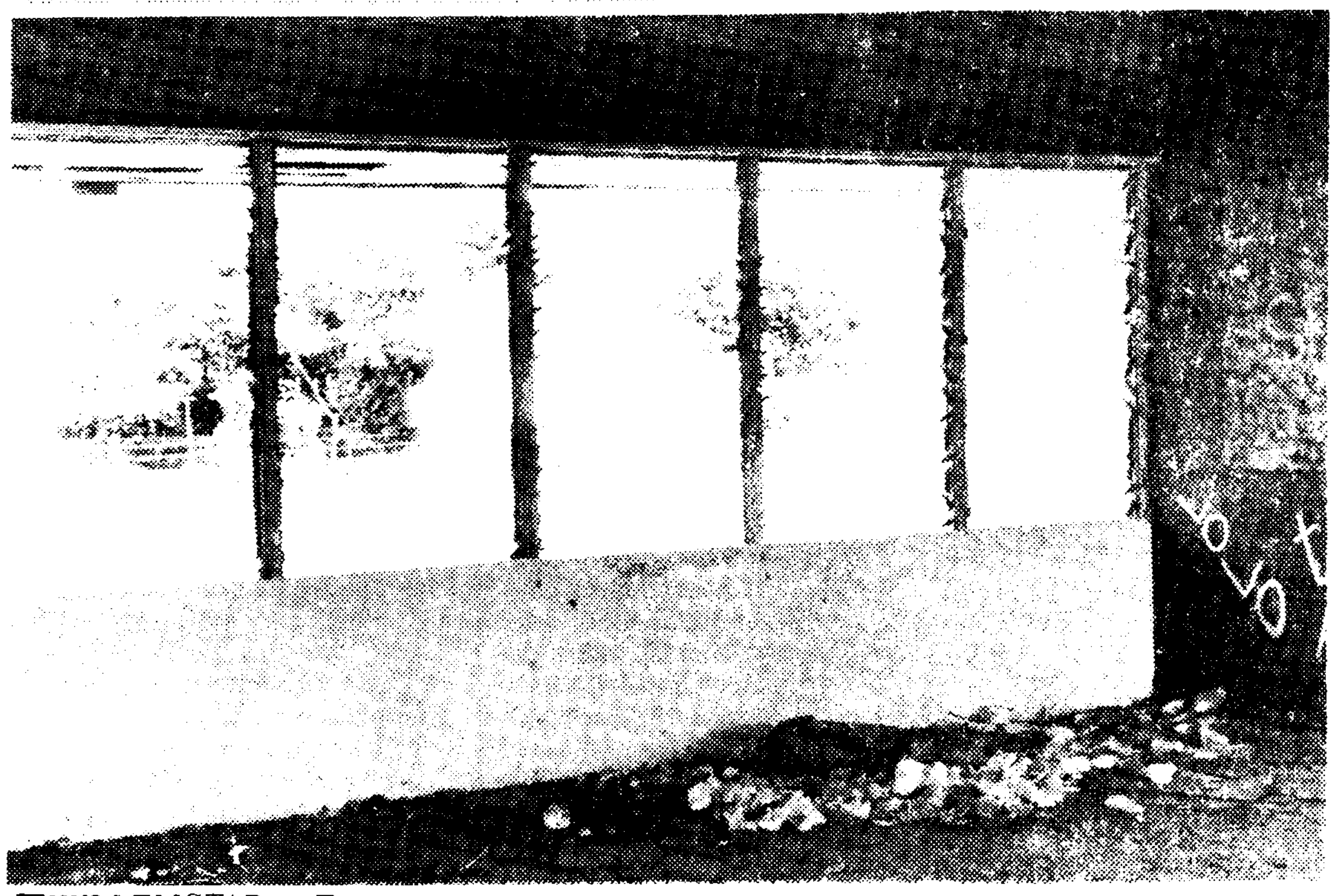
De LVL'ers willen ook hierom overplaatsing omdat zij een jaar lang vergaderd hebben met de overheid terwijl dat toch niets concreets heeft opgeleverd. "Bij een noodkreet ter wille van de veiligheid wordt met harde hand opgetreden." Hiermee wordt door de briefschrijvers verwezen naar korte werkonderbrekingen van dienstdoend personeel van de toren die gesanctioneerd werden. Zelfs al doet Page duidelijke uitspraken, Curinta legt ze naast zich neer, zegt de brief.

REACTIE

Als laatste reden voor het overplaatsingsverzoek worden de slechte werkomstandigheden aangevoerd. Bepalingen voor wat betreft werktijden en dergelijke worden gepasseerd en alles bij elkaar genomen zorgt voor een slechte sfeer. De briefschrijvers, die bij de ABVO aangesloten zijn, wachten een reactie af van het BC.

IN ITALIE zijn nieuwe muntstukken van vijftig lire en honderd lire in omloop gebracht die duidelijk kleiner en meer dan de helft lichter zijn dan de bestaande munten. Een muntstuk van honderd lire is ruim vijftier cent waard.

Regelmaat in de Da Costa Gomez School

■*WILLEMSTAD — Een van de klaslokalen van de Dr Moises Da Costa Gomez School te Koraal Specht. Regelmatig het ontmoetingspunt voor tjollers. Regelmatig wordt er ingebroken en worden er dingen gestolen. Regelmatig richten vandalisten vernielingen aan en moeten de shutters van de klaslokalen eraan geloven. Regelmatig worden er nieuwe schuttingwoorden op de muren bijgeschreven. En regelmatig heeft de schoolleiding daarover zijn verontwaardiging geuit...*

Plaza di Arte

WILLEMSTAD — Op mei organiseert de Dienst Kulturele Zaken in de haar traditionele 'Plaza di Arte'. Iedereen die op de of andere manier iets met de hand maakt, kan zich hiervoor opgeven. Het festival staat met name in het teken van Moederdag.

Degenen die zich hiervoor willen inschrijven kunnen dat doen van 16 tot en met 23 april en moeten vragen naar Ingrid Louis of Maria. De Dienst Kulturele Zaken aan de Van Raders-straat 2/20 is voor aanmelding geopend van maandag tot en met vrijdag van acht tot twaalf en van twee tot vijf uur.

Vakbonden SEPA,STA en UEA:

Gastarbeiders hebben recht om zich bij bond aan te sluiten

ORANJESTAD — De ambtenarenbond SEPA, de overheidsarbeidersbond STA en de vakbond van electriciëns UEA zijn in een verklaring van mening dat alle op Aruba werkzame vreemdelingen, variërend van Haïtianen, Nederlanders tot Filipijnen, overeenkomstig de grondwet het recht hebben zich bij een vakbond aan te sluiten en een gelijke behandeling te krijgen.

De Turken hebben dus het fundamentele recht zich aan te sluiten bij de FTA om over hun arbeidsvoorwaarden op waardige wijze te onderhandelen. De vakbonden zeggen de anti-humane behandeling die de Turken van Foster Wheeler krijgen, te veroordelen. De drie vakbonden veroordelen ook alle instanties die tegen aansluiting van de Turken bij een vakbond zijn

Naar de mening van SEPA, STA en UEA heeft de regering als verdediger van het algemeen welzijn de kracht om te waken voor het algemeen belang en moet hij de landsbemiddelaar laten bemiddelen om de beste oplossing te vinden voor het conflict tussen Foster Wheeler (Aruba refinery Rehabilitation Company) en FTA.

TERUGKEER

Ten aanzien van 'uitzetting' van de Turk Mehmet Serif Apa op 5 april, stellen de drie vakbonden van de FTA zelf op 10 april te hebben vernomen dat de man zelf gevraagd had om Aruba te verlaten. Forster Wheeler was het hier niet mee eens en gaf aan Mehmet Serif een fiets en een andere meer sociale functie daar hij de Engelse taal beheerste en als tolk optrad. Hij kreeg hierna een andere functie die hem niet niet aanstond en opteerde voor terugkeer naar zijn land.

De vakbonden zijn ten aanzien van vakbondsman Talip Demirhan van mening, dat indien zal blijken dat hij ook politicus is, de vakbonden zijn uitspraken op Aruba eveneens veroordelen. Om welke uitspraken het gaat, wordt in de verklaring van de drie vakbonden niet vermeld.

SEPA, STA en UEA doen hun verklaring ook nog beroep op instanties, die met namen worden genoemd, om dit arbeidsconflict uit de partijpolitieke sfeer te halen. De huidige polarisatie is niet in het voordeel, aldus de drie vakbonden, die nog vinden dat heropening van de raffinaderij waarbij de rechten van arbeiders gerespecteerd worden, in het belang van de bevolking is.

Onderwijs-gedeputeerde moet beslissen

Advies: voorlopig geen fusie van ETAO en huishoudschool

WILLEMSTAD — In een brief van de Commissie Voorbereiding LADVO is aan onderwijsgedeputeerde Dito Mendes de Gouveia het dringend advies gegeven de LADVO als nieuw soort school het komend schooljaar nog niet van start te laten gaan. Het plan om in augustus te beginnen kan eigenlijk niet doorgaan omdat door het onderwijsconflict van de afgelopen weken in de voorbereidingen flink de klad is komen te zitten.

LADVO staat voor Lager Administratief en Dienstverlenend Onderwijs. In sterk gewijzigde vorm zouden in deze nieuwe school de bestaande huishoudschool en de ETAO verenigd moeten worden. ETAO staat voor Economisch, Toeristisch en Administratief Onderwijs.

Hoewel de voorbereidingsgroep alarm slaat, is de uiteindelijke beslissing over de voortgang van het project voorbehouden aan de gedeputeerde.

BIJSCHOLING

Twee redenen waarom de oprichting van de nieuwe school volgens de adviseurs geen doorgang moet vinden is dat de omscholing van de leerkrachten die op de LADVO onderwijs gaan geven in het gedrang is gekomen en daarnaast rest er te weinig tijd om de bestaande schooltypen aan te passen.

De bijscholing van de onderwijzers had eigenlijk in februari en maart moeten plaatsvinden, maar door de stakingsacties zijn die bijeenkomsten vervallen. De rust in het onderwijs ontbreekt ook om de scholen intern voor te bereiden op de veranderingen.

SPECIALISATIE

Het plan achter de LADVO is om een vierjarige opleiding te formeren met daarin een tweejarige onderbouw en een tweejarige bovenbouw. In de eerste twee jaren zouden de scholieren behalve algemeen vormende vakken ook vakken moeten krijgen die een eerste aanzet geven tot het beroepsonderwijs. In de bovenbouw vindt dan differentiatie plaats. Een leerling zou zich dan kunnen 'specialiseren' in bepaalde vormen van dienstverlening in de horeca, toeristische sector, kantoorsector of verpleging en verzorging. In principe zou er bovenop het LADVO een vervolgopleiding moeten komen voor verdere specialisatie.

Er zouden meerdere LADVO's op het eiland moeten komen. Volgens de bestaande schetsen zou de bovenbouw per LADVO verschillen. Het is niet de bedoeling dat op alle scholen in alle specialisaties les gegeven wordt.

Op dit moment heeft het eiland 6 katholieke huishoudscholen en twee ETAO's; er is één protestantse huishoudschool en één ETAO; het openbaar onderwijs beheert twee huishoudscholen en twee ETAO's.

In Rotterdam

Curaçaoënaar vrij gesproken van gijzeling, verkrachting

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — De rechtbank in Amsterdam heeft de 18-jarige in Rotterdam wonende Curacaoënaar A.R. woensdag vrijgesproken van gijzeling en verkrachting van zijn ex-vriendin. Ook zijn betrokkenheid bij een schietpartij in een Haagse discotheek wordt niet bewezen geacht. Afgelopen maandag eiste officier van justitie, mr J. Valente, drie jaar cel tegen de Rotterdammer. Hij verweet R. zijn ex-vriendin op 14 oktober van het vorig jaar onder dwang uit een woning in Amsterdam-Zuidoost te hebben meegenomen. Met twee andere mannen zou hij haar daar hebben verkracht. Ook stond de man terecht omdat hij op 12 november een vriend in de Haagse discotheek Vulcano van een wapen zou hebben voorzien. Daarmee zijn later drie mensen verwond. De Rotterdammer heeft beide feiten steeds ontkend. Volgens hem heeft zijn ex-vriendin niets tegen haar zin gedaan. Bij de schietpartij zou de vriend het wapen zelf hebben gepakt.

Raket gelanceerd op vliegveld Kabul

KABUL - Twaalf scholieren en twee volwassenen zijn donderdag in Afghanistan om het leven gekomen bij een raketaanval op het vliegveld in de buurt van de hoofdstad Kabul. De raket vermoedelijk gelanceerd door de verzetsbeweging Moedjaheddin die de regering in Kabul bestrijdt, kwam terecht bij een bushalte op enige afstand van het vliegveld. Naast de doden raakten ook diverse mensen gewond, aldus de getuigen.

Info-avond ABVO over onderwijs

WILLEMSTAD —De ambtenarenvakbond ABVO heeft voor 12 april, een informatie-bijeenkomst in de aula van de UNA belegd inzake de onderwijs-problematiek die al enige tijd speelt.

Zo maakt de commissie van ambtenaren en bezorgde ouders bekend. Deze commissie, bestaande uit ambtenaren, vroeg al tijden geleden om informatie bij hun vakbond ABVO. Op een gegeven moment werd een verzoek met daarop 600 handtekeningen aan het vakbondsbestuur overhandigd. De commissie doet op alle ambtenaren die de commissie indertijd gesteund hebben, een beroep deze informatie-bijeenkomst bij te wonen, aldus een persbericht van de woordvoerder van de groep Max Martina.

Fotosessie in de lucht

WILLEMSTAD — De drie militaire vliegtuigen die vanochtend boven Willemstad cirkelden waren bezig met het maken van een 'fotosessie'. Een fotograaf aan boord van een tijdelijk hier gestationeerde Orion maakte opnamen van de twee F27 M-toestellen van de Koninklijke Luchtmacht met op de achtergrond de stad. De Orion is afkomstig van de luchtmachtbasis Valkenburg in Nederland en was hier voor militaire oefeningen die onlangs afgerond werden. Het toestel keert binnenkort terug naar Nederland.

KERKDIENSTEN

GOEDE VRIJDAG

KLOOSTER ALVERNA: 15.00 uur.
BARBER: 15.00 uur.
BRIEVENGAT: 04.30 uur; 15.00 uur.
BUENA VISTA: 09.00 en 15.00 uur (kruis-
...
CURAÇAO: 09.00 en 15.00 uur.
GROOT KWARTIER: 15.00 uur.
MANDORET: 10.00 en 15.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: 05.00 uur.
MAHUMA: 10.00 en 15.00 uur.
MONTAÑA: 15.00 uur
NIEUW GRANDI: 15.00
OTROBANDA:
Santa Anna: 15.00 uur.
Santa Famia: 15.00
PIETERMAAI: 15.00 uur.
SANTA ROSA: 09.00 en 15.00 uur.
SANTA MARIA: 15.00 uur.
SAN WILLIBRORDO: 15.00 uur.
TERRA CORRA: 05.00 en 15.00 uur.
SOTO: 15.00 uur; 09.30 uur.
STEENRIJK: 05.00, 10.00 en 15.00 uur.
SUFFISANT: 05.00, 10.00 en 15.00 uur.
WESTPUNT: 15.00
WISHI: 05.00 en 15.00 uur.

* * * * * *

STILLE ZATERDAG

KLOOSTER ALVERNA: 23.00 uur.
BARBER: 23.00 uur.
BRIEVENGAT: 22.30 uur.
BUENA VISTA: 22.00 uur.
CURAÇAO: 23.00 uur.
GROOT KWARTIER: 23.00 uur.
MANDORET: 23.00 uur.
MAHUWE: 23.00 uur.
MONTAÑA: 23.00 uur
OTROBANDA:
Santa Anna: 19.30 uur.
Santa Famia: 19.30 uur.
PIETERMAAI: 23.00 uur.
SANTA ROSA: 20.00 uur.
SANTA MARIA: 22.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 20.00 uur.
TERRA CORRA: 23.00 uur.
SOTO: 22.00 uur.
STEENRIJK: 23.30 en 19.00 uur.
SUFFISANT: 22.00 uur.
WESTPUNT: 08.30 uur.
WISHI: 23.30 uur.
SAN DOMINGO: 20.00 uur.

* * * * * *

EERSTE PAASDAG

KLOOSTER ALVERNA: 10.00 uur.
BARBER: 09.00 uur.
BRIEVENGAT: 10.00, 12.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA: 09.00, 11.30 en 19.00 uur.
CURAÇAO: 08.00, 11.00, 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 09.00 en 18.00uur.
MANDORET: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: 08.00 uur.
MAHUWE: 09.00, 12.00 en 19.00 uur.
MONTAÑA: 08.00, 09.30 1n 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Anna: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: 08.00 en 19.00 uur.
PIETERMAAI: 09.00 en 19.00 uur.
SANTA ROSA: 09.00, 11.00 en 18.30 uur
SANTA MARIA: 07.00, 09.00, 11.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: 09.00 uur.
TERRA CORRA: 10.00 en 18.00 uur.
SOTO: 09.30 uur.
STEENRIJK: 08.00, 10.00 (charismatisch) en 18.00 uur.
SUFFISANT: 09.00 en 15.00 uur.
WESTPUNT: 08.30 uur
WISHI: 09.00 en 18.00 uur.

* * * * * *

TWEEDE PAASDAG

KLOOSTER ALVERNA: 09.00 uur.
BARBER: 09.00 uur.
BUENA VISTA: 09.00 en 19.00 uur.
CURAÇAO: 08.00, 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 09.00 uur.
MANDORET: 09.00 en 19.00 uur.
MAHUWE: 09.00 uur.
MONTAÑA: 08.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Anna: 09.00 uur.
Santa Famia: 09.00 uur.
PIETERMAAI: 09.00 uur.
SANTA ROSA: 09.00 uur
SANTA MARIA: 09.00 uur.
TERRA CORRA: 18.00 uur.
SOTO: 06.00 en 09.30 uur.
STEENRIJK: 09.00 uur.
SUFFISANT: 18.30 uur.
WESTPUNT: 08.30 uur.
WISHI: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.

* * * * * *

Statenlid Richard Eman:

Hirsch Ballin kan direct geinformeerd

ORANJESTAD — MEP-Statenlid ir Richard Eman vestigt er in een verklaring de aandacht op, dat we de laatste dagen worden overwelmd door publicaties over een zogenaamde uitzetting van de heer Demirhan.

Hij haalt hierbij de brief aan van MEP-fractieleidster Grace Bareño aan het hoofdbestuur van het CDA waarin verzocht wordt dat Demirhan zich dient te onthouden van negatieve uitspraken tegen de regering. Dit noemt Eman duidelijke inmenging in de interne aangelegenheden van Aruba door een Nederlandse politicus.

Richard Eman vervolgt 'an: de minister van Justitie eeft Demirhan verzocht het iland te verlaten naar aanleiding van zijn ondernomen ctiviteiten en uitspraken.)emirhan heeft alle mogelijkheid gehad zich te verweren - net zoals hij gepleit heeft dat de Turkse werknemers naar de rechter moesten stappen - maar Demirhan deed dit niet en verliet het eiland vrijwillig.

Hofstede van het CNV besloot zich eveneens te mengen in onze interne zaken en meende dat hij eveneens moest praten namens minister Hirsch Ballin. Wij zijn van mening dat minsiter Hirsch Ballin geen Demirhan noch Hofstede of welke persmedia dan ook nodig heeft om met de Arubaanse overheid te communiceren. Hirsch Ballin heeft hier op Aruba de gouverneur en de vertegenwoordiger van Nederland die hem van alle informaties voorzien.

Hirsch Ballin heeft bovendien nog zeer regelmatig contact met minister-president Oduber en hoeft dus niet door derden voorzien te worden van politiek partijdige informatie. Indien u als persmedia de mening van Hirsch Ballin wenst weer te geven, dan is de beste en de meest directe methode het aan hem zelf te vragen.

VOLGENS HET Amerikaanse ministerie van Handel maakt Mexico zich schuldig aan dumping van cement en aanverwante produkten in de VS. Er is een onderzoek naar gestart en voorlopig zal de Amerikaanse douane een borgsom eisen bij de cementimport.

■ WILLEMSTAD — *Geschikte leesboeken uitzoeken voor leesgrage kinderen van verschillende leeftijden, is niet gemakkelijk!*

Viola Statia en Joyce Plaate van Medioteka Eskolar (Biblioteka Públiko Kòrsou) leveren ook opgelucht de zending boeken af aan ouders en leerkrachten van de Kolegio Annie Koenraad en Kamaliakleuterschool.

Deze uitbreiding van 'Mi Hukibuki', de bibliotheek van de katholieke scholen op Tera Cora, is mogelijk gemaakt dankzij de financiële hulp van de Maduro & Curiel's bank.

Foto: de boeken die worden afgeleverd.

BANGKOK - Negentien mensen zijn gedood en ongeveer honderd gewond geraakt toen woensdag een granaat ontplofte in het publiek dat aanwezig was in een bioscoop in de open lucht in een dorp in het noordoosten van Thailand.

De politie is onkundig van de achtergronden van de aanslag, die gepleegd is in een dorp in de provincie Ubon Ratchatani op ongeveer 650 km ten noordoosten van Bangkok. Het dodental zal vermoedelijk nog stijgen.

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

8ste Trekking **Woensdag 11 APRIL 1990**

[illegible]

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door
Namens de Procureur-Generaal N. A. SCHOOP.
De Direkteur L. E. DIDIEZ.

8ste trekking op woensdag 11 april 1990.

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
18634	4.500	17893	3.000	31044	2.000
18635	**500.000**	**17894**	**80.000**	**31045**	**40.000**
18636	4.500	17895	3.000	31046	2.000

Getuigen:
J. Th. WILSON
E. A. BAREND

UREN VAN UITBETALING.
CURAÇAO : 8.00—11.30 en 13.30—16.00
ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolaas : 8.00—11.00 en 14.30—17.00
BONAIRE : 8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)
ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)
SABA : s.v.p. bellen tel 3217, Mr. E. Lynch
ST. EUSTATIUS : s.v.p. bellen tel 2264, Mr. W. Schmidt

MENSEN

■ *Michael Jackson vergezelt Jeanne White de moeder van Ryan White na een herdenkingsdienst die werd gegeven ter nagedachtenis van de tiener die tengevolge van een infectie aan de luchtwegen eerder deze week stierf. Ryan die AIDS had kwam in de laatste maanden van zijn leven enorm in de publiciteit onder andere door de verscheidene lezingen die hij hield in verband met deze ziekte. Hij vestigde ook de aandacht op zich doordat vele beroemdheden zijn moed en doorzettingsvermogen bezongen. Elton John en Michael Jackson zijn slechts enkele van de vele 'groten' die de begrafenis bijwoonden. Ook Barbara Bush was er om de laatste eer te bewijzen aan een jongen die voor velen een bron van inspiratie was.*

TELECURAÇAO

DONDERDAG

17.00 Ora pa mucha.
18.00 Filatelie De wereld van de postzegel'.
18.15 Science and Technology;
18.30 Informe deportivo met Hector Rosario.
18.45 Nieuws in het Nederlands;
19.00 Tempu pa Dios;
19.03 Rikesa Universal met Mavis Albertina;
20.00 Notisiero Tele-8;
21.00 Desirée's Banquet met Desirée Leito.
21.15 Musical special;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Telenovela: 'Rueda de Fuego'.
22.35 Concert van Orfeon Crescendo 'Cristu den hòfi Oleifi';
23.30 Sluiting.

VRIJDAG

geen uitzending.

ZATERDAG

16.30 Telefiesta met tante Irma;
18.30 Going great;
19.00 Kòktel Turistiko met captain Sterling.
20.00 Notisiero Tele-8;
20.30 Karta di Oro;
20.45 Special: 'E yu di Dios';
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Estreno: 'Catch me a spy';
23.30 Sluiting.

ZONDAG

14.30 Raggedy Ann & Andy;
15.00 Special: 'Holy Week in Egipt';
16.00 Sena di Señor;
17.00 Sala di konsierto;
18.00 Di bishita ku.....;
19.00 After School special: 'P.J. and the President's son';
20.00 Notisiero Tele-8;
20.45 Miss Universe 1990;
23.30 Sluiting.

MAANDAG

17.00 Ora pa mucha;
18.00 Siensia, Teknologia i salú met Leo Floridas;
18.30 Survival;
19.00 Special met Amador Nita MAVO;
19.30 Profile of Nature;
20.00 Notisiero Tele-8;
20.30 Banana Split;
21.00 Paasconcert;
22.00 National Geographic;
23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
******

Handboek voor journalisten

De Internationale Federatie van Journalisten (IFJ) heeft een **handboek** voor journalisten op gevaarlijke missies samengesteld. Het bevat adviezen over reizen en werken in gebieden met een verhoogd risico voor journalisten.

Bij de vervaardiging, met een subsidie van WVC, is gebruik gemaakt van de ervaringen van buitenlandse correspondenten. Het verschijnt in het Spaans, Engels en Frans. Een exemplaar van het handboek werd aan minister Van den Broek (Buitenlandse zaken) overhandigd.

De IFJ overlegt met vertegenwoordigers van de VN, het Rode Kruis, de UNESCO en overkoepelende journalistenorganisaties over verdere maatregelen om de veiligheid van journalisten in gevaarlijke gebieden te verbeteren. Een van deze maatregelen is het vormen van een computernet waarmee internationale organen kunnen worden gealarmeerd over een journalist die gevaar loopt.

Wonderbaby moet zus redden

■ *Anissa Ayala houdt haar pasgeboren zus liefdevol tegen zich aan. De geboorte van Marissa kan genezing voor Anissa brengen.*

DE KOMST van een 'wonderbaby' die plaatsvond om haar zus die aan leukemie lijdt te redden, garandeert min of meer dat een beenmerg transplantatie succesvol zal zijn.

De vader van de baby Abe Ayala vreest echter nog steeds voor het leven van zijn oudere dochter van 18, die op zijn minst zes maanden moet wachten op merg van haar zusje.

'Marissa heeft wel vreugde in ons leven gebracht, maar we vrezen nog steeds het ergste voor onze oudste dochter. De ziekte kan namelijk op elk moment verergeren'.

De baby woog meer dan zes pond bij de geboorte en mocht reeds twee dagen daarna met de moeder Mary Ayala (43) naar huis.

Doktoren gaven op een persconferentie het goede nieuws aan de media door dat er vrijwel honderd procent kans is dat het merg van de baby te gebruiken is voor de transplantatie.

Als de transplantatie slaagt heeft Anissa 70 tot 80 procent kans op genezing. Tests om te kunnen vaststellen als de merg van de baby overeenkomt met die van haar zus, kunnen echter pas worden gedaan wanneer zij twee maanden oud is. En pas als ze zes maanden is zou ze genoeg merg kunnen afstaan voor de transplantatie.

De Ayalas kondigden in februari aan dat zij het kind, het eerste na achttien jaar, kregen om het leven van hun oudere dochter te redden. De kritiek die er uit verscheidene kringen was op de motieven voor het krijgen van dit kind, werd door de ouders fel afgewezen. Zij zijn van mening dat zij dit kind zoals dat goede ouders betaamt zullen koesteren. En dat zij besloten haar te krijgen om hun oudere dochter te redden, betekent niet dat ze minder van haar zullen houden dan wanneer ze onder andere omstandigheden ter wereld was gekomen.

■ *Aan de UNA studeerde onlangs Robert A.A. Celestina af als bachelor in de Technische Wetenschappen, afdeling Werktuigbouwkunde Robert is oud-leerling van het Peter Stuyvesant College.*

TBS

DONDERDAG

16.35 Brady Bunch
17.05 Munsters
17.35 Good Times
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 The Jeffersons
19.35 Sanford & Son;
20.05 Movie: 'Greatest story ever told (1965, Charlton Heston)
24.05 Movie: 'Shepherd of the hills' (1941, John Wayne)

VRIJDAG

16.35 Brady Bunch
17.05 Munsters
17.35 Good Times
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 The Jeffersons
19.35 Sanford & Son;
20.05 Basketball: Atlanta Hawks vs Detroit Pistons
22.20 NWA wrestling power hour
23.20 Movie: 'Squirm' (1976, Don Scardino)

ZATERDAG

17.05 Fishing with Ronald Martin
17.35 Fishin' with Orlando Wilson
18.05 World championship wrestling
21.05 Basketball: Atlanta Hawks vs Milwaukee Bucks
23.20 US Olympic gold
24.20 Night tracks: 'Charterbusters'

ZONDAG

14.05 Baseball: Atlanta Braves vs Cincinnati Reds
16.50 Wrestling's greatest hits
17.05 Good times
17.35 The Jeffersons
18.05 NWA main event
19.00 Movie: 'Mountain Charlie' (1982, Denise Neilson)
21.00 Nat'l Geo. Explorer: 'Deadly ants down under'
21.20 Nat'l Geo. Explorer: 'Don't even think of parking here'
21.40 Nat'l Geo. Explorer: 'Secrets of the Titanic'
22.40 Nat'l Geo. Explorer5: 'Easter in Igloolik'
23.00 Future watch
23.30 Please help me lose weight
24.00 Beauty breakthrough

MAANDAG

12.05 Perry Mason
13.05 Movie: 'Deadly hunt' (1971, Jim Hutton
14.35 Beverly Hillbillies
15.05 Tom & Jerry's Funhouse
15.35 The Flintstones
16.35 Brady Bunch
17.05 Munsters
17.35 Good Times
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 The Jeffersons
19.35 Baseball: Atlanta Braves vs Cincinnati Reds
22.20 'Movie: 'Skin Game' (1971, James Garner)

HBO

DONDERDAG

16.00 Jim Henson's ghost of Faffner Hall: Delighting in sounds
16.30 Kid who wouldn't quit
17.30 Desert bloom (PG)
19.30 House II: Second story (PG13)
22.30 Rodney Dangerfield: Opening night at Rodney's Place
24.00 Dead Heat (R)

VRIJDAG

13.30 Steven Wright in appointment of Dennis Jennings
14.00 Lion of Africa
16.00 Babar: Fathers & sons
16.30 Fatso (PG)
18.00 Frisco Kid (PG)
20.00 Major League (R)
22.00 Long gone
23.55 One-Night stand: Bobby Slayton
24.25 Mighty Quinn (R)

ZATERDAG

13.00 Body Slam (PG)
14.30 Deal of the century (PG)
16.30 Perfect match (PG)
18.00 Chances are (PG)
20.00 Leviathan (R)
22.00 Boxing: Nunn vs Starling
23.30 One-Night Stand: Will Durst
24.00 Summer Job (R)

ZONDAG

13.00 Encyclopedia Brown: Boy detective - case of the amazing race car
13.30 Permanent record (PG13)
15.00 Beetlejuice (PG)
16.30 The tracker
18.15 Sing (PG13)
20.00 A new life (PG13)
22.00 Carly in concert: My romance
23.00 Permanent record (PG13)
24.30 Midnight run (R)

MAANDAG

12.00 Lion of Africa
14.00 Chances are (PG)
16.00 Gambler
17.00 Kid who wouldn't quit
17.45 Things change (PG)
19.30 Babar: Witch's potion
20.00 History of the NBA
21.00 See you in the morning (PG13)
23.00 Chances are (PG)
24.50 Buster (R)

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredacteur)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Joel Labadie, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-18.00 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-18.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)

Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot
Redactie. Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djabie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22560 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel. 2265

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewall-weg 1

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Halkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-16151, toestel 319)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

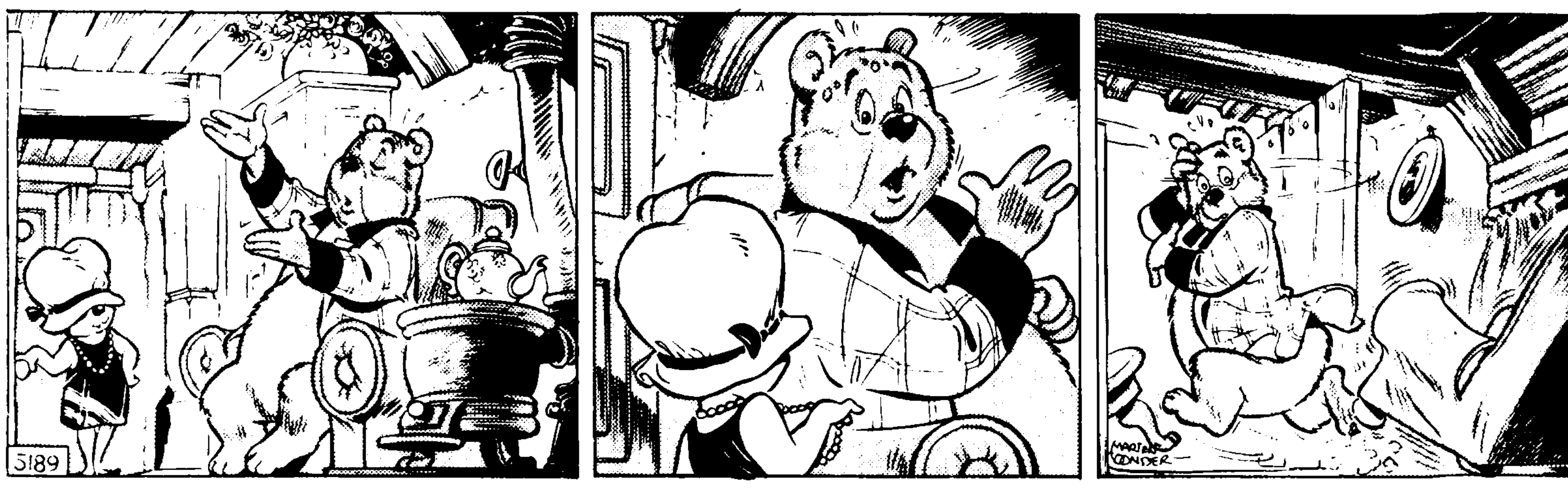
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Nassaustraat 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen vijftien gulden per maand

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Liefdadiger door Martin Toonder

5189 — Heer Ollie kwam in de gemakkelijke stoel bij de kachel een beetje tot zichzelf.

'Ach', sprak hij met zachte stem. 'Het is goed om in deze vertrouwde omgeving eens open te kunnen praten. Er dreigt een groot gevaar, mevrouw. Deze Brekel, die u een gladde gang heeft aangesmeerd, is een gevaar voor de omgeving. Iedereen danst naar zijn pijpen, maar hij deugt niet. Hij draait alles om en hij zal iedereen ongelukkig maken met zijn wit papieren geld en zijn gemakkelijke betalingen en zijn flats en zijn tv-programma's. Zijn vloeren stoten niet alleen modder af, maar ook heren, als u begrijpt wat ik bedoel. En daarom vraag ik u; waar moet dat heen?'

Zijn vraag bleef in de lucht hangen, doch bij de deur klonk een zacht lachje.

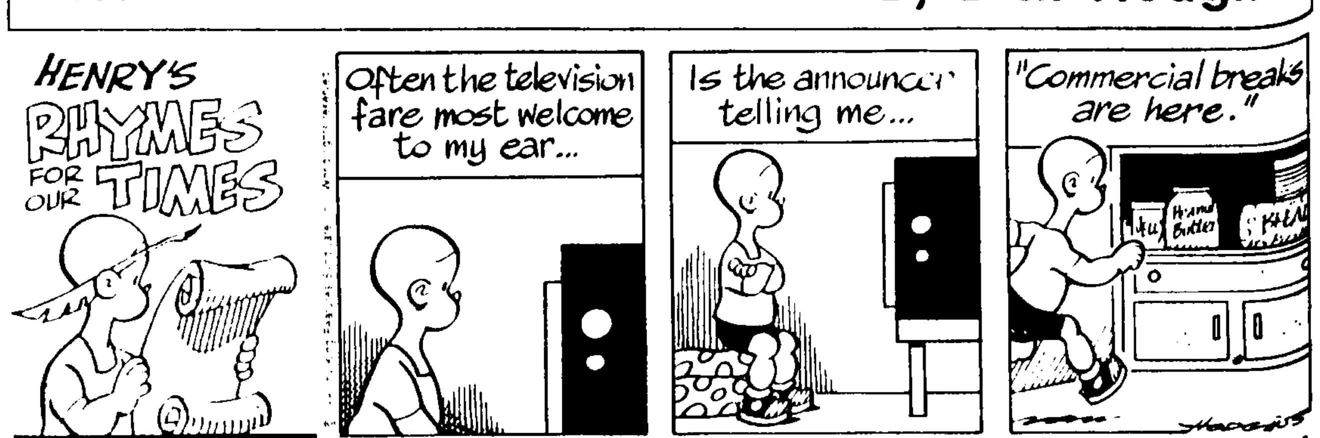
'Kijk', hernam heer Bommel met verheffing van stem, 'u bent een vrouw met smaak en onderscheidingsvermogen. U weet wat mooi en lelijk is en daarom vraag ik u....'

Op dat moment werd hij op de mouw getikt en toen hij verrast omkeek, zag hij naast zich iemand staan waarin de oplettende lezertjes met enige moeite de gastvrouw zullen herkennen.

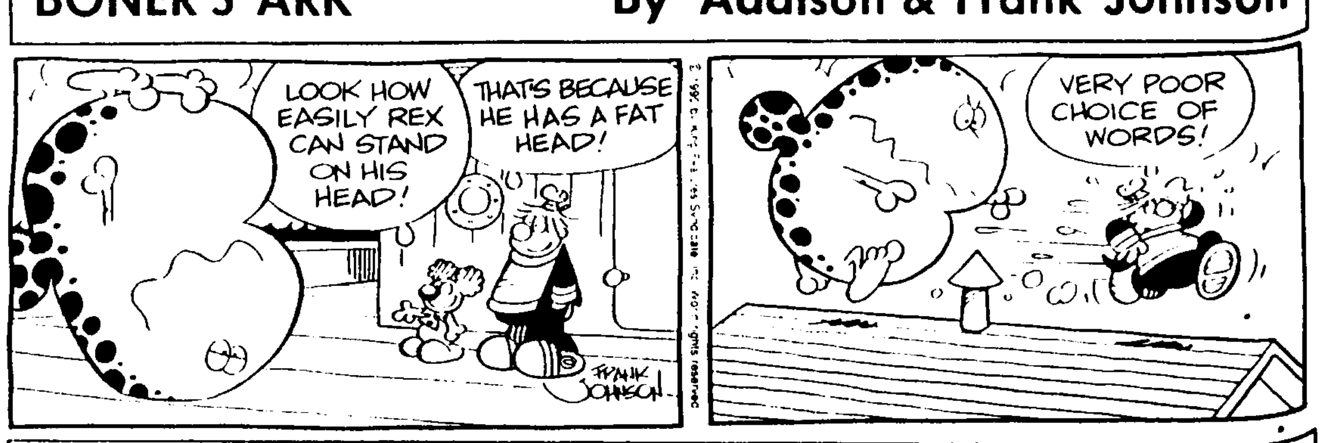
'Hoe vind je mijn nieuwe jurk, Ollie?' vroeg ze. 'Scahttig, hè? Het werd tijd, dat ik iets aan de mode ging doen. 'Een vrouw als u moet niet uit de tijd raken', zei die meneer. Daarom heb ik de hoed er bij gekocht. Is het geen dotje? Een echte Lieven Brekelhoed, Ollie; uit zijn eigen atelier. Nu, hoe vind je me?'

Heer Bommel stamelde iets. Hij sprong overeind en verliet verward de eens zo vertrouwde omgeving.....

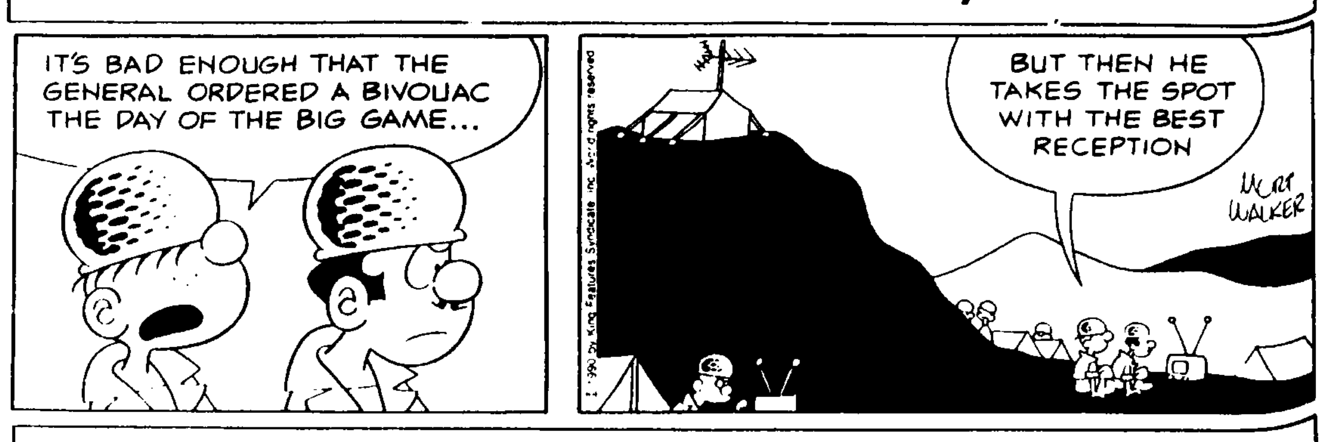
HENRY By Dick Hodgins

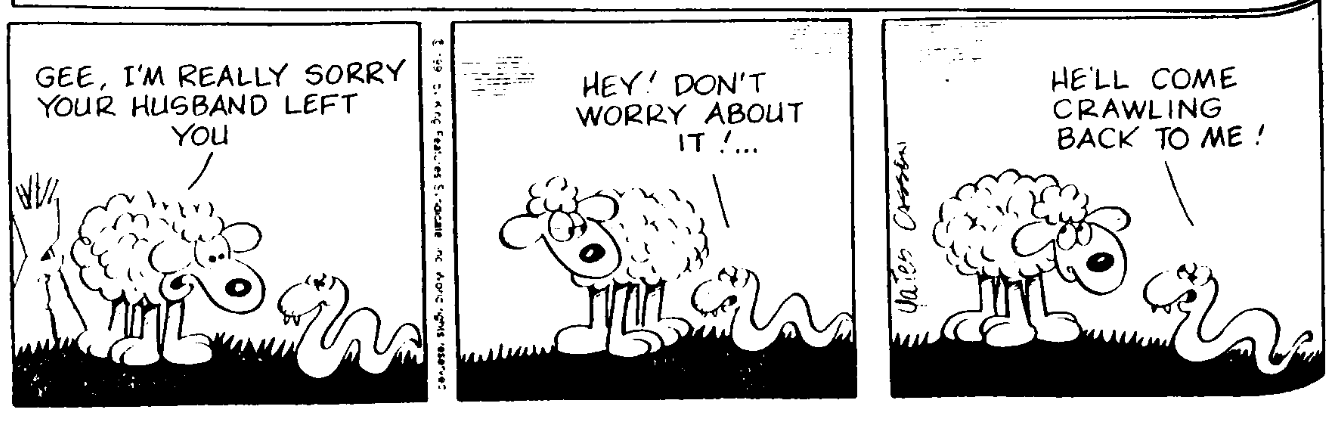
BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur, zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.45 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur -Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Tera Cora.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR GEZAGHEBBER: elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4.

Linda Samander ziet Sarah

■ *Zondag vierde Linda Samander, echtgenote van dr Alberto Samander, tijdens een uitbundige brunch in het Holiday Beach Hotel & Casino het feit, dat zij Sarah ontmoette. Voor deze gelegenheid waren speciaal hun dochters Suzy en Cindy en hun zoon Steven uit de Verenigde Staten overgekomen. Hoogtepunt van het feest was het optreden van een dames-zanggroep, waarvan Linda ook deel uitmaakt, evenals de consul-generaal van de VS op Curaçao, Sharon Wilkinson. De toespraken van de dochters en van echtgenoot Alberto waren ontroerend.*
Foto: v.l.n.r. Alberto, Cindy, Suzy, Alisa en de jarige Linda Samander.

KRALENDIJK — Op 22 april wordt wereldwijd 'Earth Day 1990' gevierd. De Servisio di Enseñansa i Formashon (SEF) heeft daarvoor lesbrieven verspreid zodat ook de scholen en de leerlingen kunnen deelnemen aan de activiteiten. Daarmee wil de SEF via de scholen de diepere zin van een 'Earth Day' onder de aandacht van de kinderen brengen.

Helaas heeft de SEF zich enigszins vergist in de tijd, waardoor de lespakketten werden uitgedeeld op de laatste schooldag voor de paasvakantie. Hetgeen dan ook inhoudt, dat er nauwelijks enige aandacht besteed kan worden aan deze belangrijke dag, aangezien de scholen eerst weer op maandag 23 april de deuren openen.

Naast de lesactiviteiten wil de SEF voor de hoogste leerjaren opstelwedstrijden die het onderwerp milieu of milieubeheer behandelen. Voor de lagere klassen zal dan een tekenwedstrijd worden georganiseerd.

BC TREFT MAATREGELEN
Bij intensieve verkeersdeelname
Wegenbelasting zwaar materieel

KRALENDIJK— Naar de Amigoe uit betrouwbare bron heeft vernomen, zullen binnen korte tijd maatregelen genomen worden tegen uitvoerders die hun zwaar materieel aan verkeer laten deelnemen zonder dat daarvoor wegenbelasting wordt betaald. Naar aanleiding van dit bericht trad de Amigoe in contact met gedeputeerde Rudi Ellis die deze intentie van het Bestuurscollege beaamde.

Ellis wees erop, dat alle verkeersdeelnemers wegenbelasting moeten betalen en met name bijvoorbeeld de trucks die zand, steenslag en andere materialen vervoeren voor de in aanbouw zijnde projecten.

Ellis: 'En dat is niet weinig, want vele van deze vrachtwagens vallen onder een verhoogde wegenbelasting omdat zij op dieselolie rijden. Het bedrag wat daarvoor per jaar aan extra belasting op tafel gelegd moet worden, is niet mis. Als wij nu nagaan, hoeveel deze trucks per dag verdienen en dit vergelijken met het zwaardere materieel van de wegenbouwers, dan is daar een grote ongerechtigheid in terug te vinden.'

BELEMMERING

Zoals bekend, wordt er op Bonaire momenteel aanzienlijk veel werk uitgevoerd door aannemers. Dat betekent dat graders, buldozers, cementwagens en dergelijke gebruik maken van de Bonaireaanse wegen. En niet alleen dat, maar eveneens een grote belemmering zijn voor het overige verkeer. Toch is dat zwaardere aannemersmaterieel niet geregistreerd, heeft geen nummerbord, betaalt geen belasting maar is wel opvallend aanwezig in het normale - en op Bonaire ook steeds drukker wordende -verkeer.

Het BC zal aan deze ongelijke situatie, waar een vrachtwagen op dieselolie en gebruikt in de bouw of bij de wegenaanleg toch jaarlijks 1400 gulden moet betalen terwijl daar tegenover staat dat de dagelijkse verdiensten rond 275 gulden liggen, een eind maken. Graders, buldozers en zwaar materieel in de bouwwereld vragen duizenden guldens per dag, verwoesten de wegen maar betalen totaal niets aan wegenbelasting.

Ellis: 'Daaraan zal een eind aan gemaakt worden. Niet omdat het BC het de aannemers moeilijk wil maken, maar uitsluitend omdat er een discrepantie bestaat die niet meer aanvaardbaar is. Bovendien zal het BC er op moeten toezien, dat er meer inkomsten komen voor de overheid, aangezien het BC van het standpunt uitgaat dat de kosten verlaagd en de inkomsten verhoogd moeten worden. Iedereen zal daar zijn steentje aan moeten bijdragen.'

'Bonaireanen meer erbij betrekken'
Rudi Ellis tevreden over positieve ontwikkelingen

KRALENDIJK - In een radiopraatje voor Voz di Bonaire heeft gedeputeerde van Financiën Rudi Ellis er op gewezen, dat vele investeerders duidelijk hebben bewezen dat er van die zijde een groot vertrouwen bestaat in het huidige bestuurscollege. Ellis: 'Toch is het onze bedoeling, dat ook lokale investeerders betrokken worden bij de ontwikkelingen en vooral daaraan zullen deelnemen.

Ellis wijst er tevens op, dat de ontwikkelingen op Bonaire stevig in de hand gehouden worden en zijn gebaseerd op een duidelijk beleid. 'Deze overheid', aldus Rudi Ellis 'steunt het beleid op een uitvoering van een produktief arbeidsproces. Het is geen geheim dat het overheidsapparaat meer gekwalificeerd personeel nodig heeft om te voldoen aan de technische administratieve eisen die gesteld worden. Toch kunnen wij met het huidige 'teamwork' een groot deel van het essentiële ontwikkelingswerk verzetten'.

Ellis wijst er trots op, dat komende maand mei de herstrukturering in het financieel -technische apparaat van de overheid in betere banen geleid zal worden met behulp van de technische assistentie van VB accountants die drie jaar op Bonaire zullen werken. Daarnaast zegt Ellis dat de overheid van plan is alle aandacht te besteden aan projecten in de sociale, sportieve, culturele en historische sector.

Ellis: 'wij moeten echter uitermate alert zijn voor negatieve en controversiële krachten die ons de weg versperren. Wat wij zoeken is een geëigende bijdrage aan onze eigen ontwikkeling.'

In dit kader zal de overheid ook meer aandacht gaan besteden aan de ontwikkeling van de bevolking zelf door het organiseren van cursussen of het helpen uitvoeren van ideeën die uit de bevolking zelf voortkomt.

OVEREENKOMST

Ellis herinnerde ook aan de overeenkomst die de Antillen hebben met Nederland waardoor alle Antilliaanse eilanden en dus ook Bonaire in aanmerking komen voor een bedrag waaruit ontwikkelingsprojecten kunnen worden gefinancierd. Daarvan is er al een aantal in uitvoering, zoals de beide pieren van Kralendijk, bouw van volkswoningen, wegverbetering en de herstrukturering van het stadsgedeelte. Daarnaast zegt gedeputeerde Ellis dat het project van Marcultura vrijwel gerealiseerd is.

Van groot belang acht de gedeputeerde ook de projecten die gerealiseerd worden of gaan worden in de particuliere sector en Ellis vermeldt daarbij onder andere het Parker-project van 250 kamers, de uitbreiding en vernieuwing van de jachthaven, de renovatie van het winkelcentrum in de Kaya Grandi, de projecten van Sabadeco te Santa Barbara, de vestiging van de nieuwe commerciële banken van McLaughlin en Interbank op Bonaire en tenslotte de vele appartementen voor de toeristen industrie die momenteel op Belem en de Kaya Governador Debrot worden gebouwd.

Antilliaanse selectie tegen Grenada

KRALENDIJK — Op dinsdag 17 april zal de Antilliaanse voetbalselectie, die voor een groot deel is gebaseerd op spelers van de Bonaireaanse teams, de eerste wedstrijd spelen. Dat zal zijn tegen de nationale selectie van Grenada. Een vuurproef voor de elf Antillianen, want Grenada heeft het afgelopen jaar in de wedstrijden om de Shell-beker duidelijk bewezen over kracht te beschikken toen in de laatste minuten het elftal van Trinidad met 2-1 in de finale werd terugverwezen. Deze eerste ontmoeting voor de Antilliaanse selectie zal dus alle kracht vergen om zich te classificeren voor de verdere wedstrijden.

De Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) heeft opgemerkt, dat verscheidene Bonaireaanse geselecteerden het niet al te nauw nemen met de verplichte trainingen. 'Wie echter niet nauwgezet aan de trainingsopdrachten heeft voldaan, zal een geringe kans hebben om in de nationale selectie opgesteld te worden. De selectie zal voor een groot deel gebaseerd zijn op de getoonde toewijding van de spelers, aldus de secretaris van de BVB', Aubrey Sealy.

KRALENDIJK - Op zondag 15 april, eerste Paasdag, zal Sunset Beach Hotel een groots opgezette sportdag organiseren onder de naam Sunset Easter Sportday. Op die dag zullen verschillende wedstrijden worden georganiseerd waaraan toeristen en lokale mensen kunnen deelnemen.

Het programma begint om tien uur 's morgens met het zoeken van paaseieren voor de allerkleinsten. Daarna begint het sportieve programma met een scala van sporten zoals beach volleyball, mini golf, tennis, tafeltennis, biljard, windsurfing, zwemmen en vele andere strandspelletjes. Om vijf uur 's middags zullen de winnaars van de diverse onderdelen bekend gemaakt worden. Diverse sportorganisaties op Bonaire hebben hun medewerking toegezegd bij de organisatie van deze sportdag.

Voor degenen die zelf geen sport beoefenen, zullen er genoeg attracties zijn zoals de spectaculaire windsurfwedstrijden. In de middaguren speelt in de beachhut de muzikale groep Drama Musical. De toegang en de inschrijving voor deze Paas sportdag is gratis. Inschrijvingen kunnen plaatsvinden bij de frontdesk van het Sunset Beach hotel.

Cursus kinderverzorging

■ *WILLEMSTAD — De dienst Sociale Zaken heeft samen met SIFMA (Sentro di informashon i formashon na bienestar die mucha) dinsdag certificaten uitgereikt aan vijftien personen die een basiscursus peuterzorg volgden. De cursus die door de PR-afdeling van het eilandgebied een succes genoemd wordt werd gegeven voor alleenstaande jonge moeders en diende als aanmoediging voor het volgen van andere cursussen waarmee men bijvoorbeeld op professioneel niveau zou kunnen werken met kinderen in een crèche of een speelschool.*

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 12 APRIL 1990 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.505	1.525	1.545
PND STERLING	2.855	2.91	2.97
NED GLD	93.71	94.43	95.23
BOLIVAR	-.-	-.-	-.-
ZW FRANCS	119.34	120.06	120.86
FR FRANCS	30.33	31.43	32.13
DUITSE MARK	105.67	106.39	107.19
IT LIRE	1.12	1.42	1.48
JAPANSE YEN	111.80	112.66	113.46
SUR GLD	-.-	100.07	102.59
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 12 APRIL 1990 EN TOT NADER ORDER.

13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	100.14
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	101.67
10.25%	OBLIGATIELENINGEN 1986 PER 1990	99.97
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.21

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Zondag 15 april 1e Paasdag
vanaf 12 uur af te halen de echte
INDONESISCHE RIJSTTAFEL

Met sajor Labuh Siam, sambel goreng telor, kip, saté, atjar, frikadel djagoeng, vlees, kroepoek, pisang goreng.
Voor slechts NAF. 10,00
Ook hebben wij Bami
Slamat makan en
Vrolijk Pasen

Fam. KERGER
Canadaweg 9 - telf. 83459

Gevraagd
Dienstmeisje
5 dagen per week,

voor hele dag in gezin met 2 kinderen

Inlichtingen:
Tel. 77960 na 5 uur

SPREEKUREN PAASWEEKEND
DR. B.F. WORMGOOR, HUISARTS

Vrijdag: 9.00 - 11.00 Zaterdag: 9.00 - 11.00
Zondag: 16.30 - 18.00 Maandag: 9.00 - 11.00

SPOEDGEVALLEN: 86553

Jan Noorduynweg,
achter Botica Groot Piscadera

MAARS CARIBBEAN N.V.

"MAARS" STAAT VOOR DE LEVERING EN INSTALLATIE VAN EEN KOMPLEET PROGRAMMA VERPLAATSBARE SCHEIDINGSWANDEN EN PLAFONDSYSTEMEN UIT VOORRAAD LEVERBAAR. ELKE RUIMTE KAN GESCHEIDEN WORDEN GROOT EN KLEIN, HOOG OF LAAG. GA NIET KNOEIEN MET BLOKKEN EN CEMENT. KOM VRIJBLIJVEND BIJ ONS LANGS VOOR EEN KOSTENRAMING IN HET CURACAO EQUIPMENT GEBOUW.

CURACAO EQUIPMENT CO.
Dr. Fergusonweg z/n Tel.: 76755 - 77820

Galerie d'Oranjerie
fondée 1989

Hommage aan Van Gogh met video film

Tijdens de Paasdagen, Paaszaterdag, tweede Paasdag **GEOPEND**
10.00 tot 12.00 uur 's morgens en 16.00 tot 18.00 uur 's middags

Goede Vrijdag de gehele dag GESLOTEN.

HAPPY EASTER

De zaak voor het hele gezin!

BROKX Shoes & Leatherware

MODIEUZE en sportieve schoenen
TASSEN, klassiek, sportief, A4-Model
SCHOOLTASSEN, actetassen, reistassen
ETUI'S voor chequeboek, rijbewijs, paspoort, etc.
Kousen, pantyhoses, sokken en veters
Poetsmiddelen voor het onderhoud van Uw schoenen.

Brokx Shoes & Leatherware, specialist in extra wijdtematen en orthopedische schoenen.
Leverancier van bekende merken zoals: CLARK, Van BOMMEL, GIORGI, BRUTINI, HELIOFORM, V. SECH, EVE & ADAM, SAEF, WORISHOFER, JOCHI, PIEDRO, L.A. GEAR, FILA, CASTELYN EN BEERENS.

Colon Shopping Center Tel.: 624447 — Rio Canario Tel.: 73877 — Fokkerweg Tel.: 6'6754

FOR SALE:

Italian designer dining room furniture in red laquer comprising: oval table + 6 chairs 8 ft side board
NAf. 7000 o.n.o.
Other furniture also

Ring 75557 after 6 p.m. to make appointment

WEER VOLOP Cadbury
IN UW FAVORIETE ZAAK

heerlijk..... kers - vers!

fijn toch voor de Paasdagen? (ook daarna trouwens)

Cadbury
the first name in chocolate

PORCH SALE
Zaterdag 14 april
vanaf 8.00 uur Parkweg 18

Gasfornuis ƒ 100,—; houten wandrek ƒ 75,—; picknicktafel + bankjes ƒ 150,—;) tafel + klapstoelen ƒ 75,—; salontafeltje ƒ 10,—; tv/videotafel ƒ 25,—; Thorens turntable ƒ 75,—; tuner / versterker Kenwood ƒ 75,—; Akai-boxen ƒ 90,—; stereo-kastje ƒ 20,—; bamboe krukjes per stuk ƒ 10,—; barkrukken per stuk ƒ 15,—; tennisrackets per stuk ƒ 25,—.
Diverse andere kleine artikelen.
Tevens Chevrolet Caprice Classic 1978 ƒ 2500,—.

UITVERKOOP
CASH & CARRY

GROOT ASSORTIMENT BOUWMATERIALEN O.A.

kippen-en zeefgaas, mahonie schuif-en opschuiframen, zink dakplaten 6-10 voet, pvc waterpijpen in verschillende maten, sanitair, diverse soorten board en panelling (bechadigd), polynorm opdekdeuren, uitgebreide sortering vloer-en wandtegels, beschadigd hout, etc. etc.

KORTINGEN VAN 30-60%

van 17 april t/m 21 april

In ons magazijn te Zeelandia Orionweg.
07:30 - 12:00
13:30 - 17:00

K 50 YEARS KOOYMAN
STA. ROSA-Tel. 671284 STA. MARIA-Tel. 83322 DOMINGUITO-Tel. 61...

Café The Break
Breedestraat 27 Punda (boven Cozzoli's Pizza)

Na het werk niet direkt naar huis, U wilt iets drinken in een gezellige sfeer; dan rechtsstreeks naar

Café The Break
in Breedestraat Punda schuin t.o. het Gomezplein
Geopend van 14.00 uur tot.........

U bent welkom.

The Dreyfus Intercontinental Investment Fund N.V.

NOTICE OF ANNUAL GENERAL MEETING

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of The Dreyfus Intercontinental Investment Fund N.V. (the "Fund") has been called by the Management and will take place at the registered office of the Fund, De Ruyterkade 62, Willemstad, Curaçao, Netherlands Antilles on May 10, 1990 at 11:00 o'clock in the forenoon. Stockholders of record at the close of business on Tuesday, March 20, 1990 will be entitled to receive notice of and to vote at the meeting.

AGENDA

1. **Consideration of the declaration of a dividend of $.02 per share to Stockholders of record on May 25, 1990.**
2. **Approval of Financial Statements for the fiscal year ended August 31, 1989.**
3. **The transaction of such other business as may properly come before the meeting, or any adjournment or adjournments thereof.**

The foregoing items may be approved by a majority of the shares cast on each item. The Annual Report of the Fund containing the Financial Statements for the fiscal year ended August 31, 1989 has already been mailed to Stockholders, and copies may be obtained upon request from the principal office of The Dreyfus Intercontinental Investment Fund N.V., Post Office Box N3712, Nassau, N.P., Bahama Islands or from the offices of the Paying Agents listed on the reverse side hereof, without cost to the Stockholder.

Holders of bearer shares will be admitted to the meeting upon presentation of their Certificates or presentation of a voucher which may be obtained from any of the Paying Agents.

Holders of bearer shares may vote by proxy by mailing a form of proxy and a voucher obtained from one of the Paying Agents to Mr. Neville Pearson, The Dreyfus Intercontinental Investment Fund N.V., c/o NatWest International Trust Corporation (Bahamas) Limited, Mutual Funds Department, P.O. Box N7785, Nassau N.P., Bahama Islands. The form of proxy and voucher must be received by Mr. Pearson by May 9, 1990 to be voted at the meeting.

The Custodians of the Fund are The Bank of New York, 90 Washington Street, New York, New York, U.S.A. and NatWest International Trust Corporation (Bahamas) Limited. All inquiries should be directed to NatWest International Trust Corporation (Bahamas) Limited, Mutual Funds Department, P.O. Box N7785, Nassau, N.P., Bahama Islands. Inquiries may also be directed to Dreyfus GmbH, Maximilianstrasse 24, D-8000, Munich 22, West Germany. Tel. 089/220702. Telex 5/29392. Fax. 089/2285649.

(sgd.) BOWLING GREEN COMPANY LIMITED
Managing-Director
By Daniel C. Maclean, Vice President

architectenbureau
broos
van werkhoven n.v.
fuikstraat 6 - p.o. box 735

Wij zoeken op korte termijn gekwalificeerde mensen voor de hiernavolgende funkties:

CHEF TEKENKAMER
voor het zelfstandig uitwerken van bouwkundige projecten en het geven van leiding aan de tekenkamer.
Opleidingsniveau HTS/HBO met minimaal 5 jaar tekenkamer-ervaring.
Ervaring met Auto-Cad is een vereiste.

BOUWKUNDIG TEKENAARS
voor het zelfstandig maken van bestek- en werktekeningen.
Opleidingsniveau gelijkwaardig aan HTS (3 jaar ervaring) en/of MTS (10 jaar ervaring).
Ervaring met Auto-Cad is een vereiste.

Gelieve sollicitatie vergezeld van volledige curriculum vitae met recente pasfoto te zenden aan het adres van voormeld bureau.

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Boekhandel Van Dorp/Eddine:
Van der Valk Plaza Hotel, Punda, Princess Beach Hotel & Casino, Promenade, Schottegatweg Oost, Otrobanda, Hotel Las Palmas, Caribbean Hotel & Casino, Holiday Beach Hotel & Casino, Bookshop Hato en ITC;
Paul Mesters Enterprises, vertrekhal Hato;
Botica, Postkantoor;
Boekhandel Mensing, Punda;
Mensing's Caminada;
Boekhandel Salas, Fokkerweg;
Fatima Minimarket, Berg Altena 96;
Funchal Supermarket, Koraal Spechtweg;
Gallery Salas (Zuikertuintje);
Novo's Book and Giftshop, Chobolobo Shopping Center;
Salifia Snack;
Cafetaria/Restaurant Salifia;
Sameera, Chobolobo Shopping Center;
Pesora nv, Caracasbaaiweg;
Amara Liquor Store, Sta. Rosaweg 186;
Souza, Cas Coraweg;
Toko Manguea, Cas Coraweg;
Ritz Centrum, Mahaai;
Gerito Supermarket, Schottegatweg Oost;
Nos Hollandse Bakkerij, Ilandweg;
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg;
Boempot Book and Toyshop;
El Chico, Wolkstraat;
Dolly Marin, Breedestraat;
La Bonanza, Breedestraat (O);
Nos Tienda, Hospitaal;
Shon Ma Center, Weigeleeg;
Boekhandel Sta Maria, Winston Churchillweg;
La Estrella, Winston Churchillweg;
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat;
Penny Liquor Store, Ronde Klip;
Toko [illegible];
Toko [illegible];
Toko Lusitano, Ergoweg.

COMPUTER WHOLESALERS
Van Engelenweg 3

CONTAINER LOAD SALE !!!
SPECIAL LOW PRICES ON COMPUTER SUPPLIES !

DISKETTES - DISKETTE TRAYS - DATA SWITCHES - FLOPPY DRIVE CLEANING KITS - C.P.U. STANDS - COPY HOLDERS - SURGE SUPPRESSORS - PRINTER STANDS ETC... ETC...

Also a 10% Discount on all Printer Ribbons

Drop in or call us : Mon - Fri 8-12 and 2-6, Sat 10-2
For all your Computer Supplies give us a call on Tel. 74346 - 72629

ÑAPA
AMIGOE
DONDERDAG 12 APRIL 1990 PAGINA 1
Weekend Bijlage

GOUVERNEUR WOUTERS ZORGDE VOOR PARAATHEID

Meidagen 1940 ook op Curaçao spannend

Op eerste oorlogsdag waren de geallieerden er al

= door Norbert Hendrikse =

OLGENDE MAAND, om precies te zijn op 10 mei, is alweer een halve eeuw geleden dat Duitse troepen erland binnenvielen en in vijf dagen tijd het erlandse leger tot capitulatie dwongen. Het kleine erland, zo heet dat in de meeste historische ities omtrent dit voorval, verlamd door pacifisme, igheid en de wens neutraal te blijven, werd erhoeds overvallen door een superieure vijand die ultramodern bewapende eenheden bestond.
terreurbombardement op de 'open stad' Rotter- zou uiteindelijk het pleit hebben beslecht, na haftige tegenstand van de Nederlandse militai- op de Grebbeberg, bij de Afsluitdijk en in de geving van Den Haag. De koninklijke familie nam wijk naar Londen.
Koninkrijk der Nederland was in oorlog. Dezer en verscheen er van de hand van de militaire kundigen Piet Kamphuis en Herman Amersfoort nieuwe visie op dit stukje vaderlandse geschiede- *(Mei 1940- De strijd op Nederlands grondgebied, SDU, Den Haag.)*
betekenden de mei-dagen van '40 voor de Neder-se Antillen — toen nog Kolonie Curaçao geheten welke gevolgen had de oorlog voor onze eilan-

...Gouverneur G.J. Wouters regelde de voorbereiding voor de verdediging van Curaçao en de andere eilanden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Formeel stonden ook de buitenlandse troepen op deze eilanden onder zijn opperbevel...

Reeds geruime tijd voor 1940 hadden de geallieerde ndheden met elkaar afge-oken de eilanden Aruba Curaçao te bezetten, ra Nederland in de oorlog rokken zou worden. De sie van Nederlands grond-ied zou hiertoe het teken en uit het feit dat Britse Franse militairen reeds 10 mei op Curaçao aan l kwamen, bleek dat zij p gerekend hadden.
De reden van de geallieerde ezetting was tweeledig. Onze eilanden liggen op de elangrijke scheepvaartroute an de noordkust van Zuid merika naar het Panama-anaal en naar Europa. Boven-en waren zowel op Curaçao s op Aruba grote olieraffi-aderijen gevestigd die een elangrijk deel van de brand-of moesten leveren voor de allieerde oorlogsinspannin-en.

VOORBEREIDINGEN
aar was men in Willem-ad ook voorbereid op een entuele oorlog? In 1938 en de spanningen in uropa opliepen door het treden van de nazi's onder dolf Hitler, had gouverneur .J. Wouters gebruik emaakt van zijn bevoegd-eid krachtens art.90 van de enmalige Staatsregeling n de Staten bijeen te roe-en in buitengewone verga-ering. Voorzitter John Hor-s Sprockel nodigde de sta-ndelen uit voor een verga-ering achter gesloten deu-en, waarbij de gouverneur e gelegenheid zou krijgen ijn defensieplannen te ont-ouwen. Later bleek bij de egrotingsbehandeling dat de ouverneur de Staten had ereid gevonden, een bedrag an 100 duizend gulden te oteren als vrijwillige bij-rage in de kosten van de verdediging van Nederland. De Tweede Kamer in Den Haag reageerde hierop dat dit niet veel was vergeleken bij de ruim 665 duizend gulden welke op de Rijksbegroting exclusief de uitgaven voor de Zeemacht voor de verdediging van de Nederlandse Antillen was uitgetrokken.

Een in wit pak gestoken marinier houdt de wacht bij Malmok op Aruba, terwijl anderen zich gereedmaken om in een sloep naar een Duits schip (op de achtergrond) te varen...

In april 1939 liet de gouverneur een inzameling houden voor het Nederlands Nationaal Defensiefonds, die ruim 54 duizend gulden opbracht en in de loop van het jaar stroomde het geld wat ruimer binnen zodat men daadwerkelijk wat kon gaan doen aan de opbouw van een Curaçaose defensie.

Schutterij werd opnieuw ingesteld

VRIJWILLIGERS
De in 1929 op Curaçao en enkele jaren later op Aruba opgerichte Vrijwilligerskorpsen (VKC) herleefden. En in augustus 1939 maakte de **gouverneur gebruik van** art.32 van de Staatsregeling van 1936 om reserve- en gewone dienstplichtigen onder de wapens te roepen.
Een maand later nam gouverneur Wouters het besluit om in geval van een Europese oorlog, kampen voor opvarenden van schepen van vreemde nationaliteit op te richten. (Op Bonaire kwam een groot interneringskamp voor Duitsers en mensen die sympathiseerden met de Nationaal Socialistische Beweging (NSB) of daarvan verdacht werden.
Ook ging hij over tot de oprichting van de Schutterij, die in de negentiende eeuw al had bestaan maar in 1929 was opgeheven. Deze inheemse militie werd opgeleid door de op het eiland aanwezige Nederlandse mariniers, hetgeen aanvankelijk nogal wat moeilijkheden opleverde gezien de onbekendheid van de lokale jongens met de door de mariniers gebezigde termen en methoden.
Begin 1940 kwamen de eerste signalen van een op handen zijnde Duitse oorlogsaktie tegen Nederlands grondgebied. De Duitse consul Horn verliet vrij plotseling het eiland en Duitse schepen vertrokken uit de havens. Vlak daarvoor waren er verscherpte controlemaatregelen uitgevoerd tegen deze schepen. Radio-apparatuur werd verzegeld en uit het geschut werden bepaalden onderdelen verwijderd. Vlak voor het uitbreken van de oorlog verlieten het *m.s. Hannover, het s.s. Nordmehr* en het *m.s. Mimi Horn* de haven van Caracasbaai. Het *s.s. Seattle* — een Duitse boot met een Amerikaanse naam — verliet de baai van St. Michiel en uit Aruba vertrokken de *Heidelberg en* de *Troja*. De twee laatsten werden later door een Engels schip aangehouden en tot zinken gebracht nadat de bemanning van boord was gehaald.

VERBEURD
Een aantal Duitse schepen ontkwam echter niet. In de nacht van 9 op 10 mei werden vijf schepen onder Duitse vlag in de Fuikbaai aan de ketting gelegd en twee in de Caracasbaai. Zij werden later verbeurd verklaard en gebruikt voor de geallieerde oorlogvoering. Hun namen werden veranderd in de *St. Eustatius, Saba, St. Maarten, Aruba, Bonaire* en *Suriname*.
Zoals gezegd duurde het niet lang voordat de eerste geallieerde troepen aan wal kwamen. Op de avond van de 10 mei zette de Franse kruiser *Primauguet* ongeveer 150 Franse mariniers op Aruba aan wal.
Engelse troepen, behorende tot de King's Shropshire Light Infantry werden op Curaçao ontscheept. Twee dagen later, op 12 mei, landden er ook Franse militairen op St. Maarten.
Voor de defensie van de eilanden beschikte de Nederlandse krijgsmacht op dat moment over slechts een handjevol schepen, de oorlogsbodem *Van Kinsbergen* en twee onderzeeërs. Aan troepen waren er behalve de genoemde vrijwilligerskorpsen en Schutterij, 160 mariniers en evenveel man militaire politie. In december 1940 arriveerde er nog een detachement artillerie van het Koninklijk Nederlandsch Indische leger op Curaçao, dat belast werd met de bezetting van de kustbatterijen.
Met de Japanse aanval op Pearl Harbour op 7 december 1941 veranderde de situatie. Het Caribisch gebied werd militair onder Noordamerikaans oppertoezicht gebracht, waarbij het hoofdkwartier gevestigd werd op Puerto Rico. Op 11 februari 1942 kwamen de Amerikanen op Curaçao en Aruba aan en vertrokken de toen nog aanwezige Engelsen en Schotten (de Fransen waren al eerder weggegaan).

VLIEGVELDEN
Meteen begon men op grote schaal te bouwen aan de verdediging. De vliegvelden op Hato en Dakota werden enorm uitgebreid. Startbanen werden verlengd om het landen en opstijgen van bommenwerpers mogelijk te maken en ook Bonaire, waar voordien slechts een armzalig vliegveldje was, kreeg een behoorlijke startbaan. In de omgeving van Hato en Dakota werden gecamoufleerde parkeerplaatsen voor de geallieerde vliegtuigen gebouwd, midden tussen de cactussen en struiken.
Op vele plaatsen kwamen er prikkeldraadversperringen en de Grot van Hato, toen nog een druk bezochte bezienswaardigheid, werd verboden terrein omdat daarachter een militair benzinedepot was aangelegd. De marinebasis Parera werd uitgebreid en daarnaast bouwden de Amerikanen een eigen marinebasis.
Willemstad zelf vertoonde weldra een militair beeld: overal jongens in militair uniform, drukbezochte kroegjes in Punda en natuurlijk ook papiamentese liedjes waarin de avonturen van en met de soldaten bezongen werden zoals dit:

M'a tira un tèk den Punda
i topa ku Shon Ka
ta kròs ku un Merikano
un tersio bon zetá
(Pierre Lauffer, Jules de Palm en Rene de Rooy).
(vert.: *Ik ging in de Punda kuieren*
en kwam daar Shon Ka tegen
aan de zwier met een Amerikaan
een kerel die goed in de olie was

...Curaçaose Schutters, dienstplichtigen tijdens de Tweede Wereldoorlog, tijdens een veldmars...

Om de orde te handhaven reden er jeeps rond met MP's en SP's die vooral op de avonden in het weekeind hun handen vol hadden met vechtpartijtjes van dronken militairen. Bij de Schutterij kwamen na december 1940 negen lichtingen op, waarbij de totale sterkte opliep tot omstreeks 3000 manschappen. Verder was er een transportcolonne van 100 man, een luchtbeschermingsdienst met 650 man op Curaçao en 350 op Aruba en een Burgerwacht met 325 en 125 respectievelijk op Curaçao en Aruba.
De Koninklijke Marine kreeg weldra versterking voor de acties op zee. Vangboten van de Noorse walvisvaarders werden omgebouwd tot patrouillevaartuigen, er kwamen mijnenvegers en torpedobootjagers uit Engeland. Voor de havens van de St. Annabaai en Caracasbaai werden stalen netten in zee gehangen om te voorkomen dat vijandelijke duikboten binnen zouden glippen. Dat dit niet overbodig was bleek in de nacht van 16 februari 1942 toen de Duitsers hun eerste torpedo lanceerden op het westelijk halfrond. Enkele olietankers in de haven van San Nicolas,Aruba en op de rede bij Druif werden geraakt en vlogen in brand. Een paar uur later werd waarschijnlijk door dezelfde duikboot een aanval uitgevoerd op de Curaçaose kust. Bijna twee uur later steeg bij het eerste licht het verkenningsvliegtuigje *Oriol* op dat bewapend was met boordmitrailleurs, terwijl in de bodem een luik was gemaakt van waaruit dieptebommen konden worden gegooid. Het was de *Oriol* die de Duitse onderzeeboot wist te verjagen, al meldden de Amerikanen in hun rapport dat vliegtuigen van het Amerikaanse Bomber Squadron een onderzeeboot hadden gebombardeerd.

Duikbootaanval werd afgeslagen

Dat nam niet weg dat tegen acht uur in de morgen de onderzeeboot op ongeveer 15 km uit de kust rustig bovenwater kwam om twee olietankers te achtervolgen. Zes Amerikaanse B-18's begonnen de jacht, maar ook zij slaagden er niet in de vluchtende Duitse U-boot te pakken te krijgen. 'Het gebrek aan doelmatige organisatie was duidelijk', meldt het dagrapport van de Amerikaanse krijgsmacht.
Overigens was bij de aanval op Curaçao een scherpe torpedo op de wal terecht gekomen. Bij de demontage ervan sneuvelden er diverse officieren en manschappen toen het oorlogstuig explodeerde. Op 12 november 1942 werd vlak voor de Curaçaose kust de Amerikaanse kanonneerboot Erie getorpedeerd. Het munitiemagazijn vloog in brand en het schip explodeerde. In april van hetzelfde jaar kon een onderzeeboot-aanval op de haven van Bullenbaai worden afgeslagen.

RAADSEL
Het is altijd een raadsel gebleven hoe de Duitsers het klaarspeelden om met hun U-boten zover in vijandelijk gebied door te dringen. Hoe kwamen zij aan brandstof en voedsel voor de bemanning op de reizen waarbij zij maandenlang van de 'heimat' weggebleven? Geruchten dat Duitse U-boten in het geheim zowel op Curaçao als Aruba in afgelegen baaien binnenliepen en daar werden bevoorraad konden nooit bevestigd worden, al gaan er verhalen dat lokale bewoners met eigen ogen hebben gezien dat Duitse officieren op het strand zaken deden...
Johan Hartog noteert in zijn boek 'Geschiedenis van

Vervolg op pag. 10

IN DIT NUMMER van Napa :

NAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van één gulden.

EINDREDACTIE: Norbert Hendrikse
LAYOUT: Solange Isselt

Amerikaanse provocaties bevorderen saamhorigheid

Cubanen zijn niet bang voor domino-effect

De Cubaanse leider Fidel Castro hier met Mikhail Gorbatsjov tijdens het bezoek van de Sovjet-partijleider aan Havana in april vorig jaar.

DE DOMINO-theorie die in de jaren zestig de legitimatie leverde voor de Amerikaanse interventie in Vietnam, lijkt in sterkere mate nog van toepassing op de ontwikkelingen in Oost-Europa en de snelheid waarmee die zich voltrokken. 'Wie volgt?', werd de dominante vraag na de processen die in Polen tot een niet communistische regering leidden en soortgelijke politieke aardverschuivingen op gang brachten in de rest van Oost-Europa, land na land.

Gezien de nauwe relaties die Cuba op economisch (via de Comecon), politiek, en cultureel terrein met het Oostblok onderhoudt, is het verleidelijk te veronderstellen dat ook dat land zijn koers in de komende jaren radicaal zal wijzigen.

Als je de Cubaanse gemeenschap in Miami moet geloven, staat het Castro-regime op het punt te bezwijken en kunnen vóór het einde van dit jaar de champagnekurken knallen ter viering van een nieuw niet-communistisch Cuba.

Fidel Castro's onlangs gedane aankondiging dat een partijcongres zich binnenkort zal gaan beraden over noodzakelijke politieke en economische hervormingen, zal wel weer nieuwe speculaties opleveren.

In het licht van de ontwikkelingen binnen de socialistische wereld en de situatie in Cuba zelf, is de actie van Castro niet zo verbazingwekkend, al mag men- gezien zijn opstelling in het verleden- betwijfelen of Cuba het voorbeeld van Oost Europa zonder meer zal volgen. Het functioneren van de economie zou moeten worden verbeterd, sociale problemen voortvarender aangepakt en massaorganisaties als die van studenten, jonge arbeiders en intellectuelen, zouden ervoor dienen te zorgen dat de toewijding aan de revolutie ook op de jongere generatie wordt overgedragen.

Zeker nu is aangekondigd dat het marxistisch leninisme richtsnoer voor het revolutionaire proces op Cuba zal blijven, valt nog te bezien in hoeverre het beleid radicaal zal gaan veranderen. Wel zal het functioneren van de partij als belangrijkste factor in dit proces moeten worden versoepeld. Dit laatste is een punt dat Castro, met zijn hekel aan partijbureaucratie en voorkeur voor een sociale beweging, al herhaaldelijk naar voren heeft gebracht.

GERUCHTEN

Bij het bezoek van Gorbatsjov aan Havana in april vorig jaar, gonsde het reeds van geruchten dat Cuba onder druk van de Sovjetunie spoedig het pad van glasnost en perestrojka zou inslaan. Het bleven geruchten. Cuba versterkte de orthodoxie in economische en politieke zin. Het trok de banden

Toerisme moet valuta produceren

aan met een paar landen die ook een dergelijke koers volgen, zoals Vietnam en Noord Korea. Meer recent werden zelfs positieve geluiden gehoord over China, een land dat in een niet zo ver verleden onderwerp was van bittere kritiek.

De campagne ter 'rectificación de errores' in het najaar van 1986 ingezet, draaide enkele schuchtere pogingen tot liberalisering de nek om en leidde de tocht op het pad van de orthodoxie in, op een tijdstip dat Gorbatsjov zijn eerste ideeën over de hervorming van de Sovjet-samenleving ontvouwde.

Welke invloed de gebeurtenissen in Oost Europa op niet al te lange termijn op de Cubaanse economie zullen hebben is moeilijk te voorspellen. Tussen de ontwikkelingen in de economie en die in de politieke sfeer bestaat- in tegenstelling tot de marxistische theorie- geen automatische koppeling, zoals de Cubaanse geschiedenis van de afgelopen dertig jaar heeft geleerd. Vooral tegenover de Sovjet Unie hebben de Cubaanse leiders- Fidel Castro- met ongewone handigheid het strategische belang van hun eiland weten uit te buiten om waar het hun uitkwam een geheel eigen, afwijkende koers te volgen. Dit verschijnsel deed zich al voor in een zeer vroege periode van de Cubaanse revolutie.

In de jaren zestig kwamen verschillende aanvaringen voor tussen de Sovjet Unie en haar nieuwe Cubaanse bondgenoot. Het eerste grote conflict deed zich voor naar aanleiding van de afhandeling van de raketten-crisis van 1962 tussen Kennedy en Chroesjtjov. In de volgende jaren splitsten de meningsverschillen zich vooral toe op de politiek van de Sovjetunie t.a.v. Latijns Amerika.

HARMONIE

Castro's steun, na lange aarzeling overigens, aan de interventie door de troepen van het Warschaupact in Tsjechoslowakije in 1968, vormde het beginpunt van een periode waarin de relaties met de Sovjetunie zich meer harmonieus ontwikkelden. Fidel zelf werd door Husak in 1972 beloond met het eredoctoraat aan de Karel Universiteit van Praag, een onderscheiding die tegen de achtergrond van de recente gebeurtenissen in een wat ongemakkelijk licht is komen te staan.

In 1969 werden belangrijke handelsakkoorden getekend, een aanloop tot Cuba's toetreding tot de Comecon in 1972. De basis werd gelegd voor een economische relatie tussen Cuba en de Sovjetunie, waarbij boven wereldmarktniveau geprijsde suiker werd geruild voor olie, machines, automobielen, industriële produkten en zo ongeveer alles wat een moderne samenleving behoeft (de wapenleveranties werden geschonken).

Het strategisch belang van Cuba voor de Sovjetunie weerspiegelde zich in het feit dat in het midden van de jaren zeventig bijna de helft van de totale niet-militaire Sovjethulp aan de Derde Wereld (met inbegrip van Vietnam) werd opgeslokt door Cuba dat ook de helft van de militaire hulp ontving.

In die periode liepen de belangen van de Cubaanse en de Sovjet buitenlandse politiek in toenemende mate parallel. Het zou hierbij echter verkeerd zijn te veronderstellen dat de Cubanen aan de leiband van de Sovjets liepen. Zo werd ook hun optreden in Afrika (Angola en Ethiopië) niet door de Sovjets gedicteerd- al droeg de Sovjetunie bij aan de kosten van de Cubaanse expeditie.

In 1983, dus tijdens de eerste regeerperiode van president Ronald Reagan, besteedde Cuba het grootste deel van de nationale produktie van cement aan de aanleg van verdedigingswerken over het gehele eiland. De militaire leveranties van de Sovjetunie liepen tussen '81 en '81 op tot 60.000 ton en in '82 per jaar tegen 20.000 ton in de voorgaande jaren. In '84-'85 deed zich een korte ontspanning voor in de relatie met de VS.

De verkoeling die hierna weer optrad weerhield Havana er overigens niet van om andermaal de nadruk te leggen op zijn onafhankelijkheid van de Sovjetunie.

Moskou-communisten oude stijl werden uit de topposities in de partij verwijderd en door Fidelistas vervangen. Fidel zelf was pijnlijk afwezig bij de begrafenis van Sovjet-leider Tsjernenko.

Met de komst van Gorbatsjov kreeg Cuba in toenemende mate te maken met economische effecten van het hervormingsprogramma in de Sovjetunie. In 1986 verlaagde Moskou, zonder overleg, de prijs waartegen Cubaanse suiker werd gekocht en weigerde bij de olieleveranties aan Cuba de prijsdaling te volgen die zich inmiddels op de wereldmarkt hadden voorgedaan.

Fidel trok zich als gewoonlijk niets aan van de aandrang die de Sovjetunie op Cuba uitoefende om het functioneren van de economie te verbeteren. In '86 maakte hij abrupt een einde aan een twee jaar eerder begonnen experiment met een lichte vorm van liberalisering van het huizenbezit, de handel, de horeca, het transport en de kunsten. Volgens Fidel Castro had die geleid tot corruptie van de klassenloze maatschappij. En de teugels werden nog verder aangehaald.

Langs de straten van Havana ziet men bij officiële gelegenheden grote borden met de portretten van Lenin en Cubaanse 'vader des vaderlands' Jose Martí.

Ondanks alle uitingen van onafhankelijkheid werd het duidelijk dat de Cubaanse leiders de ontwikkelingen in de Sovjetunie en de rest van Oost Europa met toenemende ongerustheid gadesloegen. In 1988 richtte 67 procent van de Cubaanse export zich op de Sovjetunie, 20 procent op de andere Comecon-landen en slechts tot 10 tot 12 procent op de landen behorende tot de EEG; 70 procent van de totale Cubaanse invoer kwam uit de Sovjetunie. De handelsbalans met dat land vertoonde grote tekorten. Het aandeel van de Sovjetunie in de totale Cubaanse buitenlandse schuld wordt geschat op tien miljard US dollars.

Het chronische onvermogen van de Cubaanse economie om het eigen project van van diepgaande maatschappelijke hervormingen te financieren, leidde niet tot een grondige heroriëntering van haar organisatie en functioneren. Integendeel men bleef star vasthouden aan de logica van de centraal geplande volkshuishouding in de hoop dat men zou kunnen putten uit een nieuw revolutionair enthousiasme.

Vooral de activiteiten in de constructiesector dienden dit nieuwe elan te weerspiegelen. Personeel dat bij het stroomlijnen van verschillende staatsinstellingen overtollig was bevonden, werd georganiseerd in zogenaamde microbrigades; kleine produktie-eenheden die werden ingezet bij de bouw van huizen en restauratiewerk in oud-Havana. In korte tijd vonden duizenden ambtenaren hun weg naar de steigers. Vooral in Havana ontstond een koortsachtige bouwactiviteit.

SOCIALISMO O MUERTE

Het bezoek van Gorbatsjov aan Cuba in april vorig jaar was voor Castro aanleiding om wederom zijn onafhankelijkheid van de door Moskou uitgezette lijnen te benadrukken. Al enige maanden voordien waren in Havana de slogans 'patria o muerte' vervangen door 'socialismo o muerte'. Herhaalde malen had Castro in toespraken reeds aangekondigd dat men de weg in de richting van de vestiging van een volledig socialistische maatschappij desnoods alleen zou voortzetten en hierbij geen afwijkingen van kapitalistische signatuur zou dulden.

De verwachte botsing tussen perestrojka en rectificación deed zich tijdens het bezoek van Gorbatsjov echter niet voor. Het recht van Cuba op een eigen weg werd erkend. Handels- en betalingsovereenkomsten werden getekend tot een totaal bedrag van 9 miljard US dollar. De schuld van an Sovjetunie werd evenwel niet geschrapt, zoals de Cubanen hadden gehoopt. Een verdrag van vriendschap en samenwerking diende het zeer algemene kader aan te geven voor de coördinatie van het beleid van beide landen op economisch- en buitenlands-politiek terrein voor de volgende 25 jaar.

De invulling van dit beleidsplan geeft de Cubaanse leiders nu reeds grote hoofdbrekens. Men voorziet dat de handel met de Oosteuropese landen buiten de Sovjet Unie (20 procent van de totale handel met de Comeconlanden) van de recente ontwikkelingen aldaar een gevoelige klap zal krijgen. Maar ook de decentralisatie van de economische besluitvorming in de Sovjetunie zal betekenen dat Cuba in de toekomst meer en meer zal moeten onderhandelen met aparte ondernemingen die zeer waarschijnlijk betaling in harde valuta zullen eisen.

Het toerisme is nu de aangewezen producent van harde valuta op korte termijn. Men is koortsachtig bezig de hotelcapaciteit op het eiland uit te breiden en men staat in deze sector ook joint ventures met buitenlandse ondernemingen toe. Andere bronnen van harde valuta zijn er eigenlijk niet. In 1986 sloot de regering-Reagan de mogelijkheid af van geldzendingen naar Cuba door familieleden vanuit de Verenigde Staten. Dit contact had Cuba jaarlijks naar schatting enkele honderden miljoenen dollars opgeleverd. In februari 1988 werd aan de Cubaanse bevolking de mogelijkheid geboden om zilveren en gouden sieraden in te leveren, in ruil waarvoor consumptiegoederen konden worden aangeschaft uit een der dollarwinkels. De edele metalen werden tegen harde valuta verkocht.

In een rede op 7 december vorig jaar, wees Fidel Castro op het verschil tussen de oorsprong van de Cubaanse revolutie en die van de communistische regimes in Oost Europa. De Cubaanse revolutie heeft door de jaren heen een brede steun in de samenleving genoten. Een belangrijk deel van de maatschappelijke toplaag en van de middenklasse nam al in een beginperiode de wijk naar de Verenigde Staten en

Geen koppeling economie-politiek

hiermee verdween een belangrijke bron van eventuele oppositie.

De combinatie van gedeelde soberheid en een beleid continu gericht op het voorzien in de basisbehoeften van de gehele bevolking, heeft voor een zekere maatschappelijke stabiliteit gezorgd. Weliswaar bestaan in Cuba verschillen in privileges tussen hen die leidende posities bekleden en de rest van de bevolking, maar niet zo extreem als in Oost Europa.

Ontevreden over de bestaande situatie is vooral de jonge, goed gevoede en goed opgeleide post-revolutionaire generatie die een vergelijking met de toestand van vóór de revolutie uit persoonlijke ervaring mist. Maar het verlangen naar duurzame consumptiegoederen, een meer gevarieerd dieet, eten buitenshuis, meer recreatiemogelijkheden, reizen in het buitenland etc., botst met de economische werkelijkheid. Toch moet men voorzichtig zijn met de veronderstelling dat deze ontevredenheid automatisch zal leiden tot actief verzet- men moet de kracht van de gevoelens van nationale trots en verbondenheid onder een groot deel van de Cubaanse bevolking niet onderschatten.

Op het geisoleerde Cuba bevordert externe druk de interne integratie. De voortdurende agressie uit de Verenigde Staten, gecombineerd met boycot, heeft de Cubanen ertoe gebracht de rijen te sluiten en heeft de opkomst van een interne oppositie tegengewerkt. De Amerikaanse inval in Panama en de recente actie van de Amerikaanse marine tegen een Cubaans vrachtschip in internationale wateren, hebben deze tendensen versterkt.

Alle 'cubanologen' zijn het erover eens, dat de kritiek en ontevredenheid Castro's populariteit en aanhang onder de bevoling nauwelijks hebben aangetast. Hij is een leider met uitzonderlijke intellectuele en charismatische gaven, die-ook omdat hij bij het spuien van kritiek meestal het voortouw neemt- de indruk wekt ver boven de partijen te staan. In de Cubaanse samenleving wordt zijn wil al gauw tot wet, overigens conform de sterk autoritaire politieke traditie die we ook in andere Latijnsamerikaanse landen aantreffen en die ook daar een gang naar meer liberale democratische verhoudingen zo moeilijk maakt.

In een éénpartijstaat als Cuba neemt de samenleving al snel de kenmerken van een leger, kerk of beide aan. Vele Cuba-kenners herinneren zich met heimwee de eerste jaren van de revolutie, toen de verbeelding aan de macht was en men de grondslagen leek te leggen voor een humanitair socialisme. In de navolgende jaren is veel bereikt, zeker wanneer men deze verworvenheden, vooral die op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs- beziet tegen de achtergrond van de situatie in andere latijnsamerikaanse landen.

Als Fidel Castro van het toneel verdwijnt zal een politiek vacuum ontstaan dat door niemand zal kunnen worden gevuld. Fidel wees in 1986 zijn broer Raul als zijn opvolger aan, maar die mist ten enen male het charisma en de visie om de Cubaanse revolutie verder op weg te helpen. De omgeving van Fidel wordt door zijn biograaf de Amerikaanse journalist Tad Szulez gekarakteriseerd als 'een intellectueel in de woestijn'.

Ook de politieke leiding erkent dat Cuba in de komende jaren zal veranderen, niet alleen omdat veranderende externe omstandigheden het hoofd moeten worden geboden, maar ook omdat de interne situatie haar eigen dynamiek zal hebben. Die situatie is in de loop van het Cubaanse revolutionaire proces nimmer geheel gestagneerd geweest en men moet zich niet blind staren op Castro's verbale onvoorwaardelijke steun aan de marxistische-leninistische orthodoxie. Cuba is altijd een samenleving geweest waar buitenlandse modellen werden ontvangen, geinterpreteerd, omgevormd en aangepast bij het scheppen van een eigen identiteit.

Het Centrale Comité legde er onlangs de nadruk op dat Cuba een eigen lijn zal blijven volgen. Cuba is Polen noch Albanië. Het dominospel is op Cuba zeer populair, maar Cuba zelf is geen dominosteen.

Vreemde taal vergalt leesgenot van kleintjes

Roel Jungslager wil meer op gebied kinderboeken

=door Nel Casimiri=

ALS ONZE KINDEREN naar school gaan, is het eerste wat ze daar leren: LEZEN. Lezen is een vaardigheid die ze bij alle andere vakken nodig hebben. En hoe beter ze die vaardigheid verstaan, hoe beter ze zich in hun latere leven redden. Al vanaf de eerste dag wijzen de onderwijzers op het belang van het lezen. En kinderen die pas naar school gaan, willen het graag leren, zijn trots op de eerste woordjes die ze kunnen lezen. Bij ons komen kinderen echter voor grote problemen te staan bij het leren lezen, voor veel grotere problemen dan kinderen van andere volkeren. Onze kinderen leren lezen in een taal die ze nog niet kennen. Ze leren die nieuwe taal gelijk met het leren lezen, en dat vergalt voor velen het plezier van het lezen. En plezier in het lezen is belangrijk, want als je ergens plezier in hebt, ga je er mee door, wil je meer, steeds meer, precies dat wat de onderwijzers en de ouders graag zouden willen.

Onze kinderen moeten over nog een extra drempel heen om plezier in het lezen te houden. De boekjes voor kleine kinderen sluiten zoveel mogelijk aan op de leefwereld van die kinderen. Maar omdat de boekjes waaruit onze kinderen leren lezen uit Nederland komen, sluiten ze aan op een Nederlandse leefwereld. Niet zozeer in de boekjes die ze op de scholen gebruiken, maar zodra ze thuis doorlezen, met andere woorden niet uit de leerboeken, maar uit de leesboeken, zijn de kinderen uit die boeken in een andere leefwereld, zien ze er anders uit, wonen ze in andere huizen, hebben ze een ander klimaat en spelen ze andere spelletjes.

SPECIALE DRUKKEN

Toen Indonesië nog Nederlands Oost-Indië was, was dat voor de Nederlandse uitgeverijen zo'n groot afzetmarkt dat ze speciale drukken maakten voor dat gebied. Zo bestond er een OT en SIEN en een PIM en MIEN, helemaal aangepast aan het Oostindisch leefklimaat. Ook kende men daar uitgeverijen die kinderboeken uitgaven die geschreven waren door mensen die daar woonden en leefden, voor de jeugd aldaar. Dat is voor de Antillen nooit gebeurd. De oudere generatie heeft leren lezen met binnenkamers, sneeuw en ijs, mutsen en fietsen. Ze hebben het er prima uit geleerd, maar veel enthousiaste lezers zijn er niet uit voortgekomen. Lezen moest, maar of het nou echt leuk was?

Nu het Papiamentu op school als vak is ingevoerd en op een school al als voertaal wordt gebruikt, is het heel erg belangrijk dat er Papiamentstalige leesboeken verschijnen. Boeken die niet alleen geschreven zijn in onze eigen taal, maar ook onze eigen omgeving als achtergrond hebben. Daarom worden via de Sede di Papiamentu boekjes geschreven, geillustreerd en gedrukt. Ze hebben daarvoor verschillende medewerkers, zoals Ruth Zefrin, Diana Lebacs en Nydia Ecury. Het is echter niet alleen zaak boekjes voor kinderen in het Papiamentu te maken, maar zolang we het Nederlands als voertaal gebruiken op school, en het ziet er niet naar uit dat dit op korte termijn zal veranderen, is het nodig dat kinderen leesboeken kunnen vinden, die hun leesplezier geven. Er moeten boeken zijn in het Nederlands, die aansluiten bij de leefwereld hier. En nu er kinderen zijn die leren lezen in het Papiamentu moeten er ook boeken zijn voor aanvankelijk lezen in het Papiamentu. En zolang er op onze eilanden kinderen leren lezen in het Engels of Spaans moeten er ook boekjes zijn in die talen.

HOBBY

Roel Jungslager is onderwijzer. Hij maakte dagelijks de problemen mee bij het leesonderwijs en hij ontwikkelde een hobby: hij schrijft boeken voor kinderen. Het bleek echter enorm veel moeite te kosten die boeken uitgegeven te krijgen. Zijn eerste twee boeken zijn bij twee verschillende uitgeverijen uitgegeven.

Hij zegt er zelf over: 'Het duurde heel lang voor ze klaar waren. Toen ben ik gaan informeren naar de mogelijkheden om zelf te gaan uitgeven. Daar ging echter veel geld inzitten. Toen kwam ik toevallig een drukker tegen, die me zei: Waarom begin je zelf geen drukkerij? Ik ben toen met een klein machientje begonnen. Steeds als het mogelijk was

Te weinig geld voor leermiddelen

kocht ik een iets betere machine en zo heb ik in vijf/zes jaar een eigen drukkerij opgezet. In mijn vrije tijd. Ik maakte de boeken van het begin tot het eind. Ik schreef ze, maakte de lay out, drukte ze, alles. Ik heb voor mijn boeken vier verschillende illustratoren gevonden, twee hier op Curacao, een in Nederland en een op Cuba. Ik heb het hele proces doorgemaakt van het maken en uitgeven van boeken.

De eerste boeken waren in zwart/wit, later maakte ik ze ook in kleur. Eerst in een eenvoudige vlakkleuren druk. Als je zelf drukt, voel je goed de technische beperkingen. Het ging steeds een beetje beter. Later drukte ik in twee of drie kleuren. Daarvoor maakte ik zelf de kleurenseparaties, met de hand. En dan drie keer drukken. Ik heb de negatieven laten rasteren. Dat had ik achteraf niet moeten doen, dan waren de kleuren voller geworden.'

LEO REGALS

De boeken die Jungslager uitgaf, schreef hij onder zijn eigen naam of onder het pseudoniem Leo Regals, een omzetting van zijn achternaam. Zijn uitgeverij noemde hij Eduka Print. Toch heeft hij deze uitgeverij onlangs opgeheven. Waarom?

'Het is wel leuk en het gaat ook wel. Maar ik vind het werk toch niet goed genoeg. Ik wil betere kwaliteit, professioneler werk. Anders kun je toch niet concurreren met professionele uitgeverijen. Ik heb niet alleen werk van mezelf uitgegeven, ook wel van anderen, bijvoorbeeld van Diana Lebacs, en een paar van Elis Juliana en ook wel van Yerba Seku. En ik heb ook weleens ander drukwerk voor andere mensen verzorgd. Ik zou ook wel door kunnen gaan. Er zijn een aantal boeken heel goed gegaan, andere minder. Maar het probleem is dat al mijn tijd erin ging zitten. En dan meer in het technische dan in het creatieve gedeelte. En tenslotte was het financieel een heel gevecht om het voor elkaar te krijgen'.

Hoe groot waren de oplagen?

'Mijn eerste boek kwam uit in 14.000 exemplaren, de eerste 2500 bij die uitgever, de rest heb ik zelf gedrukt. Het tweede boek, werd door de uitgever gedrukt in 5000 exemplaren. Daar heb ik er toen nog 2000 bijgedrukt. Daarna ben ik voorzichtiger geworden. Ik maakte oplagen van 1000 of 500 stuks. Dat loopt heel verschillend. Het ene boek gaat heel goed, een ander niet. Het is heel moeilijk na te gaan waar het aan ligt. Het een ziet er mooier uit dan een ander, het een krijgt een goede kritiek, het ander een slechte. Maar soms ziet het er slecht uit en krijgt het een slechte kritiek en het verkoopt goed. Onbegrijpelijk.'

Voor welke leeftijdsgroep zijn de boeken?

'In het begin schreef ik voor oudere kinderen, maar er is vooral behoefte aan boeken voor kinderen van zes tot acht jaar. De boekjes zijn in het Nederlands en in het Papiaments. Een prentenboek heb ik ook gemaakt in het Engels en in het Spaans. Ik heb zelf die vakken ook gegeven op school. Het leek me handig voor de docenten als er eenvoudige boekjes waren voor de school. Maar de scholen hebben niet zo'n groot budget dat ze ruim boeken mogen aanschaffen. Ik verkoop in eerste instantie aan de boekhandels. Ik stuur de scholen ook een bestelbrief en die bestellen er dan een paar. Verder worden ze gekocht door de bibliotheken, hier maar ook door bibliotheken in Nederland. En ik verkoop ze ook via de boekhandels in Nederland.'

STICHTING

Roel Jungslager is gestopt met zijn drukkerij, maar niet met het schrijven en uitgeven van boeken. Hij heeft wel administratieve vorm veranderd. Sinds augustus 1989 is hij ook niet meer als onderwijzer werkzaam. Hij heeft gebruik gemaakt van de wachtgeld regeling en is nu bezig deze stichting op te zetten.

'Eerst was het een hobby. Ik was toen vrijgezel en ik financierde het min of meer van mijn salaris. Tot ik door de belasting werd aangeslagen voor 16.000 gulden. Ik lag meteen plat. Nu werk ik via een Stichting, zodat het financieel goed in elkaar zit. Ik heb al een stuk of tien manuscripten klaar liggen, van mezelf en van anderen. Goed geillustreerd, en die ga ik proberen op een beetje hoger plan uit te geven. Eerst ga ik een goede lay out maken en daarna moet ik een goede drukkerij vinden.'

Op Curacao?

'Ik ben bang dat die er op dit eiland niet is. Misschien op Aruba, dat moet ik onderzoeken. En anders in Venezuela. Er zijn de laatste tien jaar 27 Venezolaanse boeken bekroond op de Frankfurter Buchmesse. Sommige Venezolaanse kinderboeken zien er zeer goed uit en het zal daar relatief niet zo duur zijn. Dat is maar een mogelijkheid. Een andere is het aansluiten bij andere uitgeverijen.

Ik heb nu een boekje dat in Mexico wordt gemaakt. Ik had het eerst hier zelf gemaakt, 5000 exemplaren in het Papiamentu, 2000 in het Nederlands, 1500 in het Spaans en 1500 in het Engels. Dat heeft me 30.000 gulden gekost. Nu wordt het door Trillas in Mexico gemaakt voor verschillende landen in Zuid-Amerika. Het gaat om 20.000 exemplaren en zij verzorgen ook de distributie. Hun produktiekosten zijn veel lager. Ik weet niet hoe zij het doen, maar de verkoopprijs is omgerekend nu maar Nafl.1,50'

ENCYCLOPEDIE

In Venezuela is Jungslager bezig met de uitgever van een encyclopedie voor kinderen. Die encyclopedie wordt vertaald en aan het eind van het produktieproces van de Spaanse uitgave, zou dan nog een kleine oplage Papiamentse boeken gedrukt kunnen worden. Alle illustraties e.d. zijn dan al klaar. De meeste drukkers op Curacao staan niet te springen om kinderboeken te mogen drukken. Als ze het aannemen, blijft het vaak lang liggen. Het is ingewikkeld werk. Toch is er veel werk aan de winkel.

'Als je ziet wat er voor materiaal op de scholen aanwezig is. Dat werkt niet erg stimulerend voor de kinderen. Voor elk vak is nog veel te doen. Alle boeken zijn verouderd. De methodes zijn al minstens 20 jaar oud. Sommige boeken zijn er helemaal niet.'

Heeft men geld over voor nieuwe boeken?

'De ene keer wel, de andere keer niet. Dat hangt af van het bestuur of die ze op dat moment willen. Ik heb eens een atlas gemaakt. In eerste instantie zouden ze er 2000 afnemen. Ik vroeg daarvoor NAfl. 8,50. Dat was te duur. Ze vroegen een speciale prijs. Ik ben toen naar vijf gulden gegaan. Dat was nog te duur. Zelfs drie gulden was te duur. Nu lager kon ik helemaal niet gaan, dus dat is niet doorgegaan. Ik heb alleen een paar exemplaren voor mezelf gemaakt.'

VOORBEELDEN

Roel Jungslager illustreert zijn verhaal met voorbeelden. Hij laat allerlei boekjes die hij gemaakt heeft, zien. De meeste zijn getekend door Wop Sijtsma. Zo ook het boekje dat nu bij Trillas in Mexico is uitgekomen: *La pesada casa de paso lento.* Andere werden bijvoorbeeld geillustreerd door de Cubaan Waldo Saveedra Het tweede boek dat Roel Jung-

Onderwijzer werd drukker-uitgever

slager maakte, is *Het gidsje van Haiti:Uni.*

'In Nederland is dat een boekje voor de derde klas, maar hier is de taal te moeilijk. Ik heb het herzien voor ik het drukte en van alle samengestelde zinnen enkelvoudige zinnen gemaakt, om het zo eenvoudig mogelijk te houden.

Er treedt hier op Curacao een soort verbalisme op na het negende of tiende jaar. Kinderen kunnen de boeken niet meer begrijpen. Veel mensen hebben geen idee van het niveau van de lagere scholen hier. Het is bar laag. Het is maar een laag percentage dat doorstroomt naar het middelbaar onderwijs. In de zesde klas moeten veel kinderen boeken lezen van een tweede klas niveau. Niet hoger. Die kinderen wachten voor spek en bonen tot ze kunnen doorstromen naar de l.t.s.

L.T.S.

Ik heb ook op de l.t.s. lesgegeven. Daar hadden we echt eerste klassen. Drie daarvan gingen wel, maar de andere vijf klassen moest ik bezig houden. Daarmee kom ik op het andere probleem. De meeste kinderen zijn Papiamentstalig van huis uit. Er wordt echter verondersteld dat ze gelijk het Nederlands begrijpen als ze op de lagere school of op de kleuterschool komen. Hun interesse voor het lezen wordt steeds minder. In het beginstadium is die er wel. Maar als ze het steeds slechter doen, wordt die interesse steeds minder'.

En hoe gaat dat op de nieuwe Papiamentstalige school van Frank Martinus?

'Ze hebben me gevraagd om daar in te vallen. Daarmee hebben ze meteen een creatief iemand die nieuw materiaal kan maken. En ik weet waar ik mee bezig ben omdat ik zelf als onderwijzer gewerkt heb. Die kinderen inspireren je. Je kunt heel veel nieuwe dingen bedenken. Ik ben in Nederland wezen kijken op scholen waar veel kinderen van gastarbeiders zitten. Een kind uit Turkije kan ook niet opeens de lessen in het Nederlands volgen. Maar hier verwachten we wel van een Papiamentstalig kind dat het opeens de lessen in het Nederlands kan volgen.'

Wat gebruiken ze in Emmastad voor leesmateriaal?

'Ik weet het niet. Ze hebben me wel gevraagd langs te komen. Veel scholen hebben te weinig leesmateriaal. Ze werken vaak met heel oude leesboekjes. Ook hebben de meeste klassen geen schoolbibliotheek. Al willen de kinderen lezen, er zijn niet genoeg boeken om alle kinderen iets te geven. Dat is heel jammer.

Op de begroting van het land staat 120 miljoen voor het onderwijs. Daarvan gaat tachtig procent op aan salarissen. Op de hele begroting staat maar 40.000 gulden voor lesmateriaal. Dat staat in geen enkele verhouding tot het geld dat besteed wordt aan zeeppoeder e.d. Als je onderwijzer bent en je hebt hart voor de zaak, waarom ga je dan wel de straat op voor betere salarissen, maar waarom ga je niet staken voor beter materiaal? Het is een gevoelig onderwerp, maar ook hier wringt zich de schoen.'

SCHRIJNEND

Roel Jungslager geeft nog een paar schrijnende voorbeelden.

'Op het Departement van Onderwijs staat een drukmachientje. Dat is aangeschaft, maar niemand kan er mee werken. Dat staat er te staan. In de tijd dat Jacques Veeris minister van Onderwijs was, is er een nieuwe methode voor lezen begonnen: DE DERDE STAP. Die is niet gedrukt, maar bestaat uit een stapeltje fotocopieën met een gekleurd blaadje voorop. Het was de bedoeling dat er eerst mee gewerkt zou worden. Daarna kon het boekje verbeterd worden en geevalueerd. Dat is nooit gebeurd. Het wordt nog steeds als stapeltje fotocopieën gebruikt. Ieder jaar opnieuw worden ze gefotocopieerd. Op deze manier wordt de kinderen toch geen liefde voor boeken bijgebracht.

En het stimuleert ook niet het besef dat je ergens zuinig op moet zijn. Als je nagaat hoeveel geld er hieraan wordt uitgegeven en aan al dat andere stencilwerk! Dat wordt daarna gewoon weggegooid. Daar hadden ze al heel wat leuke boekwerkjes van kunnen laten maken.'

BEURS

Dit jaar heeft Frank Martinus verschillende van de boekjes van Roel Jungslager meegenomen naar de Frankfurter Buchmesse. Dat is een grote beurs van boeken in Frankfurt/ Duitsland, waar ook de verkoopcontacten gelegd worden door geheel Europa. De boekjes zijn daar enthousiast ontvangen.

Roel Jungslager zet zijn werk voort in de vorm van een stichting die ten doel heeft het verzamelen van fondsen om daarmee steun te verlenen bij het uitgeven van Antilliaanse kinderboeken in het bijzonder en Antilliaanse boeken in het algemeen in alle gangbare talen; het uitgeven van een kindertijdschrift; het uitgeven van educatief materiaal zoals leesboeken en methodes en het vertalen van literatuur ter verrijking van de Antilliaanse bibliotheek.

Verder wil de stichting het lezen propageren onder de bevolking in het algemeen en de jeugd in het bijzonder, steun verlenen bij het ontdekken en stimuleren van schrijvers en het distribueren van gepubliceerd werk.

Dat is een heleboel tegelijk, maar Jungslager wil niet te hard van stapel lopen.

'Ik begin met de boeken die ik al heb uitgegeven. Dan ga ik inventariseren wat er gedaan kan worden, bijvoorbeeld aan de schoolboeken. Je kunt niet alles alleen doen. Het beste is als er

Vervolg op pag. 4

ROEL JUNGSLAGER, ook bekend als Leo Regals uitgever en schrijver van kinderboeken.

Geit en pal'i lechi twee grootste rampen

Op Curaçao lijkt natuur te zijn verbannen naar park

=door Bart de Boer=

HET ECOLOGISCH evenwicht van eilanden is fragieler en subtieler dan dat van continenten. Hoe kleiner een eiland, hoe fragieler het ecosysteem. Dit wordt veroorzaakt door diverse factoren. Om de beginnen de bodem. Wie ooit geprobeerd heeft een boom te planten in de Curacaose bodem is er achter gekomen hoe snel de schop moet worden verwisseld voor een pikhouweel. Dit betekent dat de vruchtbare bovenlaag maar erg dun is. De Benedenwindse eilanden zijn allemaal gevormd uit onderzeese vulkanen. Het naar boven drukken van de aardkorst bracht de lavastroom dicht genoeg bij de oppervlakte om koraalriffen te doen ontstaan. Verdere opwaartse druk leidde tot de formatie van riffen boven water die te zien zijn in de prachtige kalksteen terrassen van Curacao en Bonaire (en Aruba?). Deze eilanden bestaan uit een kern van bazalt, lava en diabaas, gedeeltelijk bedekt door kalksteen. Door erosie van deze eerste bergen onstond bodemaarde, maar deze erosie vond niet plaats op dezelfde manier als op de continenten, waar machtige rivieren dagelijks tonnen erosie-materiaal vervoeren. Op onze aride eilanden, vond erosie plaats door wind en af en toe een bui. Ofschoon kalksteen en diabaas snel eroderen, vormen zij geen van beide een vruchtbare bodem. Een dikke laag bodemaarde vindt men slechts in enkele valleien als resultaat van duizenden jaren erosie.

Op de kale hellingen werd de bodemlaag snel weggespoeld door de regen, wat door vegetatie had kunnen worden voorkomen. Op een onbegroeide helling, worden druppels al gauw stroompjes en stroompjes kleine riviertjes met genoeg kracht om de vruchtbare aarde af te voeren. Op het hele eiland Curacao is dit te zien: kale hellingen, geen vegetatie en enkel rotsblokken.

Ga maar eens staan op de rotsen aan de zuidkust van Curacao bij Blauwbaai na een harde regenbui en je ziet een roodbruine waterval in zee vallen: een bodemlaag die in duizenden jaren werd gevormd weggespoeld op de koraalriffen. De schade aan het ecosysteem is onherstelbaar. Ontbossing vindt onder onze neus plaats.

EVOLUTIE

Eilanden nemen een unieke positie in in het ontwikkelingsproces want, door hun isolement, heeft de evolutie een grotere gelegenheid om hun gelimiteerde genenbestand te wijzigen. Elk eiland heeft zijn eigen endemische soorten, d.w.z. soorten die nergens anders ter wereld voorkomen. In het Caribisch gebied heeft elk eiland b.v. zijn eigen soort Anolis-hagedis, een kleine bruine hagedis met een kleurige keellap op Curacao bekend als de 'Kaku'. Door ernaar te kijken kan men vaststellen van welk eiland een Anolis-hagedis afkomstig is.

De eilanden Curacao, Bonaire en Aruba zijn voor vele soorten vogels honderdduizenden jaren geleden, aan het eind van de Ijstijd, onbereikbaar geworden. In die relatieve korte periode (tijd wordt in het licht van de evolutie gemeten in miljoenen jaren), hebben de parkieten op de diverse eilanden zich ontwikkeld tot aparte rassen. Evenals het geval was met de blauwgroene hagedissen.

Elke soort die terecht komt op een eiland vanwaar er geen ontsnapping mogelijk is, zal karakteristieken ontwikkelen die verschillen van die van de originele continentale soort, aangezien er een proces van aanpassing plaatsvindt aan het verschillende milieu. Dit geeft een uniek karakter aan flora en fauna van een eiland. Maar tezelfdertijd betekent het dat het ecosysteem van het eiland bijzonder kwetsbaar wordt voor beinvloeding van buiten.

VOEDSELKETEN

Op het vasteland zijn voedselketens vaak erg gecompliceerd. Een uitgebreide verscheidenheid planten zorgt voor voedsel voor allerlei soorten insecten, zoogdieren, vogels en reptielen, die op hun beurt belaagd worden door andere grotere carnivoren. Bovenaan staan de grote katten, arenden en grote reptielen. Een arend in een tropisch oerwoud b.v., kan kiezen tussen diverse soorten muizen en ratten, apen, vogels, reptielen en zelfs grotere insecten. Als door een of andere ramp een van deze voedselsoorten schaars zou worden, dan kan de arend eenvoudig overschakelen op ander voedsel.

Maar op kleine eilanden bestaat deze verscheidenheid niet. De voedselketen is hier veel eenvoudiger en daardoor veel kwetsbaarder voor verstoringen. Een droog jaar op Curacao kan b.v. leiden tot minder zaadvorming bij planten. Dit leidt op zijn beurt tot minder muizen, hetgeen weer het broedsucces van de uil (palabrua) verstoort, aangezien deze voor 60 procent van zijn voedsel afhankelijk is van muizen. Minder uilen betekent een jaar later weer meer muizen (als het tenminste genoeg regent om voldoende plantenzaadjes te produceren).

Op deze wijze zal de populatie van zowel de jager als de prooi sterker fluctueren dan het geval zou zijn in een complexer ecosysteem. Daardoor dreigt het gevaar van uitroeiing en plagen ook sneller dan elders.

Uiteraard zijn planten en dieren op een eiland ook beter aangepast aan verstoringen van het ecosysteem. In droge jaren leggen vogels simpelweg minder eieren om ervoor te zorgen dat zij in ieder geval een paar jong kunnen grootbrengen i.p.v. helemaal geen.

Het ecosysteem van een eiland is dus een fragiel netwerk van interrelaties tussen de betrokken organismen. En evenals bij elk ander web, kan één gebroken draad leiden tot schade aan de hele structuur.

INGRIJPEN

In recente tijden hebben twee rampen een belangrijke invloed gehad op het Curacaose ecosysteem en beide zijn door mensen veroorzaakt. De eerste was het invoeren van de geit, een veel voorkomende plaag op semi-aride eilanden.

Aangezien dit beest bijna alles eet, geen speciale verzorging nodig heeft en zich even snel voortplant als het spreekwoordelijk konijn, is de geit het dier bij uitstek voor kolonisten op een eiland met een droog klimaat. Met zijn komst echter, werd een grote herbivoor gemimporteerd in een vegetatiesysteem dat er daarvóór geen kende (het hert kwam waarschijnlijk nooit in grote getale voor in ons warme klimaat).

Uit oude kaarten weten we dat Curacao ooit begroeid was met dichte bossen van mahokbomen. Als deze gebruikt werden in de bouw, werden ze vervangen door nieuwe aanplant, zodat het 'bos' geconserveerd werd. Heden ten dage is het enige overgebleven mahok-bos te vinden in het Christoffel Park en het gaan daar om uitsluitend oude bomen. Er zijn geen jonge boompjes en dus geen teken van vernieuwing.

Hetzelfde geldt voor de Sabal Palm, een schaarse soort die ook alleen te vinden in het Christoffel Park. De bloem van deze palm produceert zaden die ontkiemen. Maar dan komen de geiten en die eten alle jonge spruitjes en plantjes op. Het is triest te zien hoe ze zelfs in ons Nationaal Park grazen en de boel vernielen.

Planten kunnen zich op twee manieren verdedigen tegen herbivoren: door stekels, of door een giftige vloeistof die hun oneetbaar maakt. De invloed van geiten is te zien over het hele eiland. Men ziet een tamelijk monotone begroeiing met de 'wabi' (een soort Mimosa met grote stekels) en cactussen. De geiten kunnen ook verantwoordelijk worden gesteld voor het verspreiden van de lastige stekelige 'spaanse juffer' (ingfrau) en divese soorten Opuntia. De stekelige bladen blijven in hun huid hangen, worden meegedragen totdat ze ergens anders vallen en uitgroeien tot een nieuwe plant. Grote velden spaanse juffers zijn een indicatie voor de aanwezigheid van geiten.

Een van de plagen waardoor de Curacaose natuur geteisterd wordt: de geit. Hij lust letterlijk alles, behalve dan de pal'i lechi, de andere plaag.

De geiten hebben dus gezorgd voor twee karakteristieke aspecten van onze vegetatie: de 'wabi' en de 'ingfrau'.

De tweede ramp was de invoer van de rubberplant bekend als 'pal'i lechi' of melkplant in de jaren van de Eerste Wereldoorlog. Deze plant werd geimporteerd uit Madagascar omdat zijn witte sap latex bevat dat vrij eenvoudig kan worden omgezet in rubber. Bovendien schiet de plant makkelijk wortel en verspreidt zich snel. Spoedig echter bleek de produktie van latex niet meer lucratief. Terwijl de plant in het wild groeide waren er geen natuurlijke vijanden (zelf de geiten lusten hem niet).

Als klimplant ging de pal'i lechi andere planten en bomen overwoekeren, nam hun licht weg en leidde tot hun dood. Uitroeien is bijna onmogelijk omdat de plant met wortel en al moet worden uitgegraven om te voorkomen dat hij weer opkomt. Ook deze plant is onze vegetatie gaan domineren en heeft geleid tot een verdere afname van de plantenvarieteit op het eiland die het landschap anders zo aantrekkelijk had kunnen maken.

Hebben wij met dat al geleerd van onze fouten? Het lijkt van niet. De twee gesignaleerde rampen zijn gevolgd door talloze andere, zowel grote als kleine, elk met een belangrijke inbreuk op ons ecosysteem. Hier volgt een korte lijst- bij lange na niet volledig- van hetgeen er de laatste jaren op Curacao is gebeurd:

- de laatste restjes typische kalksteen-vegetatie (die Bonaire er zo groen doet uitzien) zijn verwoest toen de overheid toestemming gaf om huizen te bouwen op het hoogst gelegen terras bij Souax, vlak bij het vliegveld;
- diverse hotelprojecten zijn van start gegaan op verschillende locaties zonder dat vooraf een studie is gemaakt m.b.t. de milieu-invloeden. Resultaat: veel onnodige en onherstelbare schade aan de vegetatie en dus aan het hele ecosysteem;
- diverse baaien zijn 'overzand' d.w.z. bedekt met een nieuwe laag zand die geleidelijk aan in zee wegspoelde en zo grote gedeelten van het koraalrif kapot maakte;
- het uitbaggeren van Piscadera Baai voor de aanleg van een jachthaven leidde ertoe dat een grote mangroveaanplant werd bedekt met zand. De haven is nooit verder gekomen dan de planningsfase...
- een industrieterrein is gepland in een van de laatste gebieden waar het Curacaose hert in de natuur voorkomt en waar een unieke vegetatie te vinden is (Malpais).
- er bestaat weliswaar een verbod op speervissen, maar er wordt niet gecontroleerd en opgetreden;
- er is ook een verbod op het wegwerpen van afval, maar de bekende groene flessen en cups zijn overal langs de wegen en baaien te vinden;
- er is geen controle op het vuil dat wordt gestort op de landfills. Na een regenbui ziet men een bruine stroom vanuit de landfill Brievengat in de baai van Janthiel uitmonden. Wat voor (schadelijke?) stoffen komen hiermee in de bodem en in het water terecht?
- er is geen controle op de verkoop en het gebruik van giftige pesticiden zoals Deldrin en Aldrin, die reeds lang zijn verboden in West Europa en de Verenigde Staten, maar bij ons vrijelijk verkocht worden.
- er is een Nationaal Onderwaterpark opgericht, maar toen het Seaquarium (... particulier project) ... gedeelte van dit park vr... werd het zonder meer ... een overgedragen. Tenzij ... park een wettelijke besch... ming krijgt, zullen parti... liere projecten in de ... komst het park aanzien... doen inkrimpen.

De laatstgenoemde pun... raken de kern van de ...: de overheid kent geen sam... hangend milieubeleid. Er ... dringende behoefte aan w... geving ter bescherming ... de Nationale Parken, vi... gebieden en diverse soor... dieren en vegetatie. Er ... reeds lang geleden een ... werp-wet opgesteld, m... deze is nooit afgekondigd. Boven alles heeft een eil... echter behoefte aan een be... king die zich het lot van ... natuur aantrekt, mensen ... weten hoe mooi hun eil... zou kunnen zijn en die ... willen behouden zoals he... en niet laten omtoveren ... een goedkoop resort van pa... bomen.

De bewoners van de Ne... landse Antillen, zijn op ... klein groepje na, niet mil... bewust. Op deze eiland... waarvan de eerste bewon... voor hun voedsel, kleding ... onderdak geheel afhanke... waren van de natuur, wo... deze vreemd genoeg ken... lijk beschouwd als een ... and, of hoogstens als iets ... tot een park moet wor... gelimiteerd.

De Nederlandse Antillen h... ben een unieke natuur, ... ten koste van alles m... worden behouden.

Roel Jungsiager... meer kinderboek...

Vervolg van pag. 3

verschillende instantie... bezig zijn, zodat er een wi... selwerking ontstaat. We mo... ten ons daarbij wel bew... blijven van de kwaliteit ... het inhoudsgehalte. In ... meeste landen zijn uitgev... rijen bezig. Hier is echt... geen enkele uitgeverij ... echt functioneert. Wat ik w... is af en toe iets uitgeven. ... moet beweging komen. Vol... gens Frank Martinus m... ten er wel honderd boek... per jaar uitgegeven worde... Dat kan ik niet. Ik ben al bl... als ik er vier per jaar ka... uitgeven.

TIJDSCHRIFT

Er zou ook een kindertijd... schrift moeten zijn. De org... nisatie daarvan moet go... zijn. Ik heb met de redact... van SAMSAM gesproken. Zi... maken een jaarplan. E... komen tien nummers pe... jaar uit en ze weten va... tevoren precies wat ze gaa... doen. Ik heb gehoord dat ... JUNIOR weer gaan uitge... ven. Dat is mooi. Dat is een ... van de weinige bladen di... goed gingen. Het kostte oo... maar 30 cent in het begin. Dat kon omdat het op kran... tenpapier wordt gedrukt. De... is ook een idee, bulkboek... maken. Eddy Pieters Hey... gers heeft dat ook gedaan. Hoe meer er gedaan wo... hoe beter het is. Het is bela... rijk dat kinderen gestim... leerd worden, dat ze va... jongs af aan zin hebben om ... te lezen en die zin houden. We moeten een goede lees... houding aankweken bij d... jeugd.'

Volgens "De Ideale Boekenlijst"

Maarten 't Hart meest gelezen door de jeugd

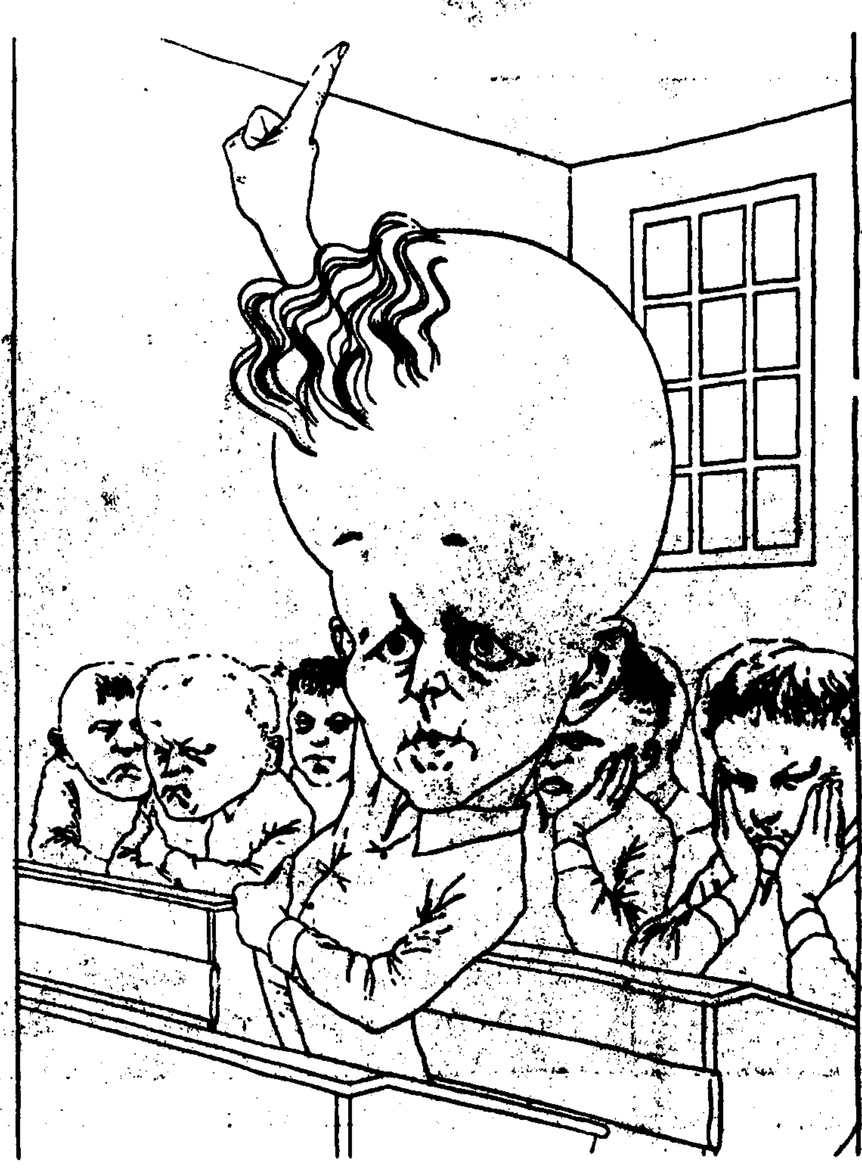
Jansen, Gelderlander-grote warenhuizen in Nederland hebben de laatste jaren de gewoonte om gelegenheid van de Boekenweek een eigen geschenk te presenteren aan het lezerspubliek. Met name het Bijenkorfconcern maakt daar veel werk van en viert zelfs de hele boekenmaand.

Dit jaar wordt dit jaar opgeluisterd met een heel aardig boekje, 'De Ideale Bibliotheek'. Daarin staat een lijst van honderd Nederlandse boeken 'die iedereen gelezen moet hebben'. De lijst kwam tot stand naar aanleiding van een enquête die het letterkundige blad 'Diepzee' hield onder scholieren. Aan de Nederlandse schooljeugd werd gevraagd een persoonlijke 'top-tien' samen te stellen uit de boeken die voor het eindexamen op het programma staan.

Een steekproef levert altijd iets, maar ook verrassende resultaten op. Zo blijkt dat Maarten 't Hart favoriet is bij de hedendaagse schooljeugd. Liefst zes van zijn boeken komen in de 'Ideale bibliotheek' voor: 'De Kroongetuige', 'Een vlucht regenwulpen', 'Ik had een wapenbroeder', 'Stenen voor een ransuil', 'De Jacobsladder' en 'Het vrome volk'.

Helaas wordt niet duidelijk gemaakt waarom jongeren een boek hoog op de lijst zetten. Het kan liggen aan de manier van schrijven van de auteur, de aantrekkingskracht van de titel, de reclame die de jongeren onderling maken voor een verhaal, of gewoon maar het feit dat het gaan om een 'lekker dun boekje'.

Meteen achter 't Hart volgen Jan Wolkers en Kees van Kooten, met elk vijf titels achter hun naam. Harry Mulisch, wiens 'De aanslag' helemaal bovenaan de tophonderd prijkt, verwierf vier nominaties, evenals Marga Minco, J. Bernlef, Ward Ruyslinck en Remco Campert. Ronduit verrassend zijn de twee titels van Frederik van Eeden - 'Van de koele meren des doods' en 'De kleine Johannes'- die bij de scholieren favoriet zijn, zeker als daarnaast kan worden opgemerkt dat auteurs als Hugo Claus, Jan Terlouw, Marijke Höweler en Jeroen Brouwers maar één vermelding wisten te verwerven.

Maarten 't Hart naar een tekening van Siegfried Woldhek uit de collectie van het letterkundig Museum.

Het boekje 'De ideale bibliotheek' bevat zeer lezenswaardige inleidingen bij dertig boeken, die uit de tophonderd gekozen werden.

KOMRIJ

De Bijenkorf brengt in de Boekenmaand ook een mysterieuze novelle van Gerrit Komrij uit,'De pagode'. Het speelt zich af op een afgelegen landgoed en de butler vertelt wat zich daar allemaal afspeelde. Maar ondanks alle afstandelijkheid die een bediende past, ontkomt de butler er niet aan ook betrokken te raken in die gebeurtenissen. Het is een spannend verhaal, waarin Komrij laat zien dat hij ook als verteller in de 'Ideale Bibliotheek' thuishoort.

Tenslotte heeft De Bijenkorf de al bijna traditionele bloemlezing op de plank liggen. Samensteller John Müller bracht eerder het Literair eetboek, drinkboek en anekdotenboek uit en heeft voor dit jaar gekozen voor het 'Literair leesboek'. Daarin zijn teksten uit binnen- en buitenlandse literatuur bijeengebracht die handelen over boeken, schrijvers en lezers.

Het warenhuis Vroom en Dreesmann heeft ook een 'eigen' Boekenweekgeschenk. 'Pure luxe' heet het boekje waarin acht columns van de journalist Jan Kuitenbrouwer over 'weeldepijn' ('het zeurend kloppen van de koopklier') werden verzameld. Kuitenbrouwer bezit het vermogen om alles wat 'trendy' is genadeloos te signaleren en raak te typeren. Dat deed hij onder meer in boekjes als 'Turbotaal' en 'Precies!'

'De Ideale Bibliotheek. 100 Boeken die iedereen gelezen moet hebben'. De Bijenkorf.
'De Pagode', Gerrit Komrij. De Bijenkorf.
'Pure luxe', Jan Kuitenbrouwer, Vroom & Dreesmann.

Sonnetten die beklemmen door hun grote eenvoud

= door R.F.M. Thuis =

DE DICHTER Jan Kuijper is een van de weinige sonnettisten, die op dit moment het sonnet au sérieux neemt. In 'Bijbelplaatsen' weet hij alledaagse gebeurtenissen met een emotionele lading te overgieten en te verpakken in de klassieke sonnetvorm. Hij verwoordt tegenstellingen tussen werkelijkheid en verbeelding en het heden en het verleden.

"Ik wilde meer: blinken, hoog van de toren" JAN KUIPER'S "BIJBELPLAATSEN"

Jan Kuijper is een jonge dichter, die een generatie sonnettisten geactiveerd lijkt te hebben om de klassieke dichtvorm weer in ere te herstellen. Hij gebruikt het sonnet zonder ironie en lijkt deze vorm nodig te hebben om binnen de strakke regels van de vorm, de vrije associatie open ruimte te geven. Hij verafschuwt uitspraak en keert zich tegen het algemene in de poëzie. Hij wenst een verhalende (epische) spanning op te bouwen. De anekdotische verteller die zijn woorden grijze kleuren meegeeft, maar met beide voeten op de grond blijft staan. Sonnetten die zich kenmerken door een beklemmende eenvoud.

ITALIAANS

Het woord sonnet komt van het Italiaanse 'sonare' (=klinken). Deze dichtvorm is ontstaan in Italië aan het eind van de dertiende eeuw. Met name het werk van Petrarca heeft invloed gehad op de Europese literatuur. In Nederland werd het sonnet hoogtij in de Renaissance en tijdens de Beweging van Tachtig. Het sonnet bestaat uit twee kwatrijnen (samen het octaaf) en twee terzetten (samen het sextet).

Tussen het octaaf en het sextet bestaat een bepaald verband. De overgang tussen de twee gedeelten heet wending, chute of volta. Het raamwerk van het sonnet ontstond in de dertiende eeuw toen aan het Italiaanse hof mathematici probeerden aan de dichterlijke taaluitingen van voornamelijk adellijke dames een strakke mathematische vorm te geven. De strijd tussen de gebondenheid van de vorm en de valse vrijheid van de taal vormden de kracht van het sonnet.

Ook in de sonnetten in de bundel 'Bijbelplaatsen' staat die strijd centraal. De vrije associatie stuwt de anekdotische inhoud van de verzen in de strakke vorm uit.

Kuijper opent de bundel dan ook met een motto van de dichter Leopold: 'Zooals hier deze letters staan, onbegrepen in hun [illegible] niet zonder [illegible] kelijke bedoelen'. Bijna alle sonnetten kennen een grillig verloop en de tijdsbepaling speelt een ondergeschikte rol. In een gesprek met Ton van Deel omschrijft Jan Kuijper zijn manier van werken als 'een soort automatisch schrijven'. Deze term werd eerder toegepast door de surrealisten in de jaren '20 en '30. Zij spraken van 'écture automatique' en streefden ernaar om de vrije loop van de associatie op schrift vast te leggen en daarbij de beperkende werking van het verstand uit te schakelen. Zoals bij Kuijper de vorm door de inhoud wordt overvleugeld.

CITATEN

In nagenoeg elk sonnet in 'Bijbelplaatsen' wordt de bijbelplaats, waar het gedicht betrekking op heeft uit de Bijbel geciteerd. Het betreft vrijwel steeds onbekende citaten. De eerste regel dicteert de volgende dertien regels van het sonnet. Kernwoorden uit die eerste regel komen steeds weer terug. De 'titels' zijn vindplaatsen, die verder weinig aangeven. Na het citaat in de eerste regel, begint het associatiespel en wordt de lading van de woorden steeds minder sacraal. De sonnetten zijn geen religieuze gedichten, maar de bijbelse spreuken dienen als startmotor van de verzen.

Het eerste gedicht, 'Jezus Sirach 43:21', is haast programmatisch te noemen voor de rest van de bundel. Het poëticale (=poëzie over poëzie) karakter treedt zeer nadrukkelijk op de voorgrond. De eerste regel kondigt dit aan, maar wordt al snel overrompeld door de alledaagse anekdotische werkelijkheid. De religieuze mantel wordt vrijwel meteen afgelegd.

JEZUS SIRACH 43:21
Hij giet de rijm op de aarde
gelijk zout.
Het was een witte wereld,
maar als pap,
wel [illegible], niet prikkelend. Eén stap
terug is het mijn bordje havermout:
ik lust het niet, het stolt, het is al koud,
mijn vader veegt mijn kin af met mijn slab.
Een helikopter is mijn laatste hap,
verspreid als de vogelen menigvoud.
Onan, de zwager die zijn zaad verdierf
tegen de aarde, werd door God gedood.
Het zout stiet de elleboog; en Judas stierf,
Lucifer bij zijn oor, aan een boomtak.
Mij vliegt het aan, per vliegtuig, trein en boot;
wat mij te veel is krijgt u op uw dak.

'Hij giet de rijm op de aarde...', God strooit de poëzie over de mens. Alleen God heeft dit voorrecht, immers Onan, Judas en Lucifer moeten het bekopen met de dood. Na de religieuze, poeticale beginzin volgt het gedicht het pad naar de jeugd. Via het cliché van 'de witte wereld' doet hij 'één stap terug' naar zijn bordje havermoutpap. Een gebeurtenis uit zijn eerste levensfase treedt naar voren. Vader geeft het kind te eten en probeert het ongewenste eten ('ik lust het niet') met behulp van allerlei trucjes aan het kind te slijten. 'Een helikopter is mijn laatste hap'; de vader speelt een spelletje, waarbij de lepel met pap een helikopter moet voorstellen. Het octaaf eindigt met een citaat uit Jezus Sirach. De alledaagse nuchtere sleur wordt bepaald door de bijbelse spreuken. Het gewone woord maakt het ongewone weer wat gewoner.

In de omslag naar de sextet neemt het poëticale karakter grotere vormen aan. Er wordt teruggegrepen naar de eerste zin van het gedicht, 'Hij giet de rijm op de aarde gelijk zout'. Onan, Judas, en Lucifer proberen God te volgen in 'het gieten van rijm', maar worden gestraft. God begon ermee, wij doen ook pogingen, maar het resultaat is rampzalig. Ook de dichter 'vliegt het aan'. Hier verwijst Kuijper weer naar het helikopterspelletje van de vader. De pap (=rijm) is koud, het stolt en de dichter lust het niet, waardoor de lezer 'het op zijn dak krijgt. Het woord 'gieten' speelt dus op verschillende niveaus een belangrijke rol.

In het gedicht 'Ezechiël 3:5' wordt poëticale karakter van deze bundel nadrukkelijk onderstreept. 'Bijbelplaatsen' bevat sonnetten over de kunst van de sonnetten. In 'Ezechiël 3:5' geeft de dichter te kennen, dat hij wil horen 'Tot een volk, diep van spraak en zwaar van tong'.

EZECHIEL 3:5
Tot een volk, diep van spraak
en zwaar van tong
moet ik behoren, en dat kun
je horen.
Ik wou, de mensen hadden
lichte oren,
oren waartoe alleen het licht
doordrong.
Sonnetten werden wel geen
lichte horen,
maar hun donkere krochten
werden jong
door 't jongenskoor met kaarsjes dat er zong.
Ik wilde meer: blinken, hoog
van de toren.
Er kwam geen eind aan de
uitgesleten treden,
Ze sleten steeds maar verder
uit. Nog even
en 't is glad als lange een
glijbaan, naar beneden.
Toch ben ik naar het hoogste
blijven streven
tot waar de klok met stomheid is gaan slaan.
'Maar boven in de wind stil kraait de haan'.

Kuijper lijkt hier een blinkende lans te willen breken voor het gebruik van de sonnetvorm. Hij roept de jonge generatie op om in de donkere gewelven van het verstarde klassieke sonnet een nieuw lied 'hoog van de toren' te zingen. Het recept van de jonge dichter Jan Kuijper wordt hier sterk belicht. De vrije associatie moet de duistere starheid van het keurslijf van de sonnetvorm oplichten en verteerbaar maken.

In het sextet waarschuwt hij de nieuwe generatie sonnettisten niet in de voetstappen van voorgangers te treden, immers' er kwam geen eind aan de uitgesleten treden. Ze sleten steeds maar verder uit. 'Het sonnet moet beschouwd worden als een motortje om taal te recyclen in een gedicht. Kuijper probeert met gebruik van clichés en bijbelse citaten zijn boodschap te vervormen en juist door deze vervorming wordt de sleur van deze boodschap steeds schreeuwender.

LOF

Bijna zeven jaar na het verschijnen van de bundel 'Bijbelplaatsen' verdient de dichter Jan Kuijper nog steeds alle lof voor zijn aanzet om jonge dichters enthousiast te maken voor het gebruik van het sonnet. Kuijper presenteert in deze bundel prachtige sonnetten. Hij toont dat de lezer de mogelijke gereserveerdheid voor deze klassieke dichtvorm van zich af kan leggen, omdat Kuijper gewone, alledaagse en herkenbare gebeurtenissen wil beschrijven. Het gewone woord maakt het ongewone weer wat gewoner.

Nogmaals de "Lirika Sosial" bij W. Kroon

IN ÑAPA VAN zaterdag 7 april jl. reageerde Aart Broek op mijn artikel 'Geen sprake van sociaal engagement bij W. Kroon' (*Amigoe*, 31 maart 1990). Daarin heb ik proberen aan te tonen dat de term 'lirika sosial', die Broek in nabootsing van Pierre Lauffer vaker hanteert, erg vaag is met betrekking tot sociaal geëngageerde poëzie.

De reactie van Broek is een toornige fanfare geworden. Het gaat zo in de trant van: Ik ga in juni a.s. mijn dissertatie verdedigen aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, ik wens het begrip 'engagement' in mijn opstel niet te beperken tot betrokkenheid vanuit een politieke visie, Pierre Lauffer had meer kennis en inzicht dan Habibe in de betreffende vooroorlogse kontekst, het is arrogant om de hedendaagse wijze van het uiten van sociale betrokkenheid als maatstaf te nemen voor de wijzen waarop in vroeger jaren betrokkenheid bij maatschappelijke problemen werd geuit, etc.

Ik wil [illegible] Broek zou [illegible] dan [illegible] de [illegible] hem [illegible] term [illegible] die in [illegible] handelingen te gebruiken. Ik heb voorbeelden gegeven van werkelijk geëngageerde poëzie. Ik heb ook gewezen op het taalgebruik bij dit soort poëzie.

Hij heeft, helaas, mijn artikel als een persoonlijke aanval gezien, waardoor hij uit zijn evenwicht is geraakt. En dan krijg je een [illegible] den over niet ter zake doende feiten zoals 'Is Afro-Antilliaanse poëzie nou 'false Black poetry' of niet?', 'Is Yerba Seku's poëzie literatuur of niet?', over 'ontblote dijen in een nonnenklooster' en over 'ontblote boezems aan het strand in Scheveningen'. Ik heb beweerd dat de door Broek zo verheerlijkte poëzie van Willem Kroon helemaal niet sociaal geëngageerd is.

Maar Broek verliest zich, jammer genoeg, in allerlei irrelevante zaken en noemt mij aan het eind 'arrogant'. Ik begrijp niet waarom iemand 'arrogant' genoemd moet worden, wanneer hij probeert uit te leggen (volgens mij met universeel geaccepteerde criteria) dat de poëzie van Kroon niet sociaal geëngageerd is.

De maatstaf die door mij gebruikt werd is helemaal niet van vandaag. (vervorming door Broek!) De geëngageerde poëzie die ik voor ogen had was van dichters zoals Aimé Césaire, Jacques Roumain, Léon Damas, Nicolás Guillén, Regino Pedroso (ik heb ze met name genoemd). Dit zijn dichters die in ongeveer dezelfde tijd schreven als Willem Kroon (jaren dertig). Maar terwijl hun werk duidelijk revolutionair is (let op hun TAALGEBRUIK, heer Broek!) ademen de gedichten van Kroon nog de sfeer van eind vorige eeuw. Over 'literatuurkritische stukken' gesproken!

CONCLUSIE

Aart Broek verdient alle lof voor zijn nimmer aflatende onderzoeken in Curaçaose periodieken en dagbladen. In dit positieve licht dient mijn artikel in de Amigoe van 31 maart jl. gezien te worden en niet in de zin van de banale gedachte als zou mijn artikel 'wetenschappelijk' zijn en dat van hem niet. Dat was ook de reden waarom ik hem soms bepaalde gegevens over Papiamentstalige literatuur van harte heb gegund.

Over die 'lirika sosial' heb ik hem reeds twee jaren geleden mijn bezwaren bekend gemaakt (na een lezing aan de UNA in 1988 over Kroon en Hoyer). Nu wenste ik het schriftelijk te doen en heb ik mijn argumenten op een rijtje gezet. Gevolg: toornige fanfare en aanvallen ad hominem.

Kritiek zal er altijd zijn.

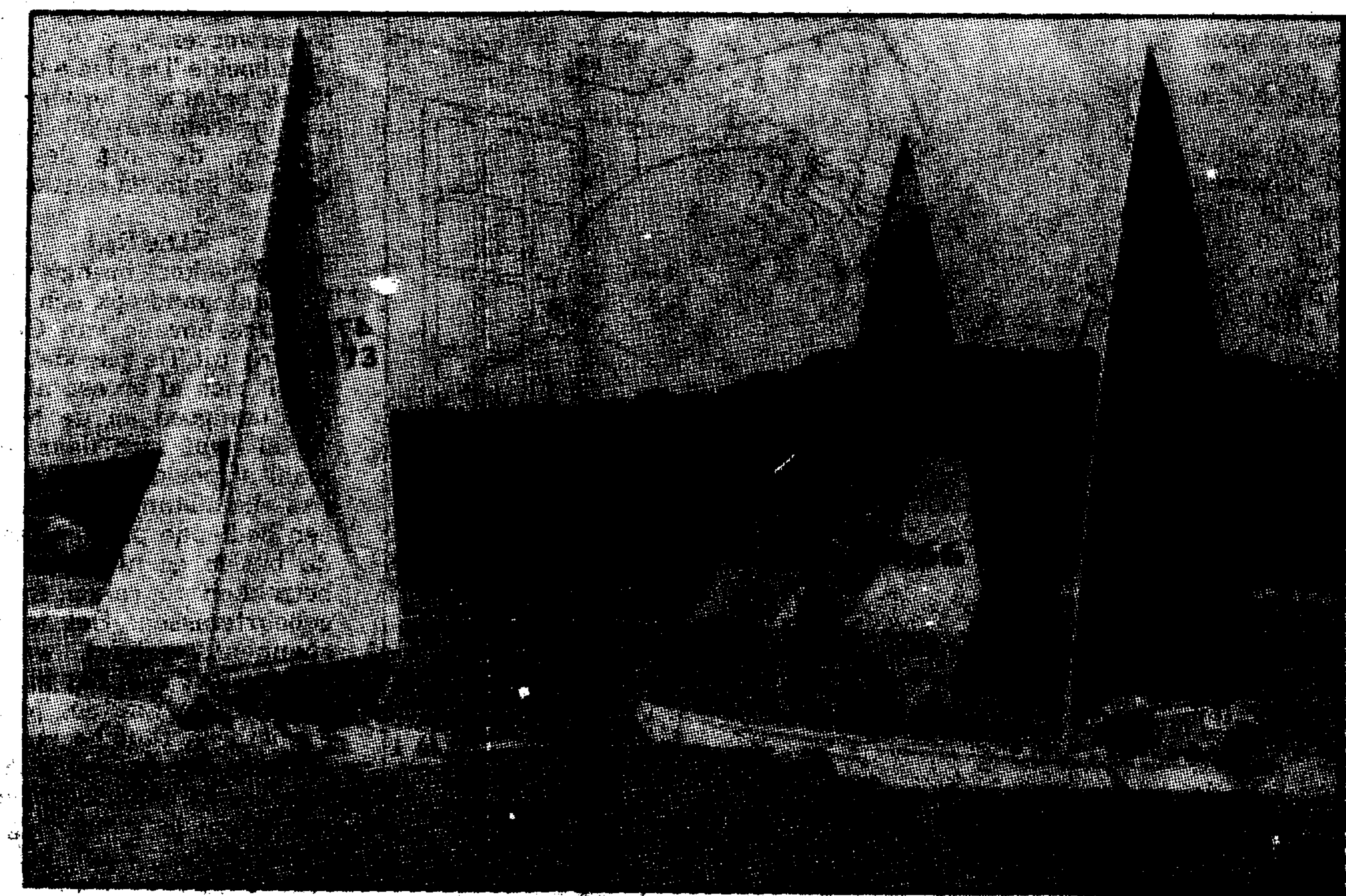
Het is wel gepast — en zeker bij een promotie — om alle beweringen te funderen op reële en geloofwaardige argumenten.

Indien men de term 'lirika sosial' (van Pierre Lauffer) wil gebruiken en de opponent wil graag weten waarom die zo goed hanteerbaar is, dan kan men RUSTIG een betoog opbouwen door de zaak rationeel [illegible] te doen. Het is niet zo vanzelfsprekend dat die term bruikbaar is (wetenschappelijk gesproken) [illegible] het Pierre [illegible] hem invoerde [illegible] respect natuurlijk voor de nationale dichter [illegible]

DR. HENRY HABIBE

(discussie gesloten. Red. Amigoe)

Curaçao

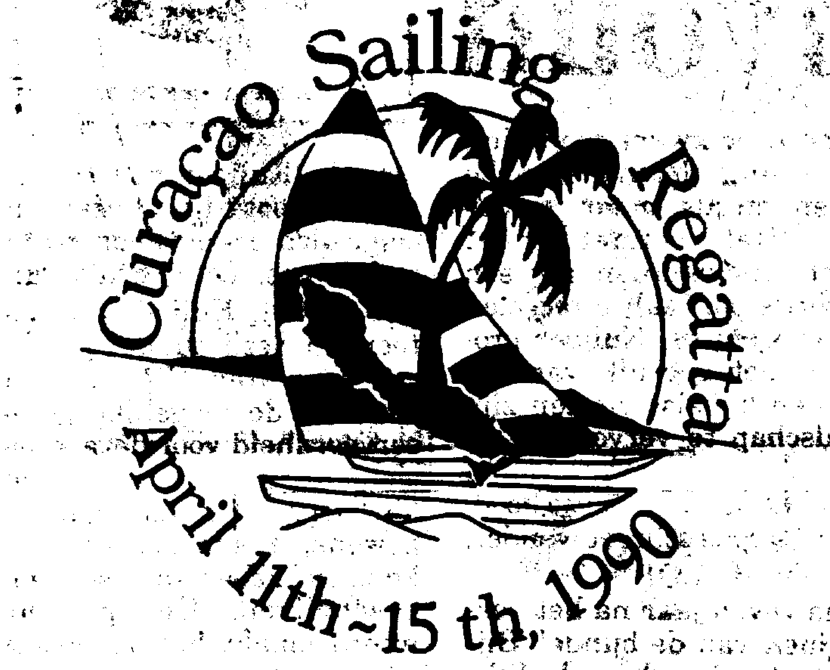

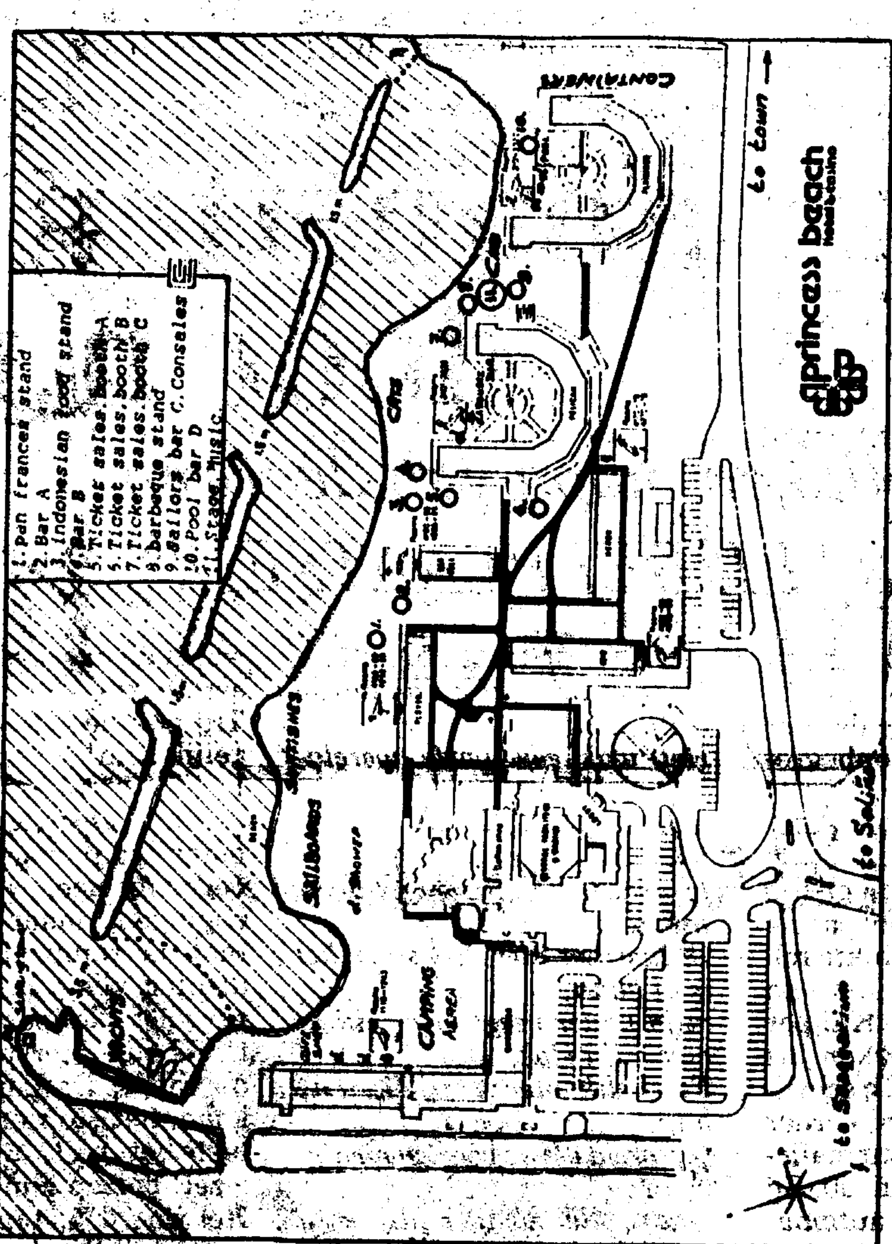
Curaçao ... dit jaa...

WILLEMST... in het teken ... Regatta 1990... Er zijn dit j... jaar duidelij... nemen. Timo ... Was het vorig... de vele toesch... toch wel lang... kan men bij ... kleurrijke eve...

De plaats van vorig jaar, het Coral Cliff Hotel te Bandabao, bleek te klein. De hotel-accomodatie was niet toereikend. Velen werden onverrichter zake teruggestuurd. De toen beloofde uitbreiding is niet gerealiseerd. Slechts de funderingen van enkele kamers kwamen (een heel klein stukje) van de grond. 'Als je dan nu merkt op welke wijze het management van het Princess Beach Hotel & Casino zijn medewerking geeft bij alle mogelijke problemen, dan is dat een grote verademing', aldus een echt tevreden Commodore Hilhorst, die op tijd de bakens verzette.

Toegegeven, de Regatta is nog niet achter de rug, er kan natuurlijk nog van alles mis gaan. Maar tot aan het eerste startsein is iedereen duidelijk optimistisch. En,

Regatta

RACE

Friday

Time
09.00
09.30
09.50
10.05
10.30
13.50
14.05

Saturday

Time
09.00
09.30
09.50
10.05
10.30
13.50
14.05

Sunday

09.00
09.30

HAPPY SAILING

Regatta '90

[Re]gatta [dicht]erbij

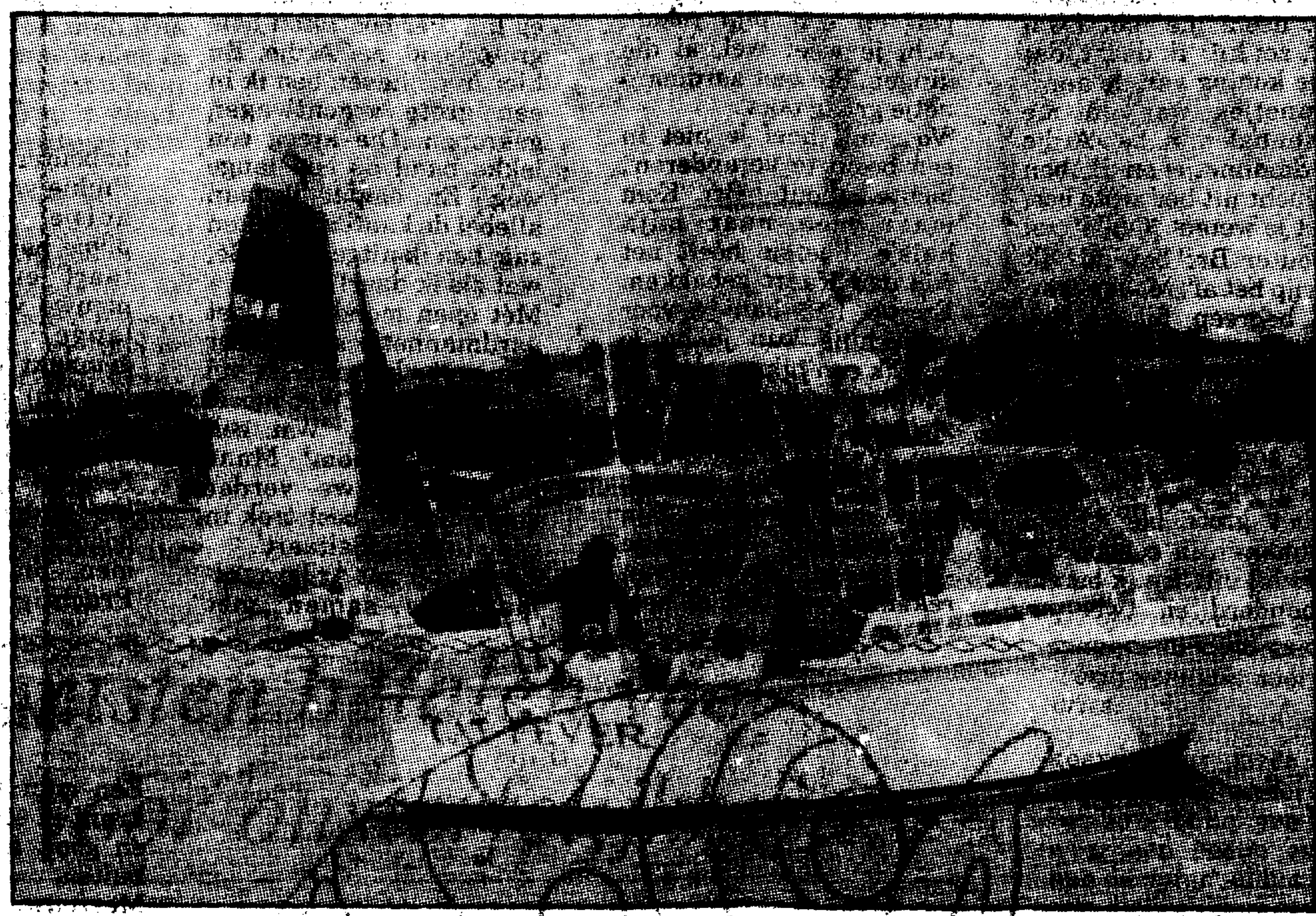
...n weer geheel [C]uraçao Sailing [H]otel & Casino. ...et voorgaande ...ede waar te ...e weg! ...erweging voor ...stappen en de ...dernemen, nu ...end' naar dit

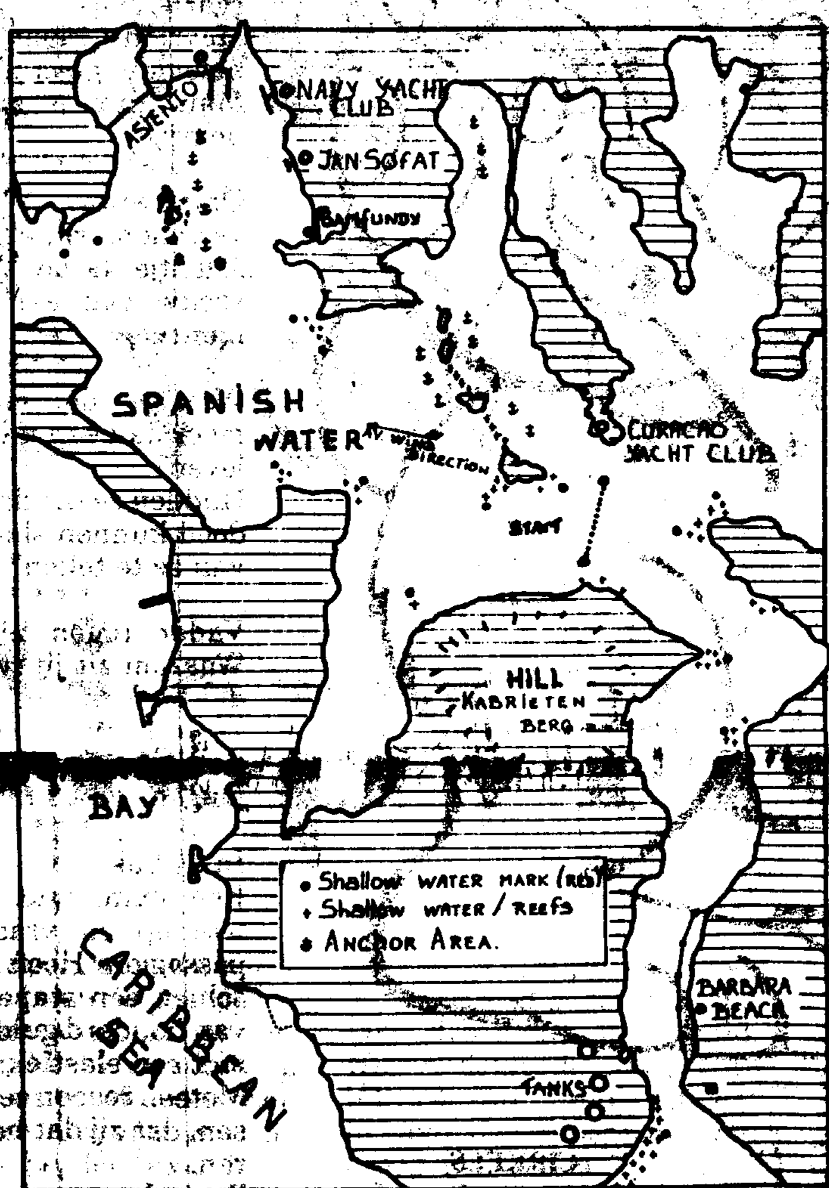
...bont gekleurde zeilen van de Catamarans, met hun niets aan het toeval over latende reclameteksten, de statige grote jachten met hun bleek-witte zeilen, geven de toeschouwers een prachtig uitzicht.

Met terechte trots is dit jaar het woord 'international' voor de Regatta geplaatst. Met behulp van de in zo'n situatie onmisbare sponsors kunnen we deelnemers uit Nederland, de Verenigde Staten, Venezuela, en, last but not least, Aruba begroeten. Samen met de deelnemers van Bonaire en onze lokale watersporters, zullen zij allen de ingrediënten zijn van hopelijk een succesvolle zesde Curaçao Regatta.

We wensen de organisatoren, de zeilers en de toeschouwers een aantal zeer prettige Regatta-dagen toe met veel wind en veel zon!

'90

Curaçao Sailing Regatta
April 11th ~ 15 th. 1990

[PRO]GRAM

Flag
H
G
W

Flag
H
G
W
H
G

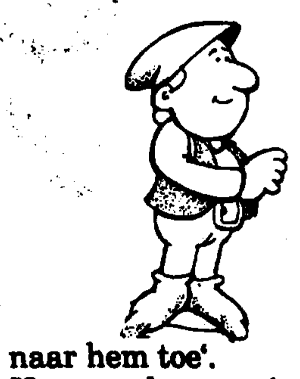
Flag
H
G
W
H
G

Het aardmannetje

= door Nel Basilio =

'KABOUTER Brr, er loopt een kaboutertje in de mondi, maar jij bent het niet en Poetsje en Pinkie zijn het ook niet'. Twee parkietjes kwamen opgewonden kwetterend naast kabouter Brr op het bankje voor het huis zitten. 'Weten jullie het zeker?' vroeg kabouter Brr, 'Misschien is het een muisje met de puntmuts van Pinkie op'. 'Muisjes hebben geen knobbelneus', zei een van de parkietjes. 'En ook niet zulke flaporen', schetterde de tweede.

Ja, toen werd het kaboutertje toch wel nieuwsgierig. Hij stapte op de rug van een van de parkietjes en vloog met ze de mondi in. 'Kijk, daar onder dat rotsblok zit hij', wezen de parkietjes. 'Nee maar', zei het kaboutertje verbaasd, 'Als dat geen aardmannetje is! Hoe komt die nu hier in de mondi terecht? Breng me maar gauw

naar hem toe'.

Het aardmannetje keek niet erg vrolijk. En hij was zo in gedachten, dat hij de parkietjes en het kaboutertje niet eens in de gaten had. 'Hallo!' riep kabouter Brr. 'He! Wat? Oh!' Het aardmannetje sprong verschrikt overeind en zette het op een lopen.

'Hela!' riep kabouter Brr verbaasd, 'Ik doe je niets! Oh, daar heb je het al'. In zijn haast was het aardmannetje over een tak gestruikeld en lag languit op de grond. 'Ik vertik het!' riep hij maar steeds, 'Ik vertik het! Ik doe het niet!' 'Goed, goed, goed', suste kabouter Brr, 'Van mij hoef je het niet te doen, hoor. Maar wát wil je eigenlijk niet doen?'

Verlegen krabbelde het aardmannetje overeind. 'Eh, neem me niet kwalijk', zei hij. 'Ik dacht, dat je de koning van de aardmannetjes was en me kwam halen. Ik ben Ardje Aardmannetje en ik ben gevlucht uit het grote bos, moet je weten'. 'Oh ja', zei kabouter Brr beleefd, 'Ik begrijp het al'. Maar eigenlijk begreep hij er hoe langer hoe minder van.

Het aardmannetje had het best in de gaten. 'Als wij aardmannetjes zo ongeveer 500 jaar oud zijn, zoeken we een mooi plekje in het grote bos op en veranderen in een boom', legde hij uit. 'En ik ben al vijfhonderd en twee en een half jaar, maar ik wil nog geen boom worden. Ik wil rondlopen en zingen en lekkere taartjes eten en in een zacht bedje slapen en een pijp roken. Ach, je weet wel, al die dingen, die een aardmannetje graag doet'.

'Voor mij hoef je niet in een boom te veranderen', lachte kabouter Brr. 'Kom maar mee naar mijn huisje. Poetsje heeft net een dadeltaart gebakken. En op het bankje voor mijn huis kun je op je gemak een pijpje roken'.

Dat liet het aardmannetje zich geen twee keer zeggen. Vrolijk zingend liep hij met zijn nieuwe vriendje door de mondi. Zijn benen waren een beetje stijf, want per slot van rekening was hij al heel oud en erg vlug kwamen ze niet vooruit. Maar dat vond kabouter Brr niet erg. 'Hoe ben je eigenlijk hier terecht gekomen?' vroeg hij. 'Per boot. Een hele grote boot', zei Ardje. En hier in de haven ben ik in een grote vrachtwagen gekropen. Die kreeg een lekke band op een lange weg. En omdat ik aan allebei de kanten struiken zag, ben ik uitgestapt. Hé, wat zie ik daar!'

Met open mond bleef het aardmannetje staan voor een grote kibrahacha vol gele bloemen. 'Wat mooi!' mompelde hij, 'Wat een prachtige boom! Maar kom, laten we verder gaan. Ik heb best trek in een stukje dadeltaart'.

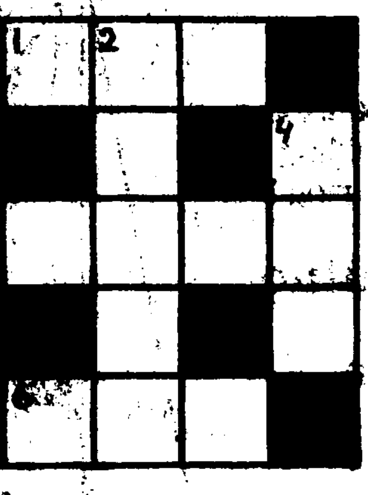
Even later zat Ardje aardmannetje samen met

kabouter Brr, Poetsje en Pinkie voor het kabouterhuisje. Hij rookte zijn pijpje, hapte van zijn dadeltaart en vertelde zijn nieuwe vriendjes over de lange reis, die hij gemaakt had. Maar toch leek hij een beetje verstrooid. 'Heb je het wel naar je zin?' vroeg Poetsje bezorgd. 'Och ja, Jaja' knikte Ardje, 'Weet je, die boom met al die gele bloemen, die was prachtig. Prachtig, Ja. Weet je, kabouter Brr, zo'n ... zou ik graag will... den'. 'Wel wel!' zei ... ter Brr verwonde... knikte Ardje, 'Va... slaap ik nog één ... een bed en mo... tend ga ik naar di... die we vandaag gezi... ben en dan word ... zo'n boom'.

En zo vertrokken de k... tertjes de volgend... tend in alle vroegt... de bloeiende kibra... Daar zocht Ardje ... mannetje een mooi ... op. Plechtig gaf h... vriendjes een han... kijk, daar schoten ... paar wortels uit zij... ten de grond in. Zij... en werden één st... zijn buik en rug ver... den in boomschors... armen werden takk... vol gele bloemen, ... zijn hoofd niet een... zag. En in de hele ... was geen mooiere ... hacha dan Ardje ... mannetje. Oh nee, ... kibrahacha!

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Bij je huis heet het een tuin, maar bij een boerderij heet het een...; 5. Papa; 6. Zeer.
VERTIKAAL: 2. Schepenbouwer; 3. De eerste vrouw op onze aarde; 4. Niet rijk.

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Kaya Betico Croes 110; Bonaire de heer Linkels, P.O.Box 122) En zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Winnaar van deze week:

Eugene van der Meulen
Fosfaatweg 5
Curaçao

Hij ontvangt een waardebon van f.15,- van Augustinus Boekhandel.

OPLOSSING VORIGE KEER

HORIZONTAAL: 1. Stam; 5. Tas; 6. Ar; 7. E.K.; 8. KLM; 9. Sol; 10. Kaneel; 13. Dol; 14. Eer; 15. Ik; 16. Nr.; 17. Eng; 18. Laan.
VERTIKAAL: 1. Steek; 2. Tak; 3. As; 4. Arm; 6. Alle; 8. Koel; 9. Snor; 11. Ader; 12. Laken; 14. Eng; 15. Ina; 17. E.a.

Om te kleuren

Uit de schoolkrant

TANTE NEL leest de verhaaltjes uit de Schoolkrant met heel veel plezier. Ik hoop, dat jullie ze net zo leuk vinden. Hier is weer een verhaaltje. Het is van Wendley Ursulita uit klas 3A van de Marnix School.

* * *

TWEE HONDEN EN EEN POES

Er waren twee honden, één heette Janhol en de andere Jansol. En er was ook een poes, die heette Johan. Op een dag was Jansol op pad gegaan ... Jansol toen hij voor zijn neus zag een wolf. Hij rende weg en struikelde over een steen. De wolf komt aanlopen! Jansol schreeuwde help help! Janhol en Johan renden naar buiten. En ze pakten Jansol op hetzelfde ogenblik en renden naar huis. De wolf rende en rende. Ze hadden Jansol zijn voet in verband gedaan. De volgende dag gingen Johan en Janhol naar de wolf zoeken en zoeken. En opeens kwam de wolf te voorschijn. En de wolf... die at Johan op.

Poesie versjes

Uitknippen en inplakken

Een plaatje hier, een plaatje daar
De versiering is al klaar.
Nu nog snel mijn wens geschreven:
Ik hoop, dat je nog heel lang zult leven.

* * *

Ik plak hiernaast geen plaatje
maar wel een klein portret,
Dan weet je later wie het was,
die nu haar naam hier zet.

* * *

In plaats van een poesieplaatje plak
je dus een foto'tje van je zelf.
Is dat geen leuk idee!

Versjes van vroeger

's Morgens kraait de haan:
Opstaan! Opstaan!
Maar o wee, de luilak
Die de haan niet hoort,
Laat en suf zijn boek pakt,
Leert geen enkel woord.
Hij zal als een domoor
Door het leven gaan.

Wist je dat ???

DE GELEERDEN hebben onderzocht, wat nu eigenlijk de oudste spelletjes waren. Dus wat kinderen van volkeren, die duizenden jaren geleden leefden, speelden. En ze kwamen tot de ontdekking, dat niet alleen de kinderen, maar ook de grote mensen speelden. Ja echt, spelletjes in de kring, knikkeren en tollen. Maar ze deden het niet om, net als kinderen, zo maar te spelen. Ze geloofden in goede en kwade geesten.

En om die te vriend te houden, vooral de laatsten, gebruikten ze 'tovermiddelen' zoals de knikker en de bel en het poppetje. De tol bijvoorbeeld was het tovermiddel voor regen. En de pop bracht geluk. De knikker en de bel zorgden ervoor, dat de zon scheen. En de boze geesten werden bang gemaakt door in een kring te dansen.

* * * * * * * *

Van 18 februari tot 1 april is er in Utrecht in het Universiteits-museum een uitvinders-tentoonstelling. De uitvinders zijn geen heel geleerde bollebozen, maar 22 gewone kinderen met niet meer dan een kleuterschool- en lagere school-opleiding. Net als jullie dus. 6000 Kinderen hebben meegedaan aan een uitvindingen-wedstrijd en deze 22 hadden de leukste, slimste of handigste uitvindingen gedaan.

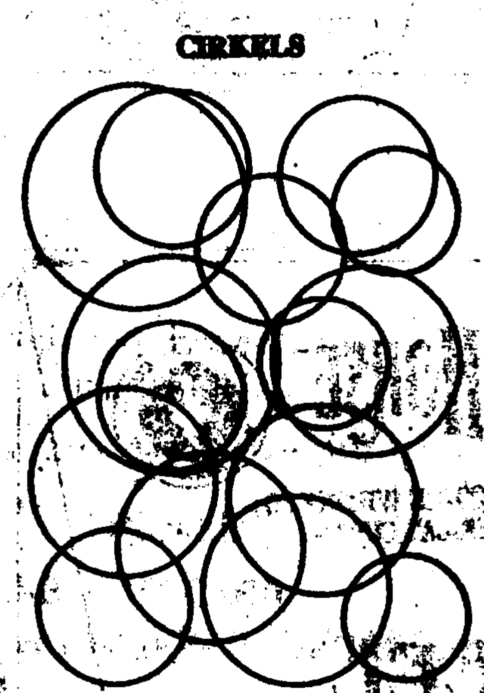
Om een voorbeeld te geven: een leesbril voor onder de douche. Het is een licht glazen kastje, dat met 2 touwtjes en een katrol aan een bril in het plafond van de douche hangt. Twee blaasbalgjes zorgen voor het omslaan van de bladzijden: een groene voor vooruit en een rode voor achteruit. Heel gemakkelijk, als je een proefwerk moet leren en een hoofdstuk nog eens wilt herhalen.

* * * * * * * *

In de eerste jaren na 1800 werden er in Nederland al heel veel kinderboeken gedrukt. Ze waren niet groot. Ongeveer ze groot als een pocketboek. Maar ze hadden vaak honderden plaatjes. De drukkers zochten goede kunstenaars om de plaatjes in de boeken te tekenen. En... lieten arme kinderen de plaatjes (die zwart-wit waren) met de hand inkleuren. Kinderarbeid was toen nog niet verboden, maar ik denk, dat de kinderen dit werk best wel graag gedaan hebben.

* * * * * * * *

CIRKELS

Hoeveel cirkels tel je?

Oplossing cirkels: 15.

Mopjes

Een man zit in de bus een krant in stukjes te scheuren en gooit alle snippers naar buiten.
Mevrouw: Waarom doet u dat nou?
Man: Om de tijgers af te schrikken.
Mevrouw: Maar er zijn toch helemaal geen tijgers?
Man: Kun je zien hoe het helpt!

* * * * *

Onderwijzer: Wie kan mij vertellen, wat een epistel is?
Mientje: Ik denk, dat het de vrouw van een apostel is, meneer.

* * * * *

Weet je, dat er in Napels meer dan een miljoen ratten leven?
Hadden ze die dan niet beter dood kunnen slaan in plaats van ze te tellen?

* * * * *

Vader tegen zijn zoontje: Waarom zit jij zo gehaast in dat boek te lezen?
Zoontje: Ik ben gisteren veertien jaar en dit boek is voor jongens van 8 tot 12 jaar.

* * * * *

In de bus.
Een man bukt zich, raapt iets op en vraagt aan de passagiers: Heeft iemand misschien een stapeltje briefjes van honderd gulden verloren met een elastiekje erom?
Meteen roepen een paar mensen, dat zij dat hebben verloren.
Zegt de man: prachtig. Ik heb zojuist het elastiekje gevonden.

* * * * *

Onze vriend...

MIJN MOEDER g... bij een vriendin op... En toen ze daar een... de porch zat, zei ze: ... daar in de tuin l... poes, die sprekend ... Korkie lijkt. Of... ne... het is Korkie!'
Ze heeft waarschijnl... achterbank van de ... gen ..., zonder ... moeder het in de g... En zo ging Korkie ... eerst in haar 12-ja... op bezoek. Dat was ... wennen natuurlijk. ... es in de tuin en op ... moest ze, even ruike... ... tjes. Oost West, thu... dacht ze zeker.
En dat het een gro... tuur voor haar ge... bleek wel, toen ze w... kwam. Haar hele b... water dronk ze leeg... eten schrokte ze na... alsof ze drie dagen ... te eten had gekreg... zat ze bij onze ... poezen. Zeker om ... ren en kleuren te ... wat ze allemaal me... had.

HALLO jongens en meisjes, De Curaçaose Quota Club organiseert een tekenwedstrijd voor alle jongens en meisjes in de leeftijd van 6 tot en met 13 jaar. Het onderwerp van de tekenwedstrijd is 'het gehoor en onze omgeving'. Rondom ons heen zijn er toestanden, die prettige geluiden veroorzaken, maar ook toestanden die nare of oorverdovende geluiden veroorzaken. Deze laatste kunnen natuurlijk schadelijk zijn voor ons gehoor.
Geef hier iets van weer in de tekening. Laat zien hoe fijn het is om prettige geluiden te horen en hoe je je oren moet bescherme... harde geluiden.
Er zijn prijzen in ... tijdskategorieën: ... deren van 6 tot en ... en van 10 tot en m...
Inleverdatum voor ... ningen is 5 mei ... kunt ze inleveren ... gas Quota ... 3566.

Van 22 mei tot en m... zal er een expositi... den worden van al... mende tekeningen in... bare Bibliotheek. ... uitreiking zal tijde... ning van deze te... ling plaats vinden.

Tellen

Volg de stippen van 1 tot 21 en kleur.

Cryonisten betalen veel geld voor onsterfelijkheid

Opgeschort leven in de diepvries

DE OUDE Egyptenaren waren van mening dat het lichaam vn een overledene gaaf en bewaard moest blijven. Alleen als een lichaam gemummificeerd was, kon de ziel in het stoffelijk omhulsel terugkeren en zo het Hiernamaals betreden.

Ook cryonisten propageren het idee dat het menselijk lichaam geconserveerd moet blijven om ooit het eeuwige leven terug te krijgen. En niet in het Hiernamaals, maar op de planeet Aarde. In plaats van het mummificatieproces hangen cryonisten het minstens even ingewikkelde vriesproces aan. Ze gaan er vanuit dat met de huidige stand van de medische techniek veel ziekten niet kunnen worden genezen en men dus moet wachten tot een tijd waarin dit wel kan. En er is geen betere manier om een mens te bewaren dan hem of haar-na een bewerkelijk proces- in een met vloeibare stikstof gevulde tank bij een temperatuur van 196 graden onder nul te conserveren.

Science fiction of het script van een nieuwe horrorfilm? Neen, het idee van het invriezen van overledenen is big business aan het worden. Niet alleen in het land van herkomst, de Verenigde Staten, maar ook in Europa. De term cryonist (cryon is het Griekse woord voor koude) werd voor het eerst gebruikt in 1964 in het boekje 'Het vooruitzicht op onsterfelijkheid', waarin de 'wetenschappelijke waarschijnlijkheid' werd gepresenteerd dat mensen die waren overleden en daarna bevroren, op een goede dag weer tot leven gewekt zouden kunnen worden. Het boekje werd geschreven door de Amerikaan Robert Ettinger, toen hoogleraar wis- en natuurkunde en tegenwoordig goeroe van de cryonistenwereld.

De operatiekamer van Alcor, waar een 'patiënt' gereed wordt gemaakt voor de diepvries.

DE STICHTING Alcor, genoemd naar de uiterst zwakke ster in de Grote Beer die alleen door mensen met een zeer scherpe blik kan worden gezien, werd in 1972 opgericht als één van de eerste cryonisten-verenigingen. Twee jaar geleden verhuisde de non-profit organisatie naar een industrieterrein in de buitenwijken van Riverside, een slaapstad ten oosten van Los Angeles. Onder leiding van Mike Federowics, die zijn naam onlangs officieel in Mike Darwin heeft veranderd, werd Alcor opgebouwd tot de huidige bloeiende organisatie.

De Stichting maakt aanspraak op de titel van 'swerelds grootste en meest kundige verschaffer van cryonistische 'opschortings-diensten'. Maar veel competitie heeft Alcor dan ook niet te verduren: er bestaat slechts een dochteronderneming in San Francisco en twee andere cryonisten-bases zijn in Florida en Michigan gevestigd.

Het succes ging niet altijd van een leien dakje. Na een groeiende interesse in cryonisatie in de late jaren zestig en het begin van de jaren zeventig, daalde het enthousiasme ronds 'levens-opschorting'. Een van de redenen hiervoor was het idee dat cryonisten vooral in hoop handelen en meer bezorgd waren om een goed leven voor zichzelf dan om een beter leven voor hun cliënten in de toekomst.

De slechte naam van de levens-opschorters leek gevestigd toen in 1981 de Cryonisten Vereniging van Californië failliet ging na het verliezen van een rechtszaak om een miljoen dollar. De zaak was aangespannen door de familieleden van vier personen wier lichamen door de vereniging geconserveerd hadden moeten worden. Getuigen verklaarden dat de vriespogingen, die onder leiding stonden van een televisiereparateur, niet slaagden en dat de vereniging desondanks bleef vragen om duizenden dollars 'onderhoudskosten'. Ook toen er niet veel meer te onderhouden was.

SCHILDPADDEN

De 35-jarige Mike Darwin, naar eigen zeggen met afschuw vervuld over de frauduleuze praktijken van sommige cryonisten, verhuisde in 1980 naar Californië en sloot zich aan bij Alcor. Hij heeft geen verdere technische ervaring dan het bedienen van een nierdialysemachine, maar is al van jongsaf bezig met cryonisme. Tijdens biologielessen op de middelbare school koelde hij schildpadden tot iets boven het vriespunt en warmde ze dan weer op, zonder dat ze daar enige schade van ondervonden. Hij werd lid van de Newyorkse Cryonisten Vereniging en besloot naar het Mekka van de Cryonisten, Californië te trekken.

In de laboratoria van Alcor heeft het team de schildpadvriestechniek van Darwin verder ontwikkeld met behulp van andere proefdieren. Een van deze ijskonijnen, de Mechelse herder Dixie, loopt rond in het hoofdkwartier van Alcor. Dixie is doof en nog altijd een beetje wankel, maar springlevend en hij kwispelt blij bij elke begroeting. En dat is toch bijzonder voor een hond die vijf jaar geleden vier uur en veertig minuten lang op een temperatuur van 4 graden boven nul werd gehouden. Zijn bloed was vervngen door anti-vries chemicaliën om de aderen niet te beschadigen. Het is echter nog niemand gelukt om een warmbloedig dier geheel te bevriezen en daarna weer tot leven te wekken.

MENSEN

De vriestechniek wordt ook op mensen toegepast, maar alleen nadat de dood is ingetreden. Op het moment dat de hartslag en het ademen zijn opgehouden, neemt het Transport Team van Alcor de zorg van de patiënt over. Bloedcirculatie en beademing worden kunstmatig hersteld terwijl de patiënten-cryonisten niet spreken over overledenen: men zal later immers weer tot leven gewekt worden. De patiënt wordt gekoeld en met een oude ambulance naar de voorzieningen van Alcor gebracht. Hier aangekomen wordt de patiënt opgewacht door een team van specialisten en vrijwilligers, die het bloed door glycerol (een soort antivries dat bijvoorbeeld in zeep zit) vervangen. Het lichaam wordt dan in één, soms twee plastic zakken gewikkeld en in een siliconen-bad gedompeld dat met droog ijs is gevuld. Hierin drijft de patiënt 48 tot 72 uur rond, tot het lichaam de temperatuur van droog ijs, minus 77 graden celsius, heeft bereikt.

Het ijskoude lichaam wordt dan in een Dacron zak gestopt en het Alcor-team rolt een tank, een soort levensgrote thermosfles, tevoorschijn. De operatie is bijna voorbij als de zak in de tank zakt.

Het duurt 20 dagen voor de temperatuur van min 196 graden celsius dat van vloeibaar stikstof heeft bereikt. De stikstof moet regelmatig worden bijgevuld, maar verder behoeven de tanks geen onderhoud of electrische koeling. En dat is precies wat men bij Alcor wenst: zo min mogelijk onderhoud. Want, zoals de wervelende folder van de stichting het omschrijft, 'ons eigen doel is ervoor te zorgen dat de toestand van de patiënt niet verslechtert en er alles aan te doen om de patiënt in een tijd over te brengen waarin het wellicht mogelijk zal zijn om hem of haar te genezen.'De folder vervolgt:'Cryonisten zijn de stellige mening toegedaan dat het onbezonnen en ontwetend is om patiënten op te geven naar aanleiding van de huidige medische beperkingen, zeker wanneer er duidelijke wegen voor genezing en herstel voor zulke patiënten blijken te bestaan in de medische techniek van de toekomst.' Wanneer en of die tijd ooit aanbreekt, weet niemand. Dr.Avi Ben Abraham, onderzoeker naar chirurgie op zeer lage temperaturen aan de universiteit van Californië en voorzitter van de Amerikaanse Cryonisten Vereniging omschreef het vraagstuk vorig jaar in een artikel als volgt: 'Onze leden weten dat er geen garantie bestaat. De enige garantie die er is, is dat als je het niet doet, je niet tot in de toekomst zult overleven. Dus wat heb je te verliezen?'.

WAARSCHUWING

'Waarschuwing', staat te lezen op een bord op de ondoorzichtige glazen deur van Alcor. 'Aanwijsbare hoeveelheden chemicaliën, bekend bij de staat Californië als veroorzakers van kanker, geboorte- en andere voortplantingsstoornissen, kunnen in en rond deze voorziening worden gevonden'.

Het hoofdkwartier van de stichting ligt ingeklemd tussen de garage van verhuisbedrijf 'Starving students' (Hongerende studenten) en Vern's Precisie Maalbedrijf. Na enig gebel wordt de glazen deur op een kier opengedaan door Alcor-onderzoeker dr.Mike Perry, die bezoekers zeer wantrouwend monstert. Als blijkt dat men geen snode plannen in de zin heeft, mag in de hal plaatsgenomen worden, naast het aquarium met twee enorme piranha's en onder de foto's van de inmiddels dertien ingevroren Alcorianen in betere tijden.

'Dit zijn onze patiënten', zegt president Carlos Mondragon, een magere mid-dertiger in een zwart t-shirt die zo uit de jaren zestig lijkt te zijn gestapt. Hij wijst op de foto van een gezette bassist van een hardrock band, geflankeerd door twee Korea-veteranen in uniform. 'Door hen zo op te hangen kwam er weer een beetje evenwicht aan de muur', aldus Mondragon die zich verontschuldigt voor de rommel.

Hij gaat ons voor naar de volledig ingerichte operatiekamer. 'Hier worden onze patiënten voorbereid voor het vriesproces. En aangezien dat ruim twaalf uur in beslag neemt, liggen naast de operatiekamer de slaapvertrekken van het operatieteam', zegt Mondragon.

KIEZEN

De patiënt kan kiezen tussen twee verschillende manieren van conserveren. Het hele lichaam kan worden bewaard, of slechts de hersenen, hetgeen in de praktijk neerkomt op het hoofd. 'De mensen die voor het laatste kiezen zijn onze neuro-patiënten', aldus Mondragon die duidelijk voordelen in deze wijze van bewaren ziet. 'Het scheelt aanzienlijk in ruimte en in de toekomst is dat natuurlijk heel belangrijk'.

Onder de Alcorianen is ook een ruime voorkeur voor het neuro-patiëntschap: van de dertien patiënten hebben tien voor deze wijze van levensopschorting gekozen. Men redeneert als volgt: als de medische wetenschap zo ver gevorderd is dat een dode weer tot leven kan worden gewekt en genezen, dan moet het ook mogelijk zijn om met behulp van celsplitsing of cloning een nieuw lichaam te ontwikkelen.

'Daarnaast is het financieel veel voordeliger', rekent Mondragon voor. Het reguliere patiëntschap kost 200 duizend guden, om een neuropatiënt te worden hoeft men slechts 70 duizend neer te tellen. 'Dat zijn eenmalige kosten, die vaak worden betaald met het geld van een levensverzekering die de meeste Alcorianen hebben afgesloten. De premie is net zo hoog als een pakje sigaretten per dag, en onze leden leven over het algemeen heel erg gezond, dus roken zij niet'.

Per jaar kost het lidmaatschap van Alcor 400 gulden, maar daarvoor krijgt men wel het maandblad Cryonics en de roestvrij stalen Cryonic armband. Op deze armband staan behalve medische gegevens van de drager en het dag en nacht bemande telefoonnummer van Alcor een beloning van 250 dollar voor ieder die het lichaam beschermd tegen autopsie. Bij overlijden wordt men zo snel mogelijk naar Riverside vervoerd.

LEDENSTIJGING

Er is een sterke ledenstijging bij Alcor te bespeuren. 'Vorig jaar hadden we 98 leden, een paar weken geleden hebben we al ons 132ste lid verwelkomd', meldt Mondragon verheugd. Veel leden hebben een technische achtergrond, zijn wiskundige of computerexpert. 'Op het moment zijn twee artsen lid', zegt Mondragon, die graag vertelt dat 80% van de Alcorianen een universitaire opleiding heeft genoten.

De opbergruimte. Het zenuwcentrum van het gebouw. Mondragon opent de deur naar een middelgrote kamer. Links ligt de stalen tank waarin profesor James H.Bedford sinds januari 1967 wordt bewaard. In het midden staat een manshoge thermosfles die twee Alcorianen herbergt. Aan de rechterkant staan de grotere tanks, in dik beton gegoten. 'Als er een aardbeving komt stort het gebouw misschien in, maar de tanks blijven heel', zegt Mondragon, die via een trap de betonblokken opklimt.

Nadat enkele loodzware deksels met hydraulische kranen zijn verwijderd, wordt een blik binnen gegund. Een tweede deksel met een dik hangslot afgesloten. De tien neuropatiënten, de kat en de twee honden (waaronder de lieveling van Darwin de hond Mitzi) mogen niet worden gestoord.

Typisch Amerikaans? Mondragon fronst zijn wenkbrauwen. 'Er zijn cryonisten in Italië, West Duitsland en een heleboel in Engeland'. In dat land werd vijf jaar geleden zelfs een tank van Alcor opgericht en volgend jaar hoopt men de bouw van een centrum even buiten Londen af te ronden. 'Het enige Amerikaanse aan cryonisten is misschien het feit dat men in de Verenigde Staten meer gewend is aan plotselinge, radicale veranderingen', meent Mondragon. De interesse in levensopschorting in Amerika moet overigens niet worden overdreven vindt hij. 'Er zijn ongeveer 1000 mensen geïnteresseerd van wie er 132 lid zijn. Op een bevolking van meer dan 200 miljoen is dat niet veel'.

ALBERT EINSTEIN

Cryonisten halen graag een wijsheid van wellicht de meest creatieve geest van deze eeuw, Albert Einstein, aan. Hij zei: 'verbeelding is belangrijker dan geest' en: 'alle grote ideeën en vernieuwingen hebben altijd zware tegenstand gehad van middelmatige geesten'.

Want zware tegenstand heeft Alcor zeker gehad. Een ingelijst, opengebroken slot herinnert aan de ' de zaak van het verloren hoofd van Dora Kent' die vanaf eind 1987 de nationale Amerikaanse pers haalde. De 83-jarige Dora Kent, moeder van een cryonisten-propagandist, was nog niet officieel doodverklaard toen zij in december 1987 neuropatiënte werd. De lijkschouwer van Riverside, die autopsie op haar lichaam pleegde vond een hoge dosis slaapmiddelen. 'Moord', was zijn conclusie. 'Chemicaliën ter voorbereiding van het vriesproces, toegediend na het overlijden', zo luidde de lezing van Alcor.

En hoewel een grote politiemacht het laboratorium begin 1988 binnendrong met de opdracht het hoofd van mevrouw Kent voor het onderzoek mee te nemen, lukte het hen niet. 'We hadden haar hoofd verstopt, en ik kan alleen zeggen dat het niet hier was', zegt Mondragon nu. Hij lacht tevreden: 'Wij hebben de rechten van mevrouw Kent beschermd en in een rechtszaak afgedwongen'.

In november 1988 werd de zoektocht naar het hoofd van mevr.Kent gestaakt, toen lijkschouwer Raymond Carillo het document tekende waarin hij verklaarde '...geen intentie te hebben, nu niet en ook niet in de toekomst de overblijfselen van mevr.Kent te ontdooien, noch de overblijfselen van de acht anderen te verstoren'.

Maar deze zaak was nog niet uit het nieuws verdwenen toen Alcor wederom in opspraak kwam. Dick Blair, een schrijver van televisiecomedies en al ruim tien jaar actief lid van Alcor, overleed een half jaar geleden aan aids. Hij zou de opbrengsten van zijn televisieshows (geschat tussen de 10 en 40 miljoen gulden) volledig aan Alcor nalaten, maar zijn familie stak er een stokje voor. Drie dagen voor Blairs dood haalde men hem over om het testament te veranderen. Alcor ging fel tegen deze veranderingen in, omdat Blair mentaal incompetent zou zijn geweest. Na een voorbereidend gerechtelijk onderzoek, dat 6 maanden in beslag nam, hebben beide partijen aan het einde van vorige maand tot een schikking besloten. Alcor en de familie krijgen ieder de helft. Blair zelf bevindt zich in de tank: hij wilde zijn hele lichaam laten conserveren.

Mondragon geeft toe dat zijn vak bijzonder fraudegevoelig is. 'We willen zoveel mogelijk vermijden dat we in een dergelijke hoek worden geschoven', zegt hij. 'Zo nemen we bijvoorbeeld geen 'last minute' leden aan, en we conserveren ook geen patiënten als slechts familieleden hierom vragen'.

Daarnaast zijn er critici die beweren dat het ontdooien, genezen en weer tot leven wekken van mensen nooit mogelijk zal zijn, ook niet in de verre toekomst. Dr.Avi Ben-Abraham, de voorzitter van de landelijke vereniging, begrijpt dat er mensen zijn die kritiek hebben op cryonisten. 'Maar', zo schreef hij onlangs, 'het is mogelijk deze kritiek te begrijpen zonder dat je het hoeft te accepteren. Want is het niet zo dat wat men vandaag als science fiction beschouwt, morgen misschien werkelijkheid is?'

Carlos Mondragon knielend bij één van de twee in beton gegoten tanks, waar overleden 'patiënten' in bewaard worden.

Expressie: vormgeven aan emoties

In een soepel lichaam, huist een soepele geest

= door Marie-Mien Pennock =

EXPRESSIE IS een middel om tot bewustwording te komen, 'aware zijn'. Bewustwording naar eigen handelen, inzicht verbeterend. Door middel van lichaamstaal, het lezen en begrijpen van lichaamshoudingen, ervaren en begrijpen we de relatie tussen onze geest en ons lichaam. Expressie m.n. bewegingsexpressie, speelt zich niet alleen af in ons bewegingsapparaat. We worden beïnvloed door gedachtes, verlangens, historische beelden, een tijdsperspectief wat ons vanaf de geborte is meegegeven.

Deze slepen we mee, we veranderen de beelden, plaatsen er weer anderen voor in de plaats, positief of negatief. Onze gedachtes beïnvloeden onze ademhaling, die op zijn beurt weer een invloed heeft op alle organen en de opstapeling van ons bewegingsapparaat. Op deze manier heeft het ook een invloed op ons intellect, onze school, leer- en werkprestaties, ons geheel functioneren, ons 'zijn'.

Problemen in omgangsvormen, leer- en gedragsproblemen kunnen beïnvloed worden door middel van beweging mits op de juiste manier toegepast. Voor docenten, groepsleiders, zij die een leidinggevende functie bekleden, is het van groot belang, inzicht te hebben in de menselijke expressie. Door het maken van goede observaties, eigen functioneren durven bekritiseren, kan men komen tot een betere interaktie en communicatie en een begrip voor het functioneren van een ander.

KREATIEF VISUALISEREN

Door te werken aan beeldvorming, het levendig maken van gedachtes en theorétische stof, is men meer betrokken bij het moment, dus meer geconcentreerd. Kreatieve beelden kunnen we oproepen, laten verdwijnen en er nieuwe beelden voor in de plaats zetten.

Tegen negatieve (zelf) beelden kunnen we positieve zetten.

Alle beelden hebben hun uitwerking op ons emotioneel leven en onze houding. Een positieve levenshouding is flexibel en buigzaam, zonder het eigen 'ik' te kort te doen. In een soepel buigzaam lichaam, huist een soepele geest. Evenals ons lichaam, ons spierenstelsel, wat we moeten trainen, zo moeten we onze geest ook trainen. Het streven is naar een balans, een harmonie tussen deze twee, maar ook harmonie tussen onszelf en de medemens, onze eigen persoonlijke ruimte en die van de ander. Een emanicipatie die begint bij onszelf, zelfacceptatie.

Bewegingsexpressie is een middel om vrij en open in je lichaam te kunnen functioneren, daardoor vrij en open in de wereld kunnen staan.

Men zal eerst zelf moeten ervaren voor men een ander leert. Stoorzenders blokkeren een goed functioneren. Stoorzenders zijn er om op te lossen. enders dienen zo duidelijk mogelijk afgestemd te worden, voordat ze helder en duidelijk de lucht in kunnen.

DEUR DICHT

We zien vaak dat mensen emoties opkroppen. Een gezegde is: 'over gevoelens praat men niet', wat zal men wel van mij denken. Gevoelens? nee, ook die stoppen we liever weg. Dit betekent dat we een gevoelsdeur sluiten, er komt niets binnen, er gaat niets uit, wat een leegte kan gaan veroorzaken die door eten drank, drugs, materiële zaken wordt opgevuld. Helaas, is die niet de voeding die we zoeken. Het echte gevoel zijn we een beetje kwijt.

Een middel om het centrum waar ons gevoel huist te vinden en vorm te geven.

Wat betekent dit in de praktijk?

Ik ga er vanuit dat het hele leven een theater is. Ieder mens heeft een levensplan of een script die hij ten uitvoer brengt. Het script is de levensloop van de mens. Het script komt tot stand van het 3e tot het 7e levensjaar en wordt grotendeels door de ouders geprogrammeerd. Nu kan dat al beïnvloedbaar zijn of het kind winnaar of verliezer wordt, of het kind zich wel of niet houdt aan het script, een andere rol gaat aannemen. Voorschriften uit een script kunnen zijn: je moet aardig zijn, lief zijn, doen wat oudere mensen je opdragen, je moet dokter worden, etc.

Dan zijn gedragingen van ouders een voorbeeld voor het kind. Deze kunnen wel of niet in overeenstemming zijn met het 'script'. Door spel en beweging kunnen we het script gaan bekijken. (zoals elk acteur zijn rol moet analyseren. voor hij/zij het goed kan spelen). We gaan kijken waar het script vandaan komt, of het bij het betreffende persoon past en waar en waarom hij/zij in conflict komt met zich zelf en het script. Op deze manier kunnen we het script herzien naar de huidige omstandigheden. in het heden zetten, het 'nu'. Het script kan verouderd zijn.

EIGEN SCRIPT

Ik ga er vanuit dat elk mens zijn eigen script kan en mag maken, dat je je rol kan leren veranderen. Het valt niet mee als je je levenlang de rol moet spelen van mooie stoere jongen, die zelfverzekerd in het leven staat, zonder twijfels zonder angsten. (zonder gevoel?) Die het liefst bij moeder wegkruipt, (dat doet hij ook als hij de kans krijgt) Partnerkeuze speelt een grote rol daarin. Dagelijkse situaties zijn niet stil te zetten, de tijd draait altijd door, een opeenstapeling van gebeurtenissen die niet terug te draaien zijn. In spel en beweging kunnen we het wel stil zetten, het van alle kanten bekijken en op deze manier leren we hoe we moeten omgaan met ons script en de medespelers. Het script eventueel herzien en wel of geen nieuwe spelers zoeken.

Wat betekent beweging (spel) expressie therapie?

Binnen speciale groepen als: lichamelijk of geestelijk gehandicapten, bij doven blinden, spraakstoornissen, leer- en gedragsproblemen binnen inrichtingen: het gevangeniswezen, werk ik met de elementen stroom, kracht, tijd en ruimte en balans.

Dat betekent: binnen de ruimte die we hebben, een optimaal krachtverbruik voor onze bewegingsstroom (d.w.z. lokaliseren van concentratie, energie en kracht om een minimaal aan energie te verliezen) en een optimaal tijdsgebruik te creëren. Het streven is om een balans te vinden in ons totale functioneren. Voor al deze groepen is het streven naar een eigen identiteit. Ons unieke wezen zo goed mogelijk vorm geven. Daar waar delen minder of helemaal niet functioneren, is het streven naar omgaan met deze handicap, het zo goed mogelijk blijven activeren, onze manier van bewegen en balanceren ontdekken. Ons zelf gaan accepteren als uniek persoon met mogelijkheden om te blijven groeien en ontwikkelen. Ons een plaats in de maatschappij te veroveren, wat tevens onze levensruimte inhoud.

VERTROUWEN

Voor blinden betekent bewegingsexpressie een vertrouwen in het lichaam creëren, de ruimte in jezelf veroveren. Zelfvertrouwen is de eerste stap vooruit. Ook voor doven, het niet horen van aankomende geluiden, medemensen, gevaren etc., dit vraagt extra zelfvertrouwen. Je plaats in de ruimte, in de maatschappij wordt kleiner, doordat je veel niet verstaat. Praat men over jou? Het missen van één of meer zintuigen vraagt extra aandacht, zelfvertrouwen, acceptatie. Je plaats vinden in het geheel is dan extra belangrijk.

Voor geestelijk gehandicapten betekent expressie eveneens vorm geven aan gevoelens, doen wat je wilt doen. Van de groep geestelijk gehandicapten worden geestelijk- en of lichamelijke achterstanden vaak geaccepteerd onder de noemer van 'ze zijn nu éénmaal zo' Ten onrechte.

Deze groep heeft extra aandacht nodig, om achterstanden zoveel mogelijk bij te werken. Geestelijk gehandicapt betekent niet automatisch dat de motoriek gestoord is, het is mogelijk, maar hoeft niet altijd onoplosbaar te zijn. Een ander opvallend verschijnsel is dat ze als 'kind aangesproken worden en dus als zodanig behandeld worden. Het gevolg is dat zij zich ook als zodanig gaan zien. In bewegingsexpressie werken we aan vertrouwen, samenwerking, motoriek, socialisatie. Het verantwoordelijk zijn voor je eigen besluiten, ideeën. Al bewegend en spelend leren wat je mogelijkheden zijn en hoe je die optimaal vorm kan geven.

EXTRA TAAK

Deze groepen hebben een extra taak in onze maatschappij. Ten eerste moeten ze hard knokken om zich zelf te accepteren, met een 'gemis' om te leren gaan, daarna moeten ze zich nog een plaats in de maatschappij veroveren en dat valt niet mee. De 'gezonde' mens (wat is gezond en wie is gezond). De economie staat niet te springen om deze minderheden. Wanneer je in een rolstoel zit zal je eerst moeten bewijzen dat je ook niet 'gek' bent. Wat is discriminatie? Dit gaat niet alleen om wit en zwart, maar ook om gehandicapten en niet gehandicapten. Eigenlijk is het te gek om los te lopen. De groepen die extra aandacht nodig hebben liggen er snel uit.

Geld worden er niet voor vrij gemaakt. Alsof je al niet moeilijk genoeg hebt, en dit geldt ook voor ouders en familieleden. Waar je naar toe met je gevoelens, al of niet al verkreukeld. Voor kindergroepen wordt al snel de conclusie getrokken 'wees maar gerust, uw kind is wat achter' Wat moet je dan? Extra hulp kost geld. Juist bij kindergroepen is het vroeg ontdekken van achterstanden van groot belang, om zo snel mogelijk aangepaste extra hulp te bieden, om de blijvende gevolgen zo beperkt mogelijk te houden.

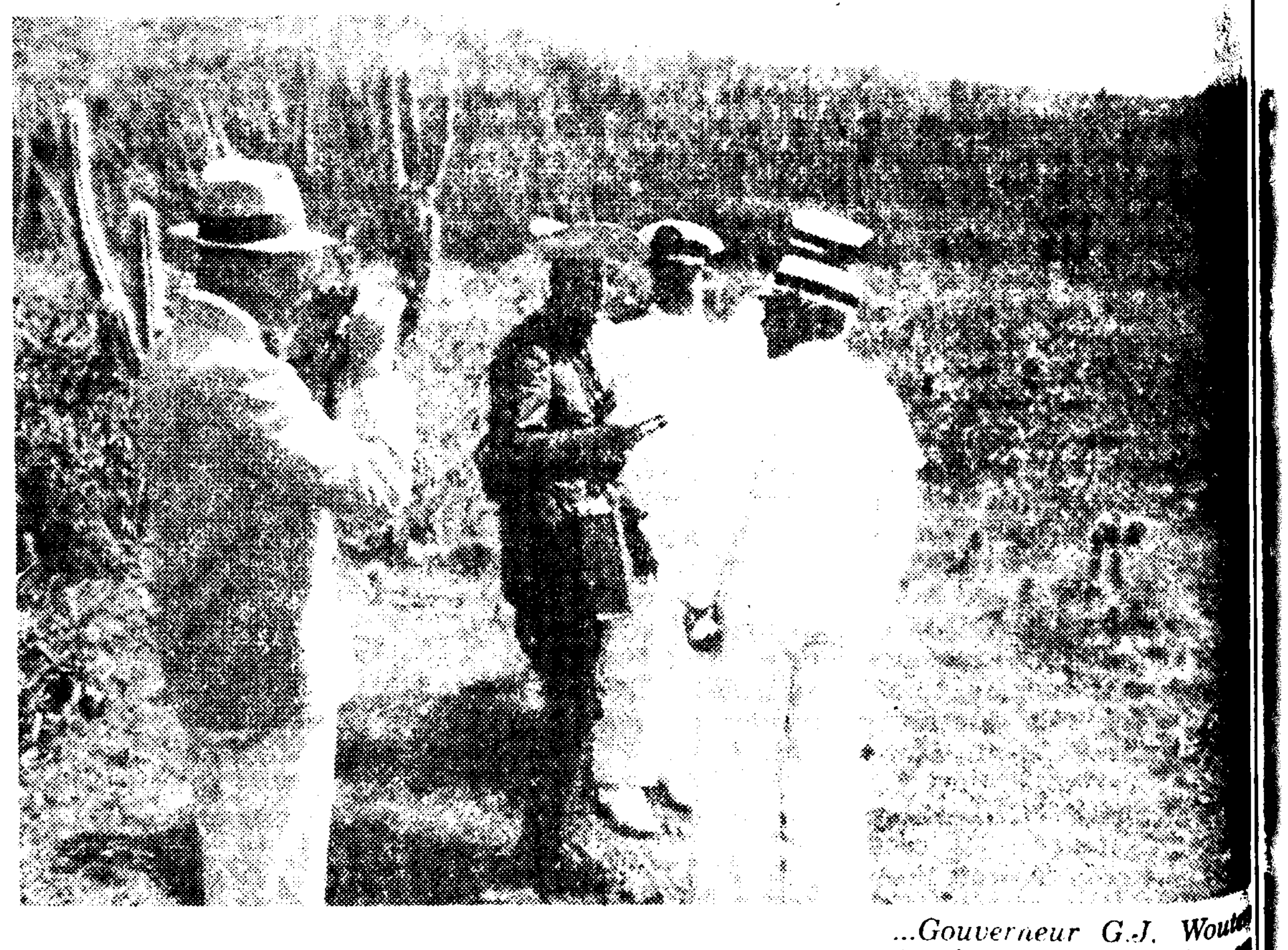
OPLEIDINGEN

Goede opleidingen, bijscholingen, literatuur is van groot belang, voor allen die met groepen werken, al of niet speciale groepen.

Een lichaam heb je, je geest heb je, maar vaak weten we niet hoe alles met elkaar functioneert. Wanneer alles soepel blijft verlopen, zonder ziekten of ongevallen staan we er niet bij stil hoe ons ingewikkeld bewegingsapparaat functioneert. Jammer. Alleen al onze ademhaling, wat onze basis van het hele leven en functioneren is.

Bij bewegings(spel)expressie lessen gaan we werken aan ademhaling, energieverbruik, balans, improvisatie, streven naar een optimaal gebruik van onze mogelijkheden. Een goede communicatie met onszelf en de medemens en vandaar uit kunnen we groeien naar een goede harmonie in onszelf en binnen onze maatschappij.

Meidagen 1940

...Gouverneur G.J. Wout[...] (op de rug gezien) tijdens [...] veldoefening op Curaçao [...] gesprek met de legerleidi[...] De man met de merkwa[...]dige bamboehoed is de commandant der mariniers Leendert Langeveld. Links met verrekijker de toenmalige procureur-generaal mr Fran[...] Jas...

Vervolg van pag. 1

Aruba' (pag.359) dat de Engelsen al op 12 februari vertrokken om plaats te maken voor de Amerikanen, nadat de radio van Berlijn van tevoren hun vertrek met de naam van het schip en de datum erbij had omgeroepen. 'De Duitse spionnage op Aruba was blijkbaar efficiënter dan de Amerikaanse', schrijft Hartog. Of was ook dit het werk van collaborateurs?

KONVOOIEN

Een belangrijke taak van de geallieerde troepenmacht op Curaçao en Aruba was het 'konvooieren' of begeleiden van olietankers tussen deze eilanden en de Venezolaanse oliehavens en te zorgen dat de geraffineerde olie in de vorm van benzine voor vliegtuigen, tanks en andere oorlogsvoertuigen weer veilig de eilanden kon verlaten. Onder de hoede van de Amerikaanse oorlogsschepen *Blakeley* en *Barney* en het Nederlandse oorlogsschip *Van Kinsbergen* vertrok op 28 februari het eerste konvooi uit Curaçao. Daarna moesten elke week aanvankelijk 10 tot 15 en later 15 tot 25 tankschepen Aruba en Curàçao onder begeleiding kunnen verlaten.

In de periode van 3 juli tot 31 december 1942 voeren er in totaal 598 tankschepen uit. Het gemiddeld aantal dagen voor een retourreis naar Maracaibo was toen 4,5 dagen. In het jaar 1943 voeren 1139 tankschepen van Curaçao uit en 953 van Aruba, waarbij de tijd van een retourtrip was bekort tot 2 dagen en 18 uur. De export van olieprodukten in een periode van negen maanden in dat jaar bedroeg 10 miljoen barrels uit Aruba en 7,3 miljoen barrels uit Curaçao. (een barrel is 42 US gallons ofwel 159 liter).

Er waren tankschepen die niet anders deden dan tussen Aruba en Curaçao en het strijdtoneel in de Stille Oceaan waar de Amerikanen tegen de Japanners vochten, op en neer varen. Een kleiner aantal onderhield een soort veerdienst tussen Curaçao en Aruba en West Afrika en het Middellandse Zee gebied. Weer andere schepen vervoerden olieprodukten naar de Amerikaanse basis bij het Panama-kanaal en naar de basis Guantanamo op Cuba. Bij de gevaarlijke oversteek werden ondanks de militaire begeleiding diverse tankers gezonken en kwamen er vele zeelieden uit Curaçao en Bonaire om het leven.

GEDENKPLAAT

Na de oorlog werd ter nagedachtenis van deze dappere zeelui een gedenkplaat onthuld op het Wilhelminaplein (waar nu de Plaza di flor is). Bij de reconstructie van dit plein is deze plaat een aantal jaren geleden weggehaald, en helaas is er niemand op het idee gekomen om de Curaçaose en Bonaireaanse zeelieden in ere te houden door de gedenksteen elders op een prominente plaats neer te zetten.

Uiteraard betekenden de enorm toegenomen raffinage- en scheepvaartaktiviteiten voor Curaçao en Aruba een geweldige verbetering van de economie en de werkgelegenheidssituatie. De olieproduktie van de lokale raffinaderijen was zo omvangrijk dat volgens gegevens uit 1941 zeker 80 tot 85 procent van de totale voorraad vliegtuigbenzine van de geallieerden afkomstig was van de Curaçaose Shell en de Arubaanse Lago. Er waren zoveel werknemers nodig dat zij massaal moesten worden ingevoerd. Eerst vanuit de omliggende landen: Venezuela, Colombia en Brits West Indië Later helemaal uit Madeira. De meesten van hen werden ondergebracht in kampen gelegen in de buurt van Suffisant.

De komst van het grote contingent Amerikanen betekende bovendien een welkome opleving van de lokale handel van goederen en diensten.

Interessant is hierbij te vermelden dat in februari 1942 de Amerikanen kennelijk niet precies wisten hoeveel manschappen er precies op Curaçao en Aruba zouden worden gestationeerd. Als gevolg hiervan werd er een veel te grote voorraad goederen naar deze eilanden gezonden die later als surplusgoederen moesten worden verkocht door de lokale winkeliers in Willemstad en San Nicolas. Wie tegen het eind van de oorlog winterkleren wilde aanschaffen voor een reis naar de V.S. of Aruba kon voor een schijntje prachtige Amerikaanse wollen jassen kopen. Amerikaanse soldaten kochten schoenen (Made in USA) in Willemstad en stuurden die naar familie in de Verenigde Staten waar in sommige plaatsen de schoenen schaars waren geworden.

Politie had moeite met dronken militairen

WRIJVINGEN

Van wrijvingen tussen de Amerikaanse militairen en de lokale bevolking is er praktisch geen sprake geweest. Hoewel de 'yanks' weleens misnoegd waren over het optreden van de Curaçaose en Arubaanse politie tegen dronken zeelieden en soldaten. Vooral wanneer de dronken zeeman blank en de politieman zwart was, ontstonden er problemen. In februari 1943 deed zich een vrij ernstig incident voor in Punda waarbij een dronken Amerikaanse militair door een klap van een sabel van een Nederlandse politieman ernstig werd gewond. Een deel van Punda werd voor de Amerikanen 'out of bound[...]' (verboden gebied) verklaard. Tot dan toe had men zich beperkt tot het verbieden van enkele openbare gelegenheden zoals bepaalde ongure kroegjes in de steegjes van Punda (Hanch[...] Punda) en op Scharloo. Uitdrukkelijk werd daarbij verklaard dat de maatregel niet genomen werd als 'straf' maar om te voorkomen dat er zich een herhaling van het incident zou voordoen.

De restaurants en café['s] welke de Amerikanen w[...] mochten bezoeken werden [bij] name genoemd. Bepaalde gelegenheden waren open voor officieren en manschappen, andere alleen voor manschappen.

ERKENNING

Na het einde van de oorlog bleven de buitenlandse militairen nog enige tijd op Curaçao. De laatste Amerikanen vertrokken met medeneming van de stoffelijke resten van 27 militairen die direct of indirect door het oorlogsgeweld op Curacao en Aruba waren omgekomen terug naar de V.S.

Uit erkenning voor hetgeen de Verenigde Staten gedurende de oorlog voor de Nederlandse Antillen hebben gedaan werd door de re[ge]ring het F.D. Roosevelth[uis] gebouwd (voor 330 duiz[end] gulden) ter huisvesting [van] het consulaat-generaal [van] de Verenigde Staten. Ter nagedachtenis van de omgekomen Amerikanen werd door het American Legion in mei 1959 een plaquette bij dit Roosevelthuis onthuld.

Voor de generatie die dit alles vijftig jaar geleden heeft meegemaakt was het een spannende tijd. Hoewel Curaçao en de andere eilanden zo ver van het directe oorlogsgeweld waren verwijderd was het medeleven groot.

En het nieuws van de bevrijding van Nederland op 5 mei 1945 werd dan ook met feestelijk klokkengelui begroet. Pas later kwamen de berichten binnen van de werkelijke schade: de enorme verwoestingnen in Europa, de concentratiekampen waarin miljoenen joden en andere etnische minderheden door de nazi's werden vermoord, de heldendaden van het verzet waarin ook mannen als George Maduro en Boy Ecury een rol hebben gespeeld. Bijna een halve eeuw vrede mag ons dit niet doen vergeten...

(Gegevens voor dit artikel zijn ontleend aan Dr. Joh. Hartog's Curaçao, uitg. J. de Wit 1961)

John Andretti door Duitsers ingelijfd

Porsche maakt zich op voor het "grote werk"

DE WESTDUITSE fabrikant van de supersnelle Porsche-auto's heeft aangekondigd dat in het seizoen 1990 de race-divisie van zijn fabriek een grotere en actievere rol dan ooit zal gaan spelen in de autosport. Porsche heeft zich ingeschreven voor de Amerikaanse CART-series, het Wereldkampioenschap voor Prototypes en uiteraard voor de Porsche Carrera 2 Cup. Daarnaast en parallel aan al deze race-activiteiten op de belangrijkste circuits van de wereld, werken de technici in Weissach- voorlopig in het geheim- aan een nieuw belangrijk toekomstproject. Zij zijn bezig met het ontwikkelen van een Grand Prix-motor die in 1991 gebruikt zal worden in de Formule 1 races voor het W.K.

Contract getekend voor de Formule-1

In februari tekende het bedrijf dr.ir.h.c.F.Porsche AG en Footworks Arrows Racing Ltd. een contract voor deelname van Porsche aan de Formule-1 wedstrijden voor volgend jaar. Onder dit contract zal de nieuwe Porsche-motor exclusief beschikbaar worden gesteld aan de Footwork-Arrows team voor de drie volgende raceseizoenen. De Japanse Footwork Corporation is dit jaar een nieuwkomer bij de Formule 1 races. Na het eerst geprobeerd te hebben in de Formule 3000, heeft Footwork-eigenaar Wataru Ohasi, het Britse Formule 1 team Arrows van Jackie Oliver's opgekocht en zich nu verzekerd van de nieuwe Porsche motor. De Footwork Corporation, opgericht in 1981 maakt deel uit van de Ohashi Group, wiens activiteiten zich voornamelijk concentreren rond transport, constructie en dienstverlening. De snel groeiende Ohashi Group bereikte vorig jaar een omzet van 2000 miljoen

Duitse Marken en de Japanners hopen met hun deelname aan de Formule 1 races wereldbekendheid te krijgen.

CART

Voorlopig echter blijven de race-activiteiten voor wat Porsche betreft beperkt tot de Amerikaanse CART kampioenschappen, de Amerikaanse versie van de Formule 1. Het kampioenschap wordt betwist in zestien races waarbij wordt gereden op diverse soorten circuits zowel op de weg als op de baan. Vooral de ovale racebanen vereisen een speciale techniek en grondige know how van de racers en hun begeleidend team. Porsche, die nu voor het derde jaar deelneemt aan dit soort races, vertrouwd erop nu over voldoende ervaring te beschikken om in 1990 goud in de wacht te slepen, nadat in 1988 een tiende plaats en vorig jaar een vierde plaats in het kampioenschap werd behaald.

Deze aspiratie van dr.Ulrich Bez, hoofd van de afdeling

De Italiaan Teo Fabi, wordt door zijn landgenoten 'Cuore di Leone' oftewel 'Leeuwehart' genoemd vanwege zijn durf op de renbaan. Fabi ziet er niet uit als een coureur en is in de omgang een stille jongen die het bravour mist van zijn race-collega's. Maar als het erop aankomt tijdens een belangrijke wedstrijd is de Italiaan niet te houden en geeft hij zich volledig.

ontwikkeling van Porsche heeft een realistische grondslag. In de tweede helft van het seizoen 1989 boekte de Porsche-wagens, bestuurd door de Italiaan Teo Fabi uitstekende resultaten. In de tien laatste races van het seizoen, behaalde Porsche meer punten dan alle andere rivalen. De overwinning van Fabi in de belangrijke Mid Ohio-race onderstreepte het potentieel van het Porsche race-team.

Na afloop van het seizoen, zette Helmut Flegl, hoofd van de research-afdeling van Porsche zijn ingenieurs aan het werk om dit potentieel volledig uit te buiten. Het resultaat is een totaal nieuw race-model, een co-productie met de Britse specialist Marche. De superslanke body van de nieuwe March Porsche 90 P is gemaakt van 'carbon fibre' en aluminium volgens de voorschriften van

JOHN ANDRETTI, telg uit een geslacht van racers, gaat het Porsche-team dit jaar versterken.

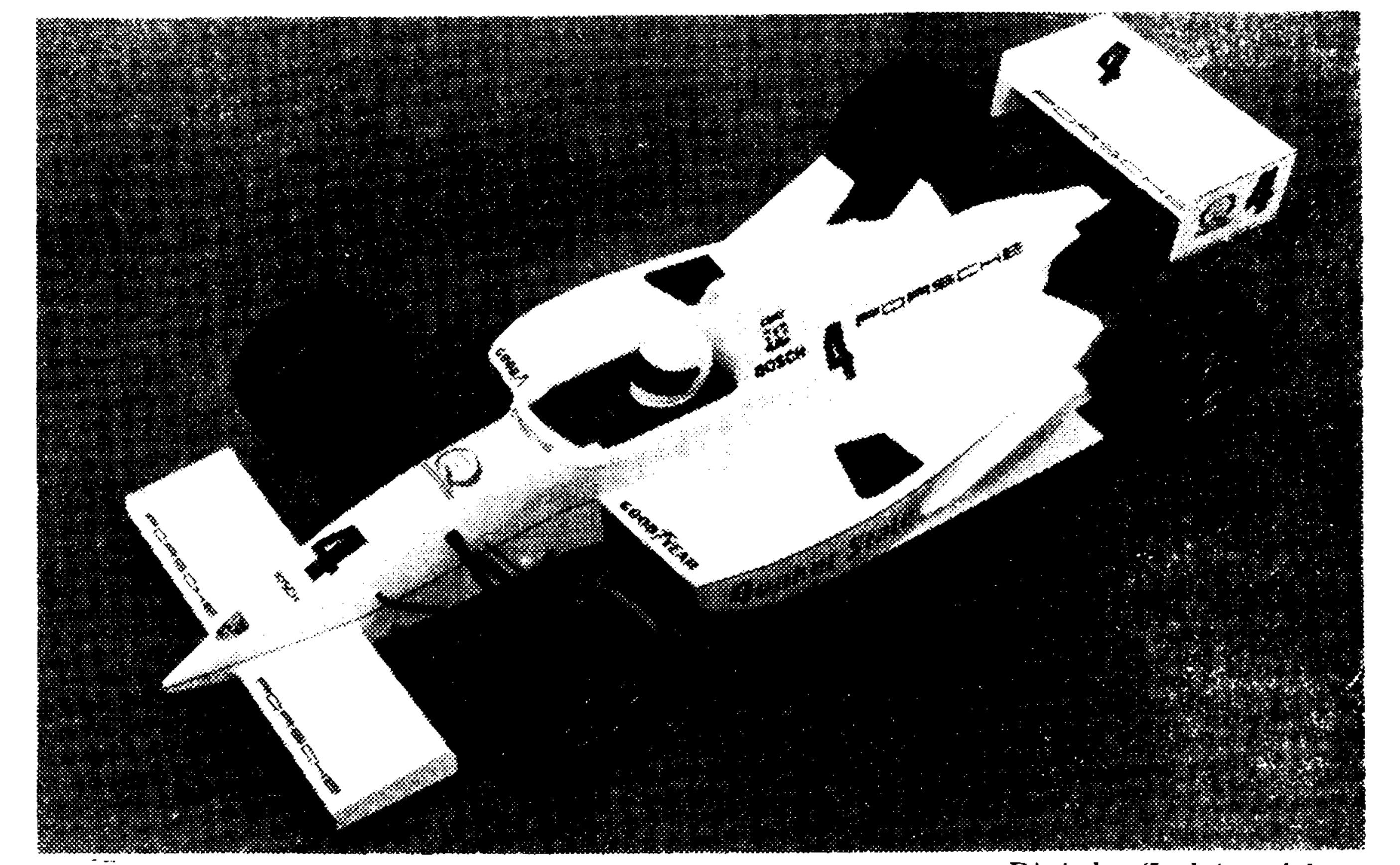
CART. Als voornaamste doel bij het ontwerpen gold: aerodynamische perfectie. Ondanks de reductie van ingebouwde hulpmiddelen voor 'negative lift' volgens de CART-specificaties, is het 90 P model ontworpen om evenveel 'negative lift' te geven als het model van vorig jaar.

De Porsche Indy acht cylinder motor is ook geperfectioneerd. Met een kleine verhoging van de topsnelheid en een output van 700 p.k. is de 2.65 liter motor ontworpen om een vlakkere 'power curve' en een betere respons te vertonen. Dit betekent vooral een efficiënter gebruik van het vermogen op de weg en op stadscircuits. Deze verbeteringen zijn bereikt door precisie-werk aan de motor zelf en verplaatsing van de turbocharger uitlaat. Een afgeslankte versnellingsbak draagt ook bij tot betere aerodynamica.

Naast Teo Fabi komt Porsche dit jaar met een tweede auto aan de start van de CART-races met aan het stuur niemand minder dan de Amerikaanse coureur John Andretti, neef van de beroemde Mario Andretti. Voor deze ambitieuze coureur, die in 1989 de Amerikaanse Porsche 962 Cup won in een Porsche 962 en al een CART-seizoen achter de rug heeft, betekent het rijden voor een bekende renstal als Porsche een geweldige kans.

JONG BEGONNEN

De 27-jarige John Andretti was als kleuter reeds in de pits aanwezig bij de legendarische 'Indy' (Indianapolis) 500 mijl races, waarin oom Mario zo'n eclatante successen boekte: drie overwinningen. Op 9-jarige leeftijd beleefde hij zijn eerste 'race' in een 'go-car' in de 16de straat vlak bij de Indianapolis Motor Speedway. Toen al gaf hij blijk van zijn coureurstalenten, zodat zijn toekomst was uitgemaakt. Formula Ford en Midget wedstrijden in tourwagens en sportmodellen waren de volgende fasen in zijn jonge carriere.

Dit is het 'Indy' model van Porsche, waarmee deelgenomen wordt aan de Amerikaanse CART-races. De Westduitse fabriek hoopt dit jaar goud in de wacht te kunnen slepen in de CART-kampioenschappen.

Sinds 1987 neemt hij deel aan de CART-wedstrijden, waarin hij niet alleen concurreert met zijn beroemde familie maar ook met mannen als A.J.Foyt, een van de grote helden van het CART-scenario. Gedurende de drie jaar van zijn deelname aan de CART-races, wist de jonge Andretti een bedrag van 400 duizend dollar bij elkaar te rijden als amateur, want zijn feitelijke beroep is makelaar in effecten. Hij is gehuwd met ene Nancy en zijn liefste wens is ooit de 'Indy 500' te winnen. Gedurende zijn vrije tijd is hij een enthousiast beoefenaar van de watersport en in de winter amuseert hij zich met een 'snowmobil' waarmee hij over besneeuwde helling raast.

STILLE ITALIAAN

Zijn collega en eerste man in het Porsche-team, de Italiaan Teo Fabi, ziet er helemaal niet uit als een coureur, met zijn lang postuur (1.65), dunnend haar en gereserveerd optreden. Maar ook hij is vanaf zijn vroege jeugd al actief in de autosport. Zijn sportloopbaan begon echter met deelname aan ski-kampioenschappen, waarbij hij zeker niet onverdienstelijk voor de dag kwam. Na in 1974 te hebben deelgenomen aan het Wereldkampioenschap skiën in Milaan, stapte Fabi over op autoraces, eerst in de Formule 3, kort daarop Formule 2 om in 1982 zijn debuut te maken in de Formule 1. Daar tussendoor zag hij nog kans om aan de Universiteit van Milaan vliegtuigwerkbouw te studeren, zodat ir.Fabi in staat is met de technici van Porsche over zaken te praten betreffende de positie van de 'vleugel' aan de auto, de hoogte van de wielen etc.

Zijn technische kennis en de kunde en vaardigheid bij het testen van auto's, zijn ongetwijfeld zijn grootste talenten en worden ook zeer gewaardeerd door Porsche. Ondanks het feit dat hij al meer dan een miljoen dollar heeft verdiend in de CART-races, blijft Fabi eenvoudig en rustig. Maar wacht maar als het licht op groen springt om de aanvang van een race aan te kondigen. Dan stuift de stille Italiaan naar voren in zijn Porsche om zich te mengen in de strijd met de beste coureurs in het veld, hetgeen hem de naam 'Cuore di Leone' (Leeuwe hart) heeft opgeleverd bij zijn landgenoten.

Gedurende het race-seizoen woont Fabi, die een brevet heeft voor het besturen van helicopters, samen met vrouw Gloria en zoon Stefano in North Wales in de staat Pennsylvania, vlakbij Porsche Motorsport. De rest van het jaar brengt hij door bij familie in Milaan.

Teo Fabi en John Andretti, namen die men moet onthouden voor de toekomst.

Voor de liefhebbers van de autosport op Curacao, waar een groot aantal Amerikaanse races door ESPN wordt uitgezonden via TDS, is het wellicht interessant om te weten dat de volgende CART-wedstrijd op 22 april plaatsvindt in Long Beach, California, een race over 158 mijl. Volgende maand op 27 mei wordt er op het beroemde circuit van Indianapolis een 500 mijl race gehouden.

Definitieve opstelling nog onbekend

Beckenbauer sukkelt met elftal voor Italië

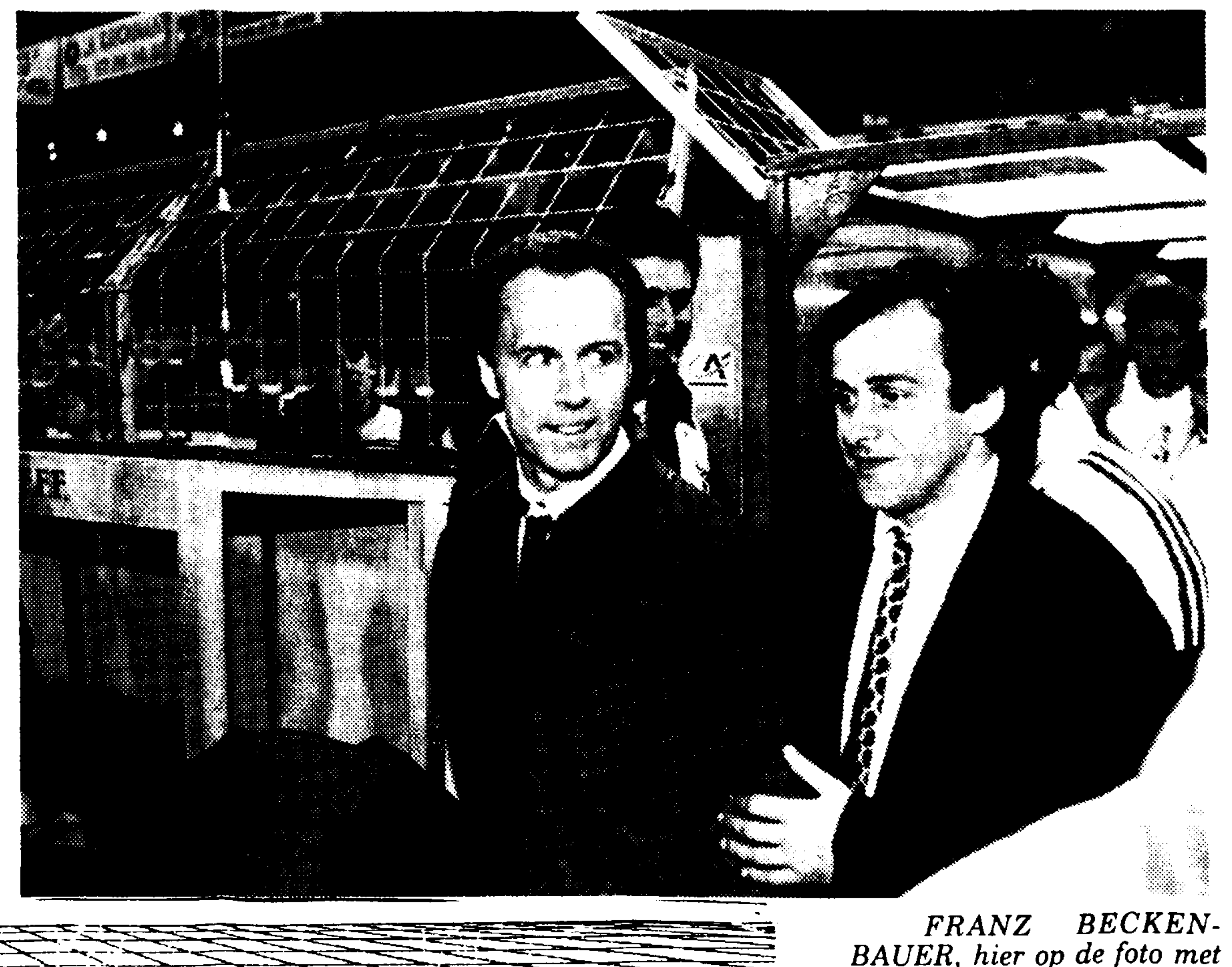
(11)

HET RECENTE verlies van het Westduitse voetbalelftal tegen het Franse nationale team heeft de Duitse bondscoach Franz 'der Kaiser' Beckenbauer opnieuw voor de vraag gesteld met welk elftal hij over enkele maanden bij de WK in Italië moet aantreden.

Tot dan toe had het erop geleken dat er geen problemen zouden zijn bij het samenstellen van de 'Deutsche Manschaft', maar de 2-1 nederlaag tegen Frankrijk heeft de deur geopend voor eventuele nieuwkomers die graag het reisje naar Italië willen meemaken.

Beckenbauer die in de wedstrijd tegen de Fransen de tekortkomingen van zijn ploeg zag, verklaarde na afloop naar een paar alternatieven uit te zien. Niettemin blijft kampioen en leider in de competitie Bayern München de leverancier van het grootste contingent spelers voor de Duitse selectie.

Verdedigers Jürgen Kohler, Stefan Reuter en Klaus Augen-

FRANZ BECKENBAUER, hier op de foto met zijn Franse rivaal Michel Platini, heeft nog genoeg kopzorgen met het elftal dat hij voorbereid op de WK in Italië.

thaler en de middenvelders Olaf Thon en Hans Dorfner worden beschouwd als zekere kandidaten voor Italië, terwijl doelman Raimond Aumann, verdediger Hans Pfluegler en aanvaller Roland Wohlfarth ook een goede kans maken om in de selectie te komen.

KERN

De Beierse spelers, samen met vijf internationals die uitkomen voor Italiaanse clubs, vormen de kern van het Westduitse elftal dat voor de derde keer de Wereldcup wil veroveren.

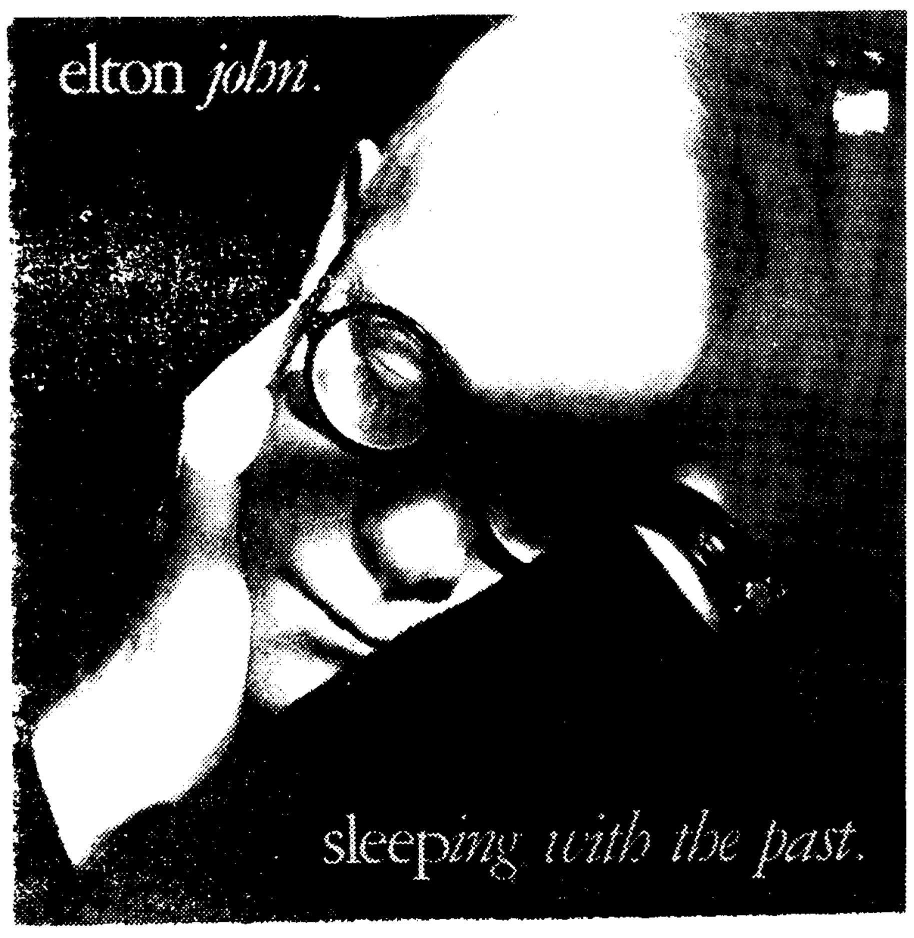
Verdediger Andreas Brehme, aanvoerder Lothar Mattaeus en aanvaller Jürgen Klinsmann van Inter Milan zijn samen met aanvaller Rudi Völler en verdediger Thomas Berthold van AS Roma allen aangewezen om deel uit te maken van het WK-team.

Andere sleutelfiguren zijn aanvaller Karlheinz Riedle van Werder Bremen en de middenvelders Thomas Haessler van FC Köln en Andreas Möller van Borussia Dortmund. Italiaanse clubs jagen op alle drie. De 22-jarige Möller maakte onlangs een eind aan de speculaties dat hij naar Italië zou vertrekken, door voor nog een seizoen bij te tekenen met Eintracht Frankfurt.

'MARADONA'

Haessler (23), wiens schietvaardigheid en dribbletechniek hem doen vergelijken met Diego Armando Maradona, is benaderd door AS Roma en AC Milan, maar heeft nog geen beslissing genomen.

Inmiddels is de marktwaarde van Karlheinz Riedle sterk gestegen door het grote aantal doelpunten door hem gescoord tijdens de UEFA Cup-wedstrijden. Ook hij wordt door Italiaanse clubs achterna gezeten. De Italianen kunnen deze zomer in ieder geval dit drietal van nabij bekijken wanneer zij in het Westduitse elftal aantreden tijdens de WK.

Met zijn "Sleeping with the past"

Elton John verbaast vriend en vijand

ELTON John, een oude rot in het vak, verbaasde vriend en vijand met het op de markt brengen van zijn nieuwste album 'Sleeping with the past'. Elton lapt eerdere geruchten al zou hij zich voorgoed uit de popwereld terugtrekken aan zijn excentrieke laars. Deze talentvolle muziek 'opticien' lijkt vooralsnog onvermoeibaar en hij voegt met dit laatste album een nieuwe reeks hits toe aan zijn toch al respectabele lijst.

De 'oudjes' in de popwereld lijken niet bereid te zijn om hun plaats af te staan aan opkomende sterren. Een heleboel popartiesten waren al ver voor de jaren tachtig bezig. Sterren als Paul McCartney, David Bowie, Tina Turner en Phil Collins weten moeiteloos over te stappen naar een jonger publiek. Elton John maakt ook deel uit van dit illustere gezelschap. Na zijn laatste album, met daarop de wereldhit 'Nikita', gaf Elton te kennen dat hij zich terug zou trekken uit de roerige popwereld. Hij wilde puin gaan ruimen in zijn privé-leven.

Hij kocht de voetbalclub Wattford op en probeerde als voorzitter van zijn oude liefde een nieuw beleid uit te stippelen. Dit avontuur eindigde in een financieel debacle. Midden jaren tachtig haalde hij de krantenkoppen door in het huwelijksbootje te stappen. Ook dit schip strandde jammerlijk.

Met 'Sleeping with the past' lijkt Elton John over deze vervelende periode in zijn leven heen te zijn. Aandachttrekker van dit album werd het prachtige nummer 'Sacrifice'. Met een goed in het gehoor liggende melodie en een gedegen tekst van partner B. Taupin weet hij wederom oude en nieuwe fans te boeien. 'Sacrifice' bereikte over de gehele wereld topposities op de hitlijsten. Liefhebbers van Elton John die aangestoken door dit nummer naar de winkel rennen om ook de rest van de nummers op het album 'Sleeping with the past' te beluisteren, komen toch enigszins bedrogen uit.

Het lijkt alsof de liedjes ietwat haastig op de plaat zijn gezet. Als routinier vermijdt Elton elk risico en de nummers kabbelen fantasieloos voort. Hier en daar zal de luisteraar een geeuw van verveling moeten onderdrukken. Alleen de heldere parel 'Sacrifice' straalt de Elton John-liefhebber tegemoet.

VASTE BEZETTING

De muzikale begeleiding op 'Sleeping with the past' wordt verzorgd door een vaste bezetting van studiomuzikanten. Opvallend is de aanwezigheid van de drummer Jonathan Moffett, die eerder bekendheid verwierf door zijn deelname aan de albums en concerten van Madonna. Elton's rauwe, maar ingetogen stem wordt onvoldoende muzikaal omlijst. Mooie melodieën slaan na de eerste klanken al dood, voordat het nummer goed en wel op gang is.

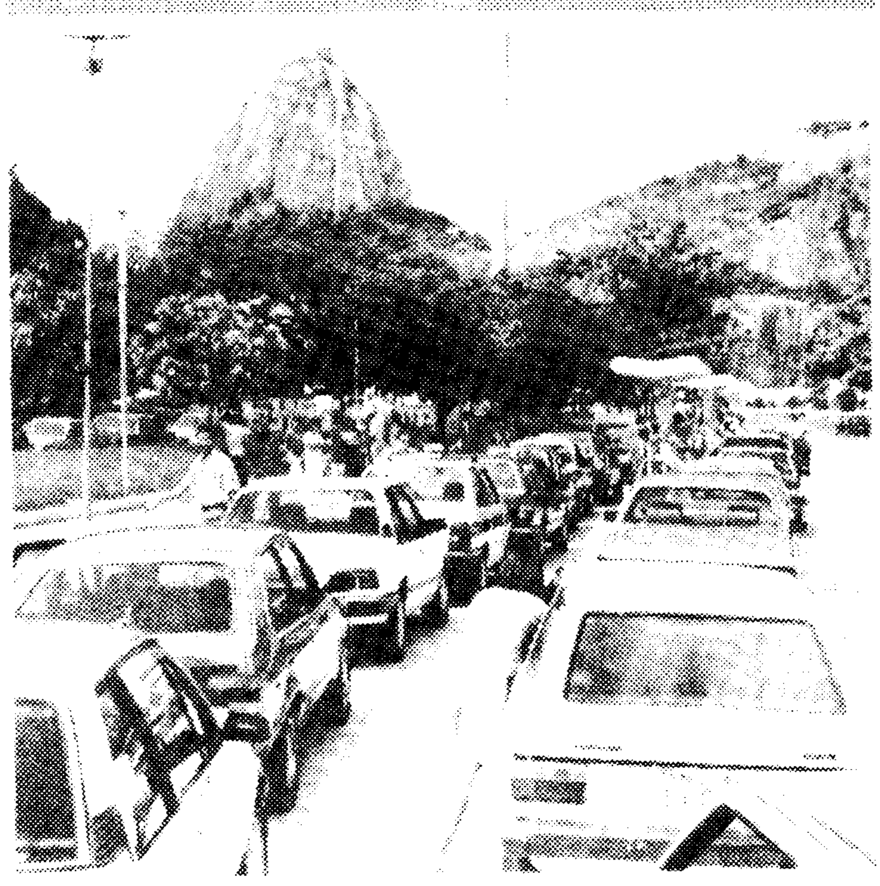
Toch is het niet een en al droefenis wat de klok slaat, want de vaste tekstschrijver van Elton John, B. Taupin, levert prima poëtisch materiaal af, boordevol emotie en zeer toegankelijk voor het jongere publiek. In het nummer 'Blue Avennue' lijkt Elton het verleden niet te willen laten rusten. In deze ballade, prachtig opgesierd door het pakkende gitaarspel van Davey Johnstone, zal de oplettende luisteraar klanken herkennen die doen denken aan zijn succesvolste single 'Nikita'.

WEINIG VERRASSEND

'Sleeping with the past' is een weinig verrassend album van Elton John, dat zoals de titel al suggereert, drijft op muzikale prestaties uit het verleden. Slaapverwekkend zijn de meeste nummers net niet, maar het juweeltje 'Sacrifice' lijkt het beluisteren van de rest van het album haast overbodig te maken. Voor de liefhebber van Elton John is het te hopen dat Elton zichzelf niet door het verleden voorgoed in slaap heeft laten sussen.

R.F.M.

In de rij voor alcohol

■RIO DE JANEIRO -Lange rijen vormden zich in Rio de Janeiro bij de pompstations waar de auto's de alcoholbrandstof kunnen innemen voor hun voertuigen. Toen bekend werd dat er een gebrek aan deze brandstof zou kunnen ontstaan was iedereen er onmiddellijk bij om zijn wagen vol te tanken. Op de achtergrond ziet men het toeristische kenmerk voor Rio: de Pan de Azucar. (AFP-satellietfoto)

Paasconcert

WILLEMSTAD — Orfeon Allegro, onder leiding van R. Yankee, organiseert op zondag 15 april een Paasconcert in de Coromotokerk. Het concert begint om zeven uur 's avonds. Voor de dienst zal er gezongen worden. Tijdens de mis zal het koor Orfeon Allegro de dienst van Ch. Gounod ten gehore brengen.

KIESKEURIG

Management non-profit

=door Pedro Casimiri=

BINNEN NON PROFIT instellingen is de manager de laatste jaren een geaccepteerde verschijning geworden. Er is een behoefte ontstaan aan goed gekwalificeerde managers bij organisaties in de gezondheidszorg, in het onderwijs en het welzijnswerk.

De Noordelijke Hogeschool in Leeuwarden speelt op deze behoefte in met een nieuwe opleiding tot Management Non-Profit. De opleiding start in augustus 1990, en beoogt mensen voor te bereiden op managementsfuncties in het welzijnswerk, de gezondheidszorg en het onderwijs.

In het studieprogramma zijn opgenomen sociaal-agogische vakken, economisch administratieve vakken en managementvakken. De Management Non-Profit is een zgn. vrije studierichting wat inhoudt dat men de propadeuse van een andere studierichting dient te volgen. Wat is dat precies? Een manager van een Non-Profit organisatie. Een manager organiseert, geeft leiding, stimuleert en weet verantwoord met geld en middelen om te gaan. Daarbij kun je denken aan de volgende taken: Als manager heb je een duidelijke visie op welke wijze het doel van de organisatie het beste bereikt kan worden, je zorgt dat alle onderdelen van de organisatie goed op elkaar afgestemd zijn.

Je bent verantwoordelijk voor goede arbeidsvoorwaarden en je leidt in conflicten in goede banen. Je onderhoudt contacten met andere instellingen die van belang zijn voor de eigen organisatie.

Tijdens de studie krijg je te maken met al deze aspecten. Om de kennis en vaardigheden te leren die voor het beroep nodig zijn krijg je de volgende vakken: psychologie, sociologie, filosofie, recht, politicologie, informatica, statistiek, taalvaardigheid, organisatiekunde, beleidskunde, bedrijfseconomie, marketingmanagement, financieel management, communicatieve vaardigheden en personeelsmanagement.

In het eerste studiejaar krijg je een oriëntatie op het beroep en worden verschillende vakken geïntroduceerd. Je maakt kennis met de werkvelden: de gezondheidszorg, het onderwijs en het welzijnswerk. In het derde jaar loop je stage in twee van de drie werkvelden. Er zijn mogelijkheden om in het buitenland stage te lopen. In het vierde jaar rond je je studie af. Je specialiseert je in een van de werkvelden door het maken van een afstudeerstuk.

Na je opleiding kun je terecht bij instellingen en organisaties zoals opleidingscentra, grote onderwijsinstellingen en instellingen voor de gezondheidszorg. Toelating tot deze studie is mogelijk voor bezitters van een HAVO of VWO diploma of met een diploma van een 3-jarige MBO met wiskunde of economie in het eindexamenpakket.(MAO, bijv).

Wil je meer weten over deze opleiding stuur dan een briefje naar de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden - Studierichting Management non-profit, Postbus 1080, 8900 CB Leeuwarden.

Wat schreef de Amigoe?

Toespraken

HET HOUDEN van toespraken is op onze eilanden een erg geliefde bezigheid. Wat dat betreft staan onze tegenwoordige sprekers in de voetsporen van bekende of minder bekende voorgangers. Aan de veelheid van in onze Amigoes Integraal afgedrukte spreekbeurten (uiteraard uitsluitend Rooms-Katholieke sprekers), kan men constateren dat er nogal wat spreekbeurten gehouden werden.

De opening van een spreekbeurt geeft niet alleen tegenwoordig maar ook toentertijd aan welke hoogwaardigheidsbekleders zich onder de toehoorders bevonden. Raadt u maar eens wie er allemaal bij de toespraak op 13 april van de heer Weber waren. Hij opende met: 'Hoogwaardige excellentie. Zeer eerwaarde fraters en heren, Hoog Edelgestrenge heren, dames en heren'. Bent u er al achter? Als je het zo hoort dan denk je dat er iets heel belangrijks moet zijn geopend en dat was ook het geval. Het was namelijk de opening van de tennisbaan der R.K. Sportcentrale. De heer Weber doet een aantal markante uitspraken maar wat nog belangrijker is; hij koppelt aan de kritiek meteen de goede oplossingen.

KLACHT

'Zo hoort men van de hier pas aangekomen Hollanders de stereotype klacht dat het Curaçaose volk zo'n slome indruk maakt'. Je denkt, hij geeft aan dat die klacht stereotype is dus hij zal er wel tegenin gaan. Niets is echter minder waar. 'Ik zal, hoe gaarne ik het ook zou willen, dit moeilijk ontkennen kunnen'. Met andere woorden; hij dacht dat deze stereotypering op de werkelijkheid berustte en derhalve geen stereotype was maar de realiteit.

Iets verderop nuanceerde hij zichzelf; 'Het Curaçaose volk is niet apatisch'. Gelukkig dan maar weer. Voor het verschijnsel 'slome indruk' heeft hij ook zijn verklaring. Volgens hem kwam dit door een tweetal zaken. 'Ten eerste het klimaat, dit zal wel duidelijk zijn en ten tweede het gemis aan bewegingsmogelijkheden'. Nu begint het te dagen in het Oosten: de tennisbaan. Ja hoor, volgens onze spreker lost de tennisbaan dit probleem in een klap op want deze baan is bedoeld voor het volk dat zo'n slome indruk maakte.

Ze krijgen nu bewegingsvrijheid zodat die indruk als sneeuw voor de zon (de klimaatsfactor) zal verdwijnen. Over de sport op zich zei hij: 'De sport moge zijn in eerste plaats een staling der spieren maar het is niet minder een harnas voor geestelijke bewapening, en innerlijke discipline'. Mocht uw zoon of dochter op school een slome indruk maken dan moet u hem of haar naar tennis sturen.

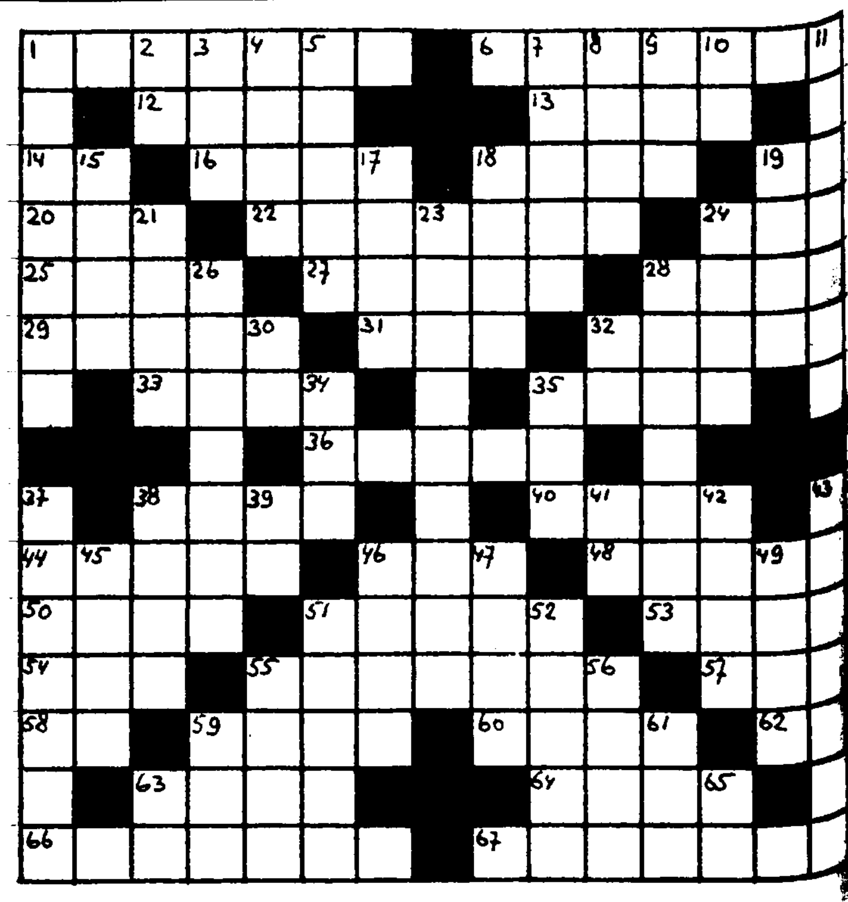
MEMORIE

In dezelfde krant worden er enige 'kanttekeningen bij de memorie van antwoord suppletoire begroting 1940 betreffende onderwijs' gemaakt. De memorie zelf is het hoofdartikel van die dag maar de kanttekeningen zijn veel leuker. Ook in die tijd al beweerde het Bestuur al allerlei zaken die niet geheel in overeenstemming met de werkelijkheid waren. Er kwamen, zo begrepen wij, al behoorlijke problemen bij het onderwijs om de hoek kijken in de veertiger jaren.

Kunt u nagaan als de heer Cova in die tijd ook nog eens aktief was geweest. Het Bestuur beweerde dat de problemen die er waren ontstaan met betrekking tot de te grote klassen zijn oorzaak vond in: 'onoordeelkundige aanname van leerlingen door schoolhoofden en schoolbesturen'. Nee zegt de Amigoe als spreekbuis voor het R.K. Schoolbestuur 'Niet de schoolbesturen maar het Bestuur is verantwoordelijk voor bestaande wantoestanden op onderwijsvervolgen hun memorie met; 'In 1939 hoefde geen enkel kind dat naar school wilde deze te missen door gebrek aan ruimte in de klas, dank zij het Bestuur'.

De Amigoe repliceert hierop; 'Niet dankzij het Bestuur, maar dankzij het Vicariaat. Zoals u zelf kunt konstateren was de schoolstrijd hier op Curaçao nog in volle gang. Wat die grote klassen betreft dat viel allemaal wel mee: zo tussen de 70 en 88 leerlingen. De Amigoe eindigt heel venijnig en maakt daarmee de positie van het katholieke onderwijs duidelijk: 'Wat niet meer dient voor het openbaar onderwijs is nog goed genoeg voor het katholiek onderwijs'.

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Belgische badplaats; 6. Besef van goed en kwaad; 12. Graanpakhuis; 13. Een weinig; 14. Muzieknoot; 16. Verhaal; 18. Paard met bepaald kenmerk; 19. Karaat; 20. Schreeuw; 22. Onaangenaam gevoel, dat men aan iets overhoudt; 24. Aanwijzend voornaamwoord; 25. Muziekinstrument; 27. Schoenvorm; 28. Bol; 29. Gebergte in Europa; 31. Precies; 32. Overschot; 33. Zuivelprodukt; 35. Lichaamsdeel; 36. Bloem; 38. Spraakorgaan; 40. Lage temperatuur; 44. Bloem; 46. Spitwerktuig; 48. Oostenrijkse provincie; 50. Zuiver; 51. Soort meeuw; 53. Noorse god; 54. Hoge berg; 55. Man met zware stem; 57. Schrijfgerei; 58. Uitroep; 59. Driekleur; 60. Aantal bijeenhorende voorwerpen; 62. Godsdienst; 63. Zode; 64. Hetzelfde; 66. Stad in Frankrijk; 67. Struik.

VERTIKAAL: 1. Plek; 2. Boom; 3. Tafel; 4. Geestdrift; 5. Tamelijk; 7. Stad in Israël; 8. Zacht; 9. Kunststuk; 10. Tasto Solo; 11. Schuitje; 15. Land in Europa; 17. Noorse goden; 18. Deel van een boom; 19. Nakomeling; 21. Boom; 23. Iemands gevoel in een bepaalde richting dwingen; 24. Wapen; 26. Jongensnaam; 28. Soort nachtvogel; 30. Muzieknoot; 32. Muzieknoot; 34. Luchtvaartmaatschappij; 35. Teer; 37. Soort verhaal; 38. Punt; 39. Bijwoord; 41. Gedeelte van het testament; 42. Snoep; 43. Straatsteen; 45. Rustteken in psalmen; 46. Voetpad; 47. Beroep; 49. Kleur; 51. Proeftijd; 52. Besef; 55. Klap; 56. Toespraak; 59. Insekt; 61. Onderricht; 63. Pro memoria; 65. Meterton.

WINNAAR VORIGE WEEK

Uit het grote aantal inzendingen van de Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

H.J. da Silva
Marsweg #20
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe. (tot drie uur) Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk en op enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL

Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110 en Bonaire: Kaya Governador Debrot 154 t.n.v. Hubert Linkels

OPLOSSING VORIGE WEEK

HORIZONTAAL: 1. Wenden; 6. Albast; 12. Gemier; 14. Aastor; 16. Elis; 17. Marum; 20. Tule; 21. DDR; 22. Genoten; 24. Keg; 25. O.R.; 26. Oren; 27. Aloë; 29. Da; 30. Panne; 32. Ach; 34. Timor; 36. Ambt; 38. Nasi; 39. Ada; 40. Zulke; 41. Eau; 43. Acht; 45. Peru; 48. Lethe; 50. Mok; 52. Dewijl; 54. Om; 55. Tapa; 57. Isis; 59. ZB.; 60. Rok; 62. Rolblok; 64. Lei; 65. Eten; 67. Elite; 68. Faro; 69. Sirene; 71. Sneven; 73. Estate; 74. Tarzan.

VERTIKAAL: 1. Weldra; 2. Emir; 3. Nis; 4. De; 5. Ermee; 7. Lamel; 8. Ba; 9. Ast; 10. Stuk; 11. Toledo; 12. Gedopt; 13. K.R.O.; 15. Regard; 18. Anna; 19. Utah; 22. Greb; 23. Nota; 26. Onmacht; 28. Eiseres; 31. Nadat; 33. Cello; 35. Miauw; 37. T.z.t.; 38. Nep; 42. Flores; 44. Hear; 46. Edik; 47. Albion; 49. Emotie; 50. Mall; 51. Kilt; 53. IJzeren; 56. Poeet; 58. Soesa; 61. Kers; 63. Bit; 64. Lava; 66. Net; 68. Fez; 70. Na; 72. Nr.